

*With best compliments of the editor
to Mr. H. R. de V. Gonswarden*

THE
RAJĀVALIYA

OR

A HISTORICAL NARRATIVE OF
SINHALESE KINGS

FROM

Vijaya to Vimala Dharma Surya II.

EDITED BY

REV. WATUWATTE PAMANANDA BHIKKHU,

DHARMAPPRASADAYA,

COLOMBO.

PUBLISHED BY

R. P. WEERASINGHA.

AT

MAHA-BODHI PRESS.

**2466.
1923.**

සංඥා පනත.

“රාජවලි” යනු රජ පරම්පරාව යන අර්ථය. එබැවින් තත් පරම්පරාව සම්බන්ධ කරුණු ප්‍රකාශවන පොතක් බැව් පැහැදිලිවේ. දඹදිව ලාංචරට සිංහපුරයෙහි විසූ සිංහබාහු නම් රජුගේ අතින් පුත් සන්සියයක් පිරිවර ජනයා හා සමග ශ්‍රී සුගත තථාගත සම්මාසම්බුදු රජුණන් වහන්සේගේ පරිනිවෘණ දිනයෙහි මෙම ලක්දිව පැමිණ අති භයබ්බරවූ යක්ෂ මථනය කළ විජය රජද ඔහු මල් සුමිත්‍ර රජද ඔහු පුත් ලක්දිව රජපැමිණි පමුවස්දෙව් රජද ඔවුන්ගේ දරු මුහුබුරු පරම්පරාවද සිංහල නම් වෙති. ඔවුන්ගේ නිවාසයට හෙතුවූ බැවින් මෙම ලබ්‍යා විපයද සිංහල විප නම් විය. ඔවුන්ගේ භාෂාවද සිංහල භාෂාව නම් වේ.

ලක්දිව පළමුවෙනිවර රාජ්‍යපදප්‍රාප්ත සිංහල ජනතාවගේ ආදි කතෘකිය ඉසුලුවාවූ විජය රජතුමා ආදි කොට දෙවෙනි රාජසිංහ රජුගේ අවෑමෙන් රජ පැමිණි දෙවෙනි විමලධර්මසූරිය රජතුමාගේ කාලය දක්වා ලබ්‍යා රාජ්‍යයට පැමිණි රාජ්‍යතමයන්ගේ වංශ පරම්පරාව (ආවලිය) මෙයින් ප්‍රකාශවේ. රාජවලි පුස්තකය පොත් කීපයක්ම අපට බැලීමට ලැබුණේ නමුත් මෙම ඉතිහාස ග්‍රන්ථය කළ කතෘවරයාගේ නාමය ඉන් එක් පොතකවත් සඳහන්වී නොමැති බැවින් කවරකලෙක කවර පරිවරයකු විසින් කරන ලද දෑයි නිශ්චය කළ නොහැක. ශත වර්ෂ බුබු වර්ෂ ක්‍රියා වර්ෂයක වර්ෂය ව්‍යවහාර කිරීම කරුණකොටගෙන මෙය කරන ලද්දේ එකම කතෘකෙනෙක්මයයි නිශ්චය කිරීමට අපහසු බව පළමුවෙන් ශුඛකළ මුද්‍රිතුවා සඳහන්කර තිබේ. නමුත් එය වර්ෂ ව්‍යවහාරයෙන් පමණක් එසේ සිතීම කිසිසේත්ම යුක්තියක් නොවේ. මෙය සිලු වූ නොවූද නිරුක්ති ක්‍රමෝපද්‍රව්‍යවූ පද යොජනාදී අව්‍යක්තවූ භාෂාරීතීන් සම්පාදිතව තිබෙන බැවින් ශබ්ද ශාස්ත්‍රාදියෙහි පටුතරභාවයෙන් තොරවූ සාමාන්‍ය උගත කුගේ කෘතියකැයි යුක්ති සහිතව සිතීමට ඉඩ තිබේ. මෙහි සඳහන් දෙම ගහණවූ බොහෝ පාඨයෝ රාජවලි නිකායසංග්‍රහ මහාවංශාදී ඉතිහාස ග්‍රන්ථලට සසඳා බලා සුඛකළ බවත් මෙහි ප්‍රකෘත බොහෝ කරුණු අපගේ අදහස් පරිදි වෙනස් කරමින්

සුඛකෙළේ නම් අමුතුව පොතක් වශයෙන් විය හැකි බැවින් රාජ වලි පොත් කීපයක්ම එකට සසඳා බලා සමානව පැහැන පාඨයෝ වෙනස් නොකොට ඒ පොත්වල විද්‍යමානාකාරයෙන්ම යෙදුබවත් පසුවස්දෙව් රජතුමාට වැදුන දිව්දෙස් ගැන පෙන්වා තිබෙන පාඨයෝ බොහෝ රාජවලි පොත්වලම ඒකාකාරව සඳහන්වී තිබෙන බැවින් කාරණය පිළිගත නොහැකි වුවත් එකී පරිද්දෙන්ම යෙදු බවත් සඳහන් කරමි. මේ වර සකස්කිරී මෙහිදී ඇතිවූ දුෂ්කරතා ගැන සලකාබලනකල මේ පොත පළමු වෙනිවර ගුඬියට පැමිණෙව් රජවාසල මුදලි මනත්‍රිවූ බී. ගුණ සේකර මහතාණන්ට පැසසිය යුතුමය.

මෙය සකස්කිරීමෙහිදී මාතර බඩුවිටි ඩී. ජී. අභයගුණරත්න පඩිතුමා අවසාන ගුඬිපත්‍රාවලෝකනය කිරීමෙන් පෝර්ම හතරක වැඩ අවසානවේගන යනාතර එතුමාට වැලිදි බලවත් ජීවරොගය කරණකොට ගෙන වම් 1923ක්ෂු මැයිමස 18 වෙනි දින එතුමා සංගීතප්‍රාන්තයෙන් ඉතිරි පාඨ ගුඬිය අපවිසිත්ම කරන ලදී. මෙතුමාගේ අභාවය සකල ලාභිකික මහජනතාවට සහ විශේෂ වශයෙන් අපට මහත් පාඩුවක්බව කනගාටු සහිතව ගුණ සැලකීම් වශයෙන් මෙහි සඳහන් කරමු.

නවද මෙය ගුඬිකිරීම පිණිස උඩරට පළාතෙන් පොත්පත් සපයාදීමෙන් අපට විශේෂාධාර කළ දැනට කොළඹ ආනන්ද මහා ශාස්ත්‍රශාලාවෙහි පාලි සිංහල භාෂාවන් ඉගැන්වීමෙහි ආචාර්ය පදවියක් ධරන ගරු විල්අමුණේ ධම්මකීර්ති සඨවිර පාදයන් වහන්සේටද අපගේ අවබුද්ධාදර සතුතිය පුදකරමු.

මේවගට-ආචාර්ය වහුවන්නේ

පෙමානන්දයති.

W. Pemananda.

ව. 2466 ක්ෂු ඔක්තෝම්බර් මස 1 වෙනි දින
1923

කොළඹ දෙමටගොඩ ධම්මප්‍රාසාදයෙහි දීය.

රාජාවලියෙහි සඳහන්වූ ලක්දිව රජකළ රජවරුන්ගේ නාම ලේඛනය

— + + —

(ක්‍රිස්තු වර්ෂයට පෙර රජකළ රජවරු.)		නාලය.		(පිළිගත හැකි වර්ෂිකයමය.)
සංඛ්‍යාව.	නාම.	ව: ම: දි: (පිට) රජකළ ක්‍රමය.	ව: ම: දි:	
1	විජය.	38 — — 20	නම්මැත්තා-	38 — —
2	උපතිස්ස (අමනි)	— — — „	උපතිස්ස	— — — —
3	පඬුවස්දේවි.	32 — — „	එම	- 30 — —
4	අභය.	22 — — 22	එම	- 20 — —
5	පණ්ඩුකාභය.	70 — — 23	අනුරාධපුරය	70 — —
6	ගණතිස්ස	40 — — „		
7	මුවතිස්ස, (මුවසිව)	60 — — „	එම	- 60 — —
8	දෙවෙනි පෑතිස්ස.	40 — — 24	එම	- 40 — —
9	සුරතිස්ස.	10 — — 25	එම	- 10 — —
10	උතතිය.	10 — — „	එම	- 10 — —
11	සෙන-ගුප්තික-අසරුවෝ දෙදෙන.	20 — — „	එම	- 22 — —
12	අසේල.	10 — — „	එම	- 10 — —
13	එලාර.	44 — — „	එම	- 44 — —
14	ගැමුණු.	24 — — 40	එම	24 — —
15	සඬා තිස්ස.	37 — — „	එම	- 18 — —
16	තුල්තා.	1 8 — „	එම	— — 1 —
17	ලැමැණි තිස්ස.	39 — — „	එම	- 9 8 —
18	චලගම්බා.	— 5 — „	එම	- — 5 —
19	පුලකත්.	3 — — 41	එම	- 3 — —
20	බාහිය.	2 — — „	එම	- 2 — —
21	පතයමාර.	7 — — „	එම	- 7 — —
22	පිලයමාර.	— 7 — „	එම	— — 7 —
23	දාසිය.	2 — — „	එම	- 2 — —
	චුලගම්බා (දෙවෙනිවර)	12 — — „	එම	- 12 — —

(ක්‍රියා වර්ගයට පසුව)		කාලය. පිළිගතකැනි වර්ග නියමය.			
සංඛ්‍යාව.	නාම.	ව: ම: දි: (පිට) රජකළ නුවර. ව: ම: දි:			
24	මහදුෂ්ටියා නියය.	50	—	—	අනුරාධපුරය 14 — —
25.	මොරනාග.	12	—	—	එම — 12 — —
26	කුඩා නියය.	3	—	—	42 එම — 3 — —
27.	අනුලා සහ ඇමේ	වලලකයෝ.			
		3	4	—	එම — 4 3 —
28.	මකලන් නියය.	22	—	—	එම — 22 — —
29.	භාතිය I	18	—	—	එම — 28 — —
30.	මහදුෂ්ටියා (මානා)	12	—	—	43 එම — 12 — —
31.	අඛණ්ඩා.	9	—	—	එම — 9 — —
32.	කණිෂ්ඨා නියය.	3	—	—	43 එම — 3 — —
33.	පුලාහය නියය.	1	—	—	එම — 1 — —
34.	සිවලි.	—	4	—	එම — — 4 —
35.	ඉළනාග.	9	—	—	එම — 9 — —
36.	සඳ මුහුණු.	8	—	—	44 එම — 8 — —
37.	යසලාලක නියය.	7	8	—	එම — 7 8 —
38.	සුභ.	6	—	—	එම — 6 — —
39.	වසභ.	44	—	—	එම — 44 — —
40.	වන්තැසිතම්බප	3	—	—	45 එම — 3 — —
41.	ගජබා I	24	—	—	එම — 22 — —
42.	මහලුනා.	6	—	—	47 එම — 6 — —
43.	භාතිය නියය II	24	—	—	එම — 24 — —
44.	කණිවුනිස්.	28	—	—	එම — 28 — —
45.	පුලනාග.	2	—	—	එම — 2 — —
46.	කුඩානාග.	1	—	—	එම — 1 — —
47.	සිරිනාග. I	19	—	—	එම — 19 — —
48.	මොහාර නියය.	22	—	—	එම — 22 — —
49.	අභයනාග	8	—	—	48 එම — 8 — —
50.	සිරිනාග II	2	—	—	එම — 2 — —
51.	විජයපුර.	1	—	—	එම — 1 — —
52.	සඛ්‍ය නියය. I	4	—	—	එම — 4 — —
53.	සඛ්‍යබොධි I	2	—	—	එම — 2 — —
54.	ගොඨාභය.	13	—	—	එම — 13 — —
55.	(කලකැන්) දෙවනිස්. I	10	—	—	50 එම — 10 — —
56.	මහසෙන්.	24	—	—	එම — 27 — —
57.	කිත්තිරිමේවන්.	28	—	—	51 එම — 28 — —

(ත්‍රිසත්‍ය වර්ගයට පසුව)		කාලය. පිළිගත්තැති වර්ග නියමය.	
සංඛ්‍යාව.	නාම.	ව: ම: දි: (පිට) රජකළ නුවර	ව: ම: දි:
58. දෙවනිය II		9 — — 52 අනුරාධපුරය	9 — —
59. බුජස් රජ.		29 — — „ එම	- 29 — —
60. උපතිස්ස II		42 — — „ එම	- 42 — —
61. මහානාම		22 — — „ එම	- 22 — —
62. සෙන්ගොත්.		— — 1 „ එම	- — — 1
63. සත්භාහක.		1 — — „ එම	- 1 — —
64. මිත්සෙන්.		1 — — „ එම	- 1 — —
65. දෙමළසත්තෙක.		27 — — „ එම	- 27 — —
66. දසෙන්කාලිය.		18 — — 53 එම	- 18 — —
67. කසුබු I		18 — — 53 සිහිරිය-	18 — —
68. මුගලන් I		18 — — „ අනුරාධපුර-	18 — —
69. කුමාරදසෙන්.		9 — — „ එම	- 9 — —
70. කීර්තිසේන.		— 9 — „ එම	- — 9 —
71. මැදිසිව.		— — 25 „ එම	- — — 25
72. ලැමැණි උපතිස්ස III		1 6 — „ එම	- 1 6 —
73. ලැමැණිඅක්කෝ (සිලාකාල) 13		— — „ එම	- 13 — —
74. දප්පල I		— 5 6 54 එම	- — 6 6
75. සුලුමුගලන්. II		20 — — „ එම	- 20 — —
76. කුඩාකීන්සිරිමෙවන්.		— — 19 „ එම	- — — 1
77. සෙනෙවිමානා (මහනාග.) 3		— — „ එම	- 3 — —
78. ලැමැණි සිභානා.		9 — — „ එම	- 9 — —
79. අක්කෝ I		34 — — „ එම	- 34 — —
80. කුඩාඅක්කෝ.		10 — — „ එම	- 10 — —
81. සඛ්‍ය නිස්ස.		— 2 — „ එම	- — 2 —
82. දලමුගලන්.		6 — — „ එම	- 6 — —
83. අසිභාහක.		9 — — „ එම	- 9 — —
84. අක්කෝ III		— 6 — „ එම	- — 6 —
85. දෙවුනිය III		— 5 — „ එම	- — 5 —
අක්කෝ III (දෙවෙනිවට)		16 — — „ එම	- 16 — —
86. ලැමැණිදළුප නිස්ස. I		12 — — 55 එම	- 12 — —
87. පාසුළු කසුබු II		9 — — „ එම	- 9 — —
88. දපුළුරජ II		3 — — අ. රු. පු. සභ රා. හුණ	3 — —
89. ලැමැණිදළුපතිස්ස II		9 — — „ අනුරාධපුරය	9 — —
90. අක්කෝ IV		16 — — „ එම	- 16 — —
91. ඉල්පිටිවසුදහන.		2 — — „ එම	- 2 — —

(ත්‍රිසත්‍ය වර්ණයට පසුව)

කාලය. චිත්‍රිකතනානි වර්ණ නියමය.

සංකීර්ණය.

කාම.

ව: මා: දි: (පට) රජකළ නුවර ව: මා: දි:

92. හන්දිය.	— 6 —	„ අනුරාධපුරය	— 6 —
93. මහලාපානේ.	35 — —	„ එම	— 35 — —
94. අග්ගේ V	6 — —	„ එම	— 6 — —
95. කපුටු III	6 — —	„ එම	— 6 — —
96. මිහිඳු.	3 — —	„ එම	— 3 — —
97. අග්ගේ IV	40 — —	„ එම	— 40 — —
98. කුඩාඅග්ගේ VII	6 — —	„ පොළොන්නරුව	6 — —
99. සලමෙවන් මිහිඳු II	20 — —	„ අනුරාධපුර	— 20 — —
100. උදය (දප්පල II)	5 — —	56 එම	— 5 — —
101. මිහිඳු III	4 — —	„ එම	— 4 — —
102. අග්ගේ VIII	11 — —	„ එම	— 11 — —
102. දප්පල III	16 — —	„ බෙරමුණිය	16 — —
104. පැසුළුඅග්ගේ IV	3 — —	„ අනුරාධපුර	— 3 — —
105. සේන I	20 — —	පොළොන්නරුව	20 — —
106. මුගසින්සෙන් II	35 — —	„ එම	— 35 — —
107. උදය I	11 — —	„ එම	— 11 — —
108. කපුටු IV	17 — —	„ එම	— 17 — —
109. පැසුළුකපුටු V	10 — —	„ එම	— 10 — —
110. දප්පල IV	— 7 —	„ එම	— — 7 —
111. කුඩාදප්පල V	12 — —	„ එම	— 12 — —
112. උදය II	3 — —	„ එම	— 3 — —
113. සේන III	9 — —	„ එම	— 9 — —
114. උදය III	8 — —	„ එම	— 8 — —
115. සේන IV	3 — —	57 එම	— 3 — —
116. මිහිඳු IV	16 — —	„ එම	— 16 — —
117. සලමෙවන්	4 — —	„ එම	— 4 — —
118. සේන V	10 — —	„ එම	— 10 — —
119. මිහිඳු V	36 — —	„ අනුරාධපුර සහ	
		කපුටුලේ නුවර	36 — —
120. මහලු විජයබාහු I	55 — —	„ පො:කරුව	— 55 — —
121. ජයබාහු	1 — —	58 එම	— 1 — —
122. වික්‍රමබාහු	21 — —	„ එම	— 21 — —
123. ගජබා II	22 — —	„ එම	— 22 — —
124. පරාක්‍රමබාහු	33 — —	„ එම	— 33 — —
125. විජයබාහු II	1 — —	59 එම	— 1 — —

(ක්‍රිස්තු වර්ෂයට පසුව)

කාලය. පිළිගතහැකි වර්ෂ නියමය.

සඳහා වූ.	නාම.	ව: මා: දි: (පිට) රජකළ නුවර.	ව: මා: දි:
126. (කිලිංකෝස්ද) මිහිදු VI		— — 5 „ පො. නරුව - — — 5	
127. කිනිනිනිගඩක.		9 — — „ එම - 9 — —	
128. ඩිරබාහු I		1 — — „ එම - 1 — —	
129. පිහුමබාහු II		3 — — „ එම - 3 — —	
130. චෝඩගංග		— 9 — „ එම - — 9 —	
131. ලිලාවතී.		3 — — „ එම - 3 — —	
132. සාහසමලල.		2 — — „ එම - 2 — —	
133. කලාණ්ඩවතී		6 — — „ එම - 6 — —	
134. ධම්මාශෝක		1 — — „ එම - 1 — —	
135. අණ්ඩකඩග.		— — 17 59 එම - — — 17	
ලිලාවතී (නැවත)		1 — „ එම - 1 — —	
136. ලොකෝවර		— 9 — „ එම - — 9 —	
ලිලාවතී (නැවතත්)		— 7 — „ එම - — 7 —	
137. පැරකුම්පසි.		3 — — „ එම - 3 — —	
138. මාස (කාලිඳග)		21 — — 60 එම - 21 — —	
739. විජයබාහු III		4 — — „ දඹදෙණිය - 4 — —	
140. පරාක්‍රමබාහු II		35 — — 61 එම - 35 — —	
141. විජයබා IV		2 — — 62 පො. නරුව - 2 — —	
142. භුවනේශ්වරබාහු I		11 — — 63 දඹදෙණිය පව්ව දෙ නුවර - 11 — —	
143. පරාක්‍රමබාහු III		5 — — „ පො. නරුව - 5 — —	
144. භුවනේශ්වරබාහු II		2 — — „ කුරුකුණ - 2 — —	
145. පණ්ඩිතපරාක්‍රමබාහු IV		— — — „ එම - — — —	
146. භුවනේශ්වරබාහු III		— — — „ එම - — — —	
147. විජයබාහු V		12 — — „ එම - 12 — —	
148. භුවනේශ්වරබාහු IV		7 — — „ ගම්පළ - 7 — —	
149. පරාක්‍රමබාහු V		5 — — 64 එම - 5 — —	
150. පිහුමබාහු III		15 — — „ එම - 15 — —	
151. භුවනේශ්වරබාහු V		20 — — „ එම - 20 — —	
152. ඩිරබාහු II		21 — — „ එම - 21 — —	
153. ශ්‍රී පරාක්‍රමබාහු VI		52 — — 65 රහිගම් නුවර සහ කෝට්ටේ - 52 — —	
154. ජයබාහු II †		2 — — 66 කෝට්ටේ - 2 — —	
155. ශ්‍රීභුවනේශ්වරබාහු VI		7 — — 67 එම - 7 — —	
156. පණ්ඩිතපරාක්‍රමබාහු VII		9 — — „ එම - 9 — —	
157. ඩිරපරාක්‍රමබාහු VIII		22 — — „ එම - 22 — —	

† මෙතෙමේ සපුම්ප් කුමාර අවසානවෙති දෙවනියක් යුජාය කෙළේය.

(ක්‍රියා වර්ග පසුව)
සංඛ්‍යාව. කාම.

158. ධර්මපරික්‍රමානු IX

159. විජයබාහු VIX

160. භූවනෙකබාහු VII

161. ධර්මපාල

162. මායාදුන්නේ

163. රාජසිංහ I

164. විමලධර්මසූරිය I

165. සෙනරත්

166. දේවරාජසිංහ II

167. විමලධර්මසූරිය II

කාලය. පිළිගතහැකි වර්ග නියමය.
ව: ම: ද: (පිට) රජකළ නුවර. ව: ම: ද:

20 — — „ කෝට්ටේ - 20 — —

25 — — „ දෙවුන්දර සහ
කෝට්ටේ - 25 — —

17 — — „ කෝට්ටේ - 17 — —

12 — — 75 එම - 12 — —

30 — — „ සිතාවක - 30 — —

11 — — 78 එම - 11 — —

12 — — 87 සංකඩගල - 12 — —

30 — — 93 එම - 30 — —

50 — — 94 එම - 50 — —

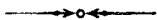
— — — 95 එම — — —

ලඛිකාවේ සුළු ප්‍රදේශ ආණ්ඩුකල රජවරු.

කාම.	රජකළ නුවර.	පිට.
1. මාතා.	මාගම	24
2. යටාල කියා.	කැලැණිපුර	24
3. ගොයාගම	රුණමාගම	25
4. කාවන්තියා.	එම	25
5. කැලැණිකියා.	කැලැණිපුර	26
6. කිත්තිරිමේවන්	මාතාපුර	51
7. වික්‍රමබාහු (කපුප්)	රුහුණ	57
8. මහලේ (මහලානකිතී)	එම	57
9. වික්‍රම පණ්ඩිත	කළුතොට	57
10. ජගත්පාල.	රුහුණ	57
11. පරක්‍රමපති.	එම	57
12. ලොකේශ්වර සෙනෙවි	කතරගම	57
13. විරඳලකේශ්වර.	මුහුදුබඩ *	64
14. සකලකලාවල්ල	උඩුගමපල	68
15. තනියවල්ල.	මාදම්පේ	68
16. ජයවීරබණ්ඩාර.	ගම්පල	69
17. විදිශේරජ.	පැලැද	76
18. එදිරිමාන්න සූරිය.	සත්කෝරළේ	79
19. ජයවීර.	සංකඩගල	90
20. කුමාරසිංහ.	ඌව	93
21. විජයපාල.	මාතලේ සහ ඌව	93

* කාතරගමට ආසන්නව වාසයකළ බව පෙනේ.

රාජාවලිය.

නමෝ නසං භගවතො අරහතො
සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

නෙක රජ මේ ප්‍රහාරජිතව සුගතිරුද්ගත සුය්‍යී දිව්‍ය රජයාමෙන් සවණිණවර මාලිගාතුරෙහි සිංහාසනා රැස්ව යශෝ රජ මේ ප්‍රඥලිතවූ මහාබ්‍රහ්මරජශ්‍රීවිලාස යෙන් රජ පැමිණි මහාසම්මත නම් සුය්‍යීවංශොද්භූතවූ රජදිවාකරෙක්තමයා ආදිකොට රජවංශය ප්‍රකාශකොට දක්වනුලැබේ- හේ කෙසේදයත්?

මේ මහාහද්‍රකල්පය හටගන්නට පළමුව කෙළලක්‍ෂයක් සක්වල එකපැහැර යට අජවාකාශය දක්වා මහාපෘථිවිමෙරැපඵ්‍රිතාදිය ගින්නෙන් ද, එකකුහර ව නොසැදූ බෙරක්සේ නැසී සිටිකල නැවත හැමසතුන්ගේ පිතින් සම්පතතිකර මහාමෙඝයක් වසි න්ට පටන්ගනිති හෙද පළමුවෙන් හිදිකටු සුන්සාල්පමණ වැසි වැස ක්‍රමයෙන් හිදඬු සා වැස හුණදඬු පුවක්කදන්සේ වැසිධාරා වැස තල්කද පොල්කදන්සේ වැසිධාරාවැස ක්‍රමයෙන් ගවුදෙගවු තුන්ගවු පමණ වැසිපොදුධාරා වැස දහස් දෙදහස් යොදුන්වට වැසිපොදු ධාරා වැස ගින්නෙන් ද ගිය කෙළලක්‍ෂයක් සක්වල ශුඛවාස බඹලොවදක්වා ජලයෙන් පිරී සිටිනේය. මෙසේ බඹ ලොවදක්වා පිරීසිටින ජලප්‍රවාහය සතියන්ගේ කුශලකම්බල යෙන් හටගත් වාතවෙගයෙන් දියබද අතික් සක්වලකට දිය බින්දුවක් පමණකුදු යානොදී පන්දුවක්සේ වාත බඩ්ඩනයෙන් පෙරළි පෙරළි දිය රදවා ක්‍රමක්‍රමයෙන් විශැලි විශැලි දියවර බොල්කෙරෙමින් පහත්බැස පළමු ශක්‍රභවනය පිහිටි තැනට ලං වේ. එකල පළමු බඹලොව පිහිටිතැන් බඹලොව පහළවේ දෙව් ලොව පිහිටිතැන් දෙව්ලොවපහළවේ, එකල අභස්සරාදී මතු බඹ තලවල වසන බ්‍රහ්මරාජයන් අතුරෙන් ඇතැම්කෙනෙක් ආයු ක්‍ෂයවීමෙන් හෝ පුණ්‍යක්‍ෂයවීමෙන් හෝ එයින් චූතව මහා බ්‍රහ් මය, බ්‍රහ්මපුරොහිතය, බ්‍රහ්මපාරිෂද්දය යන ප්‍රථමධ්‍යාන තුන් තල යෙහි උපදිත්. ඇතැම්කෙනෙක් පරතීර්මිතවශවතීතිය, තුඹ

තය, යාමය යනාදී දිව්‍යලෝකයන්හි උපදිත්. නැවත ජලය ක්‍රමයෙන් අඩුවීගොස් මිනිස්ලොව පිහිටන තැනට බටකල්හි යට අජවාකාශ මන්තකය නවලක්‍ෂ්‍යසැටදහසක් යොදුන් වාපොළොව පිහිටිය. ඒ වාපොළොව මත්තෙහි සාරලක්‍ෂ්‍යඅසූදහසක් යොදුන් ගැඹුරැඟි ජලපොළොව පිහිටිය. ඒ මත්තෙහි එක්ලක්‍ෂවිසිදහසක් යොදුන් පමණ ඝනයැඟි ගල්පොළොව පිහිටිය. ඒ මත්තෙහි දෙලක්‍ෂසතලිස්දහසක් යොදුන් ඝන කඩ මහාබෝල්පොළොව පිහිටිය. එකල මුහුද වුවමනා තැන් ගැඹුරැවිය. සක්වල වුවමනාතැන් ත්‍රිකුට සත්කුලපවු මහමෙර සක්වල ගල් පිහිටියේය මෙසේ මෙර හා සතරමහ දිවයින්වෙයි. එකල කෙළලක්‍ෂයක් සක්වල ලොඟැදිරි මහා නරකයක්මෙන් එකාකුකාරව පවත්තේය ඉක්බිති බඹලො වින් බඹහු අවුත් මිනිස්ලොවටබැස තමන්තමන්ගේගිරිලෝක යෙන් ඒකාලෝකකොට ප්‍රීතිසැප අනුභවකෙරෙමින් අහස්හිම ඇවිදිනාහුය. එකලට මෙ කෙළලක්‍ෂයක් සක්වලෙහි දියබැස මේ මහා පෘථිවියෙහිපස් දඩුවැල්බැ මියක රසමෙන් ඉතා මධුර වූ රසයෙන් යුක්තව පවත්තේ එකල බඹුන් අතුරෙන් එක් ලොල්වූ ලොහවූ සිත්ඇති බ්‍රහ්මයෙක් කැකැරු පැණිමෙන් තිබෙන පොළොවෙහි පස්කලල් ඇඟිල්ලෙන් මදක්ගෙන දිවගා බලා ඉතා මධුරයේ දෑක. ඒ බ්‍රහ්මයා කුල්මත්ව මහා පෘථිවියෙහි පස් තෙමීම කන්ටවන. එකල බ්‍රහ්මයා සෙසුබඹහුද මහපොළොවෙහි රස කන්ටවන්හ. මෙසේ බඹහු ඔවුනොවුන්හා සමව නොවෙනස්ව මහපොළොවෙහි පස්ම අනුභවකරන්නාහු සැට දහසක් හවුරුදු ඉක්මගියාහුය. මෙසේ සැටදහසක් හවුරුදු මහපොළොවෙහි අමාරස අනුභවකරමින් කල්යවනකල්හි බඹහු ලොහසිත් උපදවා මහාපෘථිවියේ මේ තොපටය මේ අපටයයි කියා දැනින් පවින් තමන් දිසාවට තතු කොට ගොඩකරගනිති, එවිට ඔවුන්ගේ බලවත් ලොහයෙන් පෘථිවිරසය අනනභීතවිය. දෙවැනිව ඔවුන්ගේ කුශලබලයෙන් ජීවත්වනපිණිස *භූමිපට්ට නම්වූ රත් කැවිල නම් සතුවගියෙක් පහළුව එසින්ම පසළොස් දහසක් හවුරුදු සතුවූව අනුභවකොට එසින් ජීවත් වූ වාහුය. එකල බඹහු තවතවත් ලොහඋපදවා තම්පලා වතුමෙන් සීමා නියමකොට ඉන් තෝරාගනිති. ඉක්බිති ඒ සතුව ඔවුන්ගේ

* ඉහතතු කැකුළුවැනි, අමාරසවැනි, සතුවගියෙක් පහළුවිය, යි ලොකොක් පතනියෙහි කියාතිබේ.

ලොභය කරණකොටගෙන අන්තභීතව තුන්වැනිව ඉතාමධුරවූ හදුලතානම්වූ ලියජනියක් පහලවිය. එයින්ද පන්තිස් දහසක් හවුරුදු ඒ ලියජනිය අනුභවකලාත්‍රය. හදුලතානම්වූ ඒ ලියජනිය දුටුවිට ඒ ඒ තැනම කඩාකන හෙයින් සෙසුබඩහු අපද්දිරියෙහි තුබූ ලියජනිය “තොපිකච්ඡද්ධි” කියා වලකති. එකලඔවුන්ගේ බලවත් ලොභයනිසාම ඒ ලියජනිය අන්තභීතව සතරවැනිව ඔවුන්ට කප්රුකෙක් පහලවිය, එයින් ඒ සියල්ලම ගෙන දෙවිසිලිඤ්ඤයක් හවුරුදු සුවසේ රැකුණාහුය. දෙවිසිලිඤ්ඤයක් හවුරුදු එයින්ද රැකුණුකල්හි ඔවුන්ගේ ලොභය බලවත්සේ වඩුන් වඩුන් කප්රුකද අන්තභීතව පස්වැනිව කුඩුතැනි, දැනිතැනි, මුතුසේ, පිරිසුදු, මිතිරි, සුවදඇති ස්වයංජන හැල් පහලවිය. ඒ ස්වයංජනහැල්ගෙන පහලවූ මැණික් බදුන් හි ලා මැණික් උදුනැ නහා පිළියෙලවූ දිවබොජුන් වැනිවූ සුවද බත් අනුභව කරනකල්හි බඩහු හැමදෙනාගේම ශරීරාලෝකය අන්තභීතවිය, අහසින් යන සැඟිනැහිවිය, භූමියෙහි ඇවිදිනා සුලුවිය. එකල ඔවුන් පන්තිස්දහසක් හවුරුදු කිසිම වෙනසක් නොවනසේ ස්වයංජන සුවද රත් හැල්සාලේබත් අනුභව කලාහුය. එතැන්පටත් ඔවුනොවුන් ලොභවශයව මේ තොප වය මේ අපවයයි කියා ඤෙහුවල්හි සීමානියමකලාහු. ඒ නියම කල සීමා ඉක්ම ඒ ඒ තැනින් සොරාගෙන කන්ටවත්හ. එසේ කන්තවුන්දක එතැන්පටත් උනුන්කෙරෙහි බඩ වෛරව සොර ගන්නවුන් කැට පහණ මුහුරු ආදියෙන් තලා මරා කියා විරුඬකෙරෙමින් ඔවුනොවුන්කෙරෙන් වෙනස්වූහ. මෙසේ සක්‍රියත් ආහාර අනුභවකරමින් වසනකල්හි ශරීරයෙහි ඕජස බහුලවීමෙන් ජලමලඋපත, ඒ ජලමල නික්මෙනු සදහා කලට හටගන්නා, පල මුකුළුසෙයින් ජලමලමාගී බිඳී ඒ ඒ සත්‍රි පුරුෂ ලිඤ්ඤවය හටගත්තේය. ඇ තුමුන්ට නපුංසක ලිභුද හට ගත්තේය. එතැන්පටත් සත්‍රි පුරුෂයෙහි ව්‍යවහාර විය, එකල සක්‍රියෝ කල්යාණෙන් ලොභ වෙෂ මොහයන්ගෙන් හරිතවූහ, උනුන් කෙරේ විස්වස් නැතිවීමෙන් වෙනස්වූහ. ශරීරාලෝකය නැතිහෙයින් ස්නානිකාරයෙන් මහත් දුකට පැමිණ හැම දෙනම එකසිත්ව කියන්නාහු ඇඟි සත්පුරුෂයෙහි මෙ තෙක්කල් අපගේ ශරීරාලෝකයෙන් මුළුලොව එකාලෝක කොට ඇවිද්දම්හ, එහි ප්‍රීතියම ආහාරකොටත් විසුම්හ, විසි තැනට අහසින් යම්හ, දැන් එක අත්බැවම අපගේ සිතෙහි උපන් ලොභ වෙෂ මොහයෙන් පෙර ඇති මේ හැම, අපට

දැන් අත්‍යවශ්‍යතාවය, සෞඛ්‍යය තබා දැන් අකුසලයෙහි වසමන, එයින් අපට ආලෝකයෙක් ඇත්තම් ඉතා යහපතැයි කියා හැමදෙනම එකසිත්ව සිතූහ. එකල ඔවුන්ගේ පිතින් සිත්හා සමහ සනාථකාරය විධිමත් කෙරෙමින් දෙසැලිස්දහසක් යොදුන් මත්තෙහි අයමින් පනස්යොදුන්හා විතරින් පනස් යොදුන්පමණවූ ඔවුන්ගේ තිරුවීමක ඇතුළතින් සංකීර්ණමය වන්නේය, පිටතින් දෘඪතමය වන්නේය, එසෙයින් තිරුවීමක උෂ්ණාකාර වන්නේය. ඒ තිරුවීමලද එකිනෙක දිගින් නවලක්‍ෂයක් නවලක්‍ෂයක් යොදුන් අඳුරු විධිවිධාන කෙරෙමින් ආලෝකපතුරුවා අහසෙහි පහළවී ගමන්ගන්නේය. එකදුඇතුළත සත්විසිලක්‍ෂයක් යොදුන් පලා යන ගමන්ඇති, එක්පැය ඇතුළත පන්දහසක් යොදුන් පලායන ගමන්ඇති, එක්විනාඩියක් ඇතුළත එක්සියපස්විසි යොදුන් ගෙවා පියන තරම් ගමන්ඇති, එක්හුස්මක්ගෙලාලන ඇතුළත පනස් යොදුන් පලායන තරම් ගමන් ඇතිව සිටගත, එකල හැමදෙනම එක්ව තිරුවීමකදක සතුටුව අප හැමදෙනම දැන් අකුසලයෙන් මිදුණමිහයි කියා සුයෂ්මලෝකයෙන් තිරුවීමක බලබලා නෙයියාඩම් කෙළිති, එවිට හැමදෙනම එක්ව කියන්නාහු, මෙතෙක්කල් අකුසලව උතුම්හ, දැන් අපගේ *සුයෂ්ම විරහයෙන්* තිරුවීමක පහළවූ හෙයින් ඒ ආලෝකමණ්ඩලයට සුයෂ්මමණ්ඩලයෙහි නම්වූහ, මෙසේ පහළවූ සුයෂ්මමානය ඉතා දුරුවගියකල්හි පෙරසෙයින්ම අඳුරටපැමිණ, තිරුවීමලසෙයින් තවත් ආලෝකයෙක් පහළවූයේනම් ඉතා යහපතැයි සිතූහ, ඔවුන්ගේ සිත හා සමහ සද්විමක පහළවිය, ඒදක අපගේ ඡන්දය ලෙසට පහළවූයේ සද්හුයයි නම්වූහ. තිරසද පහළවූ දවස් හිම ඉදිරිපසුනොවී එකවිටම මහාමෙරු වහුවාට හිමවත්පණික දිවසින් කොදිවී සමුද්‍ර දෙදෙව්ලොව යනාදි සියල්ලම මැදිම දින පසළොස්වක් පොහෝ දවස්හිම පහළවිය. මෙසේ අනන්‍යා පරිමාණ සක්වලට වඩා උතුම්වූ කෙලලක්‍ෂයක් සක්වලද ඊට වඩා උතුම්වූ දසදහසක් සක්වලද ඊටත් වඩා උතුම්වූ මේ මතුල් සක්වලද පිහිටා තිබෙන්නේය. මේ මතුල් සක්වලට වරින් සතිස්ලක්‍ෂ දසදහස් තුන්සිය පනස්යොදුන් ගල්පවුරද එහිමැද ත්‍රිකූටය පිට මහමෙරද පිහිටා තිබෙන්නේය. ත්‍රිකූටය නිස්දහ

* මහත්වූ සුරතාවය දක්වමින් සනාථකාරය දුරුකෙළේය. එහෙයින් මොහු සුයෂ්මය හයි නම් වූහ, —ලෝකෝත්පතියෙහිපෙහේ.

සක් යොදුන් උසය. මහාමෙරු පථිතය එක්ලක්ෂ අටසැට දහ සක් යොදුන් උසය, දසදහසක් යොදුන් වටය. මහමෙරුගි ශක්‍රභවනයද යට අසුරභවනයද පිහිටියේය. ත්‍රිකූටයට පිටින් මහාමෙරුව වටකොට තාගභවනය පිහිටියේය. එකඑකට අඩු භාග මිටිව කුලපවුසකක් මෙරවට පිහිටා තිබෙන්නේය. මහ මෙරට කැඟෙනහිර දිශාභාගයෙහි පන්සියයක් ඝූෂ්ට දිවසින් පිරිවරකොට ඇති අවදහසක් යොදුන් සුළුදිගය පිහිටියේය. දකුණුදිශාභාගයෙහි පන්සියයක් දිවසින් පිරිවරකොට ඇති දසදහසක් යොදුන් ජලබුච්ඡයද පිහිටියේය. බස්නාහිර දිශා භාගයෙහි පන්සියයක් දිවසින් පිරිවරකොට ඇති සත්දහසක් යොදුන් අපරගොයානය පිහිටියේය. උතුරු දිශාභාගයෙහි පන් සියයක් දිවසින් පිරිවරකොට ඇති අවදහසක් යොදුන් උතුරු කුරුදිවසිතද පිහිටියේය. මෙහි සතර දිවසිත අතුරෙන් ජලබු ච්ඡය උතුම් වන්නේය. ජලබුච්ඡය දියෙන් ගොඩින් දසදහසක් යොදුන, ඉන් මුහුදට සාරදහසක් යොදුන් ගියේය, තුබු සදහ රෙන් තුන්දහසක් යොදුන් මනුෂ්‍ය පථයවිය, අතින් තුන්දහස හිමාලයට ගියේය. ඒ හිමාලය වට සුවාසු දහසක් පථිතය, එකඑක පථිතය යොදුන් පන්සියයක් පමණ උසය. හිමාලය පිට අනවතැනවිල පිහිටියේය. හිමාලය මහා පථිතයෙන් ගංගා පන්සියයක ජලය අනවතැනවිලට වදින්නේය. වටපනස් යොදුන් ගා දෙසියයක් යොදුන් උසඇති මහාපථිත සතරක් විලවටකොට තිබෙන්නේය. අගින් නැම් විලවසා සිටිනේය. අනවතැනවිල දිගපුලුල ගැඹුර පනස්පනස්යොදුන් ඇත්තේය. ඒ විලවටා විල් සයක් පිහිටා තිබෙන්නේය. සිවුමහා ගංගාවෝද ඒ අනවතැනවිල වටා පිහිටියාහ. ඒ විලෙන් එක මුඛයක් සිංහමුඛය. එකක් ගජමුඛය. එකක් අශ්වමුඛය. එක මුඛයක් වෘෂභ මුඛය. දඹදිව මැදින් සිවුමහා ගංගා වැටුණාහ. මහා මුනින්ගේ හිසින් සොළීකරේ මැදින් ගංගානම්ගඟ වැටුණාහ. හිමාලයෙහි සුදගීනපථිතය, විත්‍රකුටපථිතය, කාල කුටපථිතය, ගනුමාදනපථිතය, කෙලාසකුටපථිතය, පිහිටා තිබෙන්නේය. එහි ගුහා තුනක් ඇත්තේය. එක ගුහාවක් රත්ලෙනය, එකක් අතගිලෙනය, එකක් රිදීලෙනය, එසේම පසේ බුදුන් වැඩවසන පන්සියයක් ආරාම ඇත්තේය. ගනුමා දෙවියන්ගේ විමානද ඒ හිමාලයෙහි මැටි තිබෙන්නාහ. ඒ දෙවියෝ පොහෝදිනයෙහි කෙලාසකුටයෙහි දෙවිදුන්ට බණ

දෙශනාකොට පින් දී ඒ විමන වෙසෙති. මෙයින් මේ දඹදිව පින්කෙතය. මේ දඹදිව සදෙව්ලොවටද වඩා උතුම් වන්නේය. මධ්‍යදෙශයෙහි බොධිමණ්ඩය උතුම් වන්නේය. බොධිමණ්ඩලයට නැගෙනහිර දිසාභාගයෙහි සියක් ගවු නියතැන කප්ඛගලානම් නියම් ගමෙක් ඇත්තේය. ඒ ගමට නැගෙනහිර දිසාභාගයෙහි ඉතා මහත් සල්වාක්‍ෂයෙක් පිහිටියේය. බොධිමණ්ඩයට අනරි දිග්භාගයෙහි සලලවනිනම් ගංගාවෙක් ඇත්තිය. බොධිමණ්ඩයට දක්ෂිණදිසාභාගයෙහි පන්සියයක් ගවු ගියකල යෙවත කර්ණිකා නම් නියම්ගමෙක් ඇත්තේය. බොධිමණ්ඩයට බස්නාහිරදිසාභාගයෙහි සසියයක් ගවු ගියතැන චූනනම් බමුණුගමෙක් ඇත්තේය. බොමණ්ඩයට උතුරු දිග්භාගයෙහි පන්සියයක් ගවු ගියකල උගිරධව්‍ය නම් පළිතයෙක් ඇත්තේය. නැගෙනහිර කියනලද තල්ගස පටන් බමුණුගමට එක්දහස් දෙසියයක් ගවු ඇත්තේය. දකුණුදිග කියනලද යෙවතකර්ණිකායෙහි පටන් උතුරුදිග කියනලද උගිරධව්‍යපළිතයට දහස් ගවු ඇත්තේය. මෙසේ අයම්න් තුන්සියයක් යොදුන් හා පුළුලින් දෙසිය පනස් යොදුන් හා වටින් නවසියයක් යොදුන් ඇත්තේය.

මේ බොධිමණ්ඩයට පූජිදිසාභාගයෙහි ගජ්ඣපුර නුවරය, මානඛන නුවරය, සචීර නුවරය, සෞරාශ්‍ර නුවරය, පුණ්ඩරික නුවරය, කලිඟු නුවරය, රුවන්ආකර නුවරයයි යනමේසත්තුවර පිහිටියේය. බොමණ්ඩයට අග්නිදිසාභාගයෙහි සැවැත්තුවරය, ජයතුරු නුවරය, සාගල නුවරය, කුසාවතී නුවරය, රූපගාහ නුවරය, මිසුලුතුවරයයි යනමේ සත්තුවර සලලවනිගංගා දිසාවෙහි පිහිටියේය. බොධිමණ්ඩයට දකුණු දිසාභාගයෙහි අරිට්ඨපුරනුවරය, කුලසවුග නුවරය, අයොධ්‍යපුර නුවරය, ඉදිපත් නුවරය, කුරුරටය, බරණැස් නුවරය, කිඹුල්වත්පුර නුවරයයි යනමේ සත්තුවරද දකුණු දිසාභාගයෙහි පිහිටියේය. බොධිමණ්ඩයට බස්නාහිර දිසාභාගයෙහි සිංහබාහු නුවරය, අරිට්ඨපුර නුවරය, විසාලා මහනුවරය, කොසඹු නුවරය, පැලලුප් නුවරය, කණ්ඨගොඩ නුවරය, දන්තපුර නුවරයයි මේ සත්තුවර බස්නාහිර දිසාභාගයෙහි පිහිටියේය. චූනනම් බමුණුගමද මෙකී දිසාවෙහිම පිහිටියේය. බොධිමණ්ඩයට උතුරු දිසාභාගයෙහි උතතර පඤ්චාල නුවරය, රෝජගය, වසාවස්ස නුවරය, තක්සලානුවරය, කුසිනාරු නුවරය, තාමුපර්ණි නුවරය, ගොඩදෙශය, ගඤ්ඤාර

දෙය යනමේ අවමහනුවර උතුරු දිසාභාගයෙහි පිහිටියේය. මේ පන්තිස් නුවරට අයිතිව ලොවුතුරු බුදුන්හා වක්‍රවතීතිරජුන් හා මහධනසිටුවරුන් හා මහෙශාකාශදෙවියන් හා අසුමහසම්මන් හා පසේබුදුන් හා උපදනා ස්ථානයයි දතයුතු.

බංගාලදෙය, අරමන රටය, වතුරටය, කොංගණරටය, කන්නිකරටය, සිංහුදෙය, තීරංගලදෙය, නෙපාලරටය, ගුජර රටය, තිතුරරටය, දෙලුවර රටය, සබර රටය, වතිගරටය, වීරකුලීරටය, කලාණරටය, අරණරටය, වෙතුරටය, කණ්ණිකරටය, ලාවරටය, පලලර රටය, භීරරටය, කාකරටය, කණ්ණිදෙය, වුඛදෙය, මාලවරටය, මලයුර රටය, පණ්ඩරදේය, චීනය, මහාවිනය, කාශ්මීරය, යෝනකදෙය, බබුරුදෙය, ප්‍රතිකාල්දේසය, යපාඤ්ඤය, අල්මඤ්ඤය, නලියානය, පෙල්වක්කය, රෝමය, තොරමානය, ඩරමානය, පාභිරටය, සොලීරටය යන මේ රටවල ලොවුතුරු බුදුවරයන්හා වක්‍රවතීති රජවරුද නුපදිනාබැව් දතයුතුයි. මෙකපට බුදුවන්නට පෙරුම්පිරු පස්බුදුවරයන්ගෙන් කකුසද බුදුන් බුදුව දෙවෙනිව කෝතාගමනම් බුදුන් බුදුව තුන්වෙනි කාශ්‍යප බුදුන් බුදුව සතරවැනිව ගෞතමනම් බුදුන් බුදුව පස්වෙනි මෛත්‍රෙය බුදුන් බුදුවන කල්හි මේ මහාහදකල්පයයි නම්විය. දසඅවුරුද්දෙහි සිට ආයු වැඩිගොස් අසඬියය පිරිසිටි කල්හි සත්‍වයන්ගේ පාපකම්බහුල වීමෙන් ආයු අඩුවී දශඅවුරුදුවුවිට රොගාදියෙන් එකක් මුල්වීමෙන් සතුන් නැසියන කල්හි මේ අනරතුර අනතුරුකල්පයයි දතයුතුයි. පළමුව බඹ උපතසිට අනතුරුකල්පයට ලොවට රජ කළ රජතෙම මහා සම්මත නම්විය. පළමුවන අනතුරුකල්පයෙහි සතර දිවයින අදුරුව උන් සත්‍වයන්ට එළියදෙන්ටත් මේ කප පස් සම්මතවරයන් බුදුව තිරුදුක් විදි සතභට නිවන්සැප දෙන්ටත් සුය්‍යදිව්‍යසුත්‍රයා පහළව ලොවට එළියකළද උපන් පින්වත් කුමාරයා බඹ උපතින් පහළවූ මනුෂ්‍යයන් හැමදෙනාගේ සම්මතයෙන් මහාසම්මත නම් රජකෙළේය. ඒ රජ තිරු රස් කලබක්සේ ආලොක ඇත්තේය. ආකාශයෙහි පළක්බැඳ සිට මහාජනයට අනුශාසනාකරන සාඨි ඇත්තේය. ඔහු සිය ලහින් සුදුන් සුවද විහිදෙන්නේය. සිඬවිදුබරයෝ සතරදෙනෙක් කවුගෙන රජුට සතරදිග රකවල්ගෙන සිටිති. ඔහුබැණ නැතිකල්හි මුඛයෙන් යොදුන් තැන් මහණෙල්මල් සුවද විහිදෙන්නේය. ඒ රජභට මෙසේවූ සාඨිඇත්තේය. ජර පිළිකුල්

නැතිව අසඹියයක් අවුරුදු රාජ්‍යය කෙළේය. එකල සියලු සතුන්ට අසඹියයට ආයුෂ්‍යය. ඒ අවධියට පිටුපාවෝ සිංහයා රජකමට ගත්තාහ. ඔහුද මනසයන්ට අනන්‍යතම මනසයා රජකලාහ.

මහා සමමත රජුන් රෝජනම් රජ අසඹියයක් අවුරුදු රජකෙළේය. ඔහුපුත් වරරෝජ නම් රජ අසඹියයක් අවුරුදු රජකෙළේය. ඔහුපුත් කලාණ රජ අසඹියයක් අවුරුදු රජ කෙළේය. ඔහුපුත් වරකලාණරජ අසඹියයක් අවුරුදු රජකෙළේය. ඔහුපුත් උපොසඨරජ අසඹියයක් අවුරුදු රජ කෙළේය. ඔහුපුත් මහාමනානු රජ වහුවනීතිරජව මහත්වූ ආඥා තෙජස් ඇතිව සත්රුවන් වැසිවස්වා වටින් තිස්සොදුනක්පමණ රුවන්ධන ගොඩකරවා පුරවන්නේය. ඒ රජ මෙසේ මිනිස් ලොව බොහෝකලක් සුවවිඳ ඒ ආනවභාවයෙන්ම දෙවිලොව නැගී සිටිස් ගනුකෙනෙකුන්ගේ ආයු පමණින් එක්සිය විසිනව කෙළ සැටලක්‍ෂයක් අවුරුදු දිවසැපත්විඳ නැවත එම ආනවභාවයෙන් මිනිස්ලොව බැස* ඒ ඇතුළුව අසඹියයක් අවුරුදු රජ කෙළේය. ඔහුපුත් වරමනානු නම් රජ අසඹියයක් අවුරුදු රජකෙළේය. ඒරජ ඇමතියන් පඬුරැදි සතුටුකරමිසි සිතා පාද යන් ගැටීම කළවිට කැමැති සම්පත් පැතිරෙයි. ඔහුපුත් වරනම් රජ අසඹියයක් අවුරුදු රජකෙළේය. ඔහුපුත් උපවරනම් රජ අසඹියයක් අවුරුදු රජකෙළේය. ඔහුපුත් චේතිය රජ අසඹියයක් අවුරුදු රජකෙළේය. ඒරජ එක ගුරුන්ගෙන් ශිල්ප උතත් කෝරකලානම් බමුණුට “අග්‍රපුරොහිත තනතුරු දෙමි”යි කියා ඔහුට බැණකපිල නම් පුරොහිතයන් බොරුකියා බාලකරවා කෝරකලා බමුණු මහලුකොට තනතුරු දෙමිසි කියා නුවර බෙර ලැවූහ. ඒ ඇසූ රාජ්‍යවාසීන් “බොරුනම් සුදුදෝ හොසි, කළුදෝ හොසි, රතුදෝ හොසි, නිල්දෝ හොසි අද ඒ බලලහසි” රැස්වූකල්හි, කපිලරැසි වලක්ව වලක්වා නොවැළක ලොවට බොරු උපදවා එකෙණෙහිම මහපොළොව ගැලී ඡන්දයෙන් අවිචියට ගියේය. බොරු උපදවූ ඒ චේතිය රජහට පුත්‍රයෝ පස්දෙනෙක්වූහ කපිලරැසිහුගේ අනුශාසනාවූපරිද්දෙන් ඔවුන්ගෙන් එක්කෙනෙක් බරණැස පූජිතාග

* මිනිස්ලොව හා දෙවිලොවත් රජකුට එකම වමිගණන අසඹියයක් බවත් දෙවිලොවින් බැස මිනිස්ලොව තනිත්තේ මහල්උයනෙහි කලුරිය කළබවත් සබ්මිමාලකාරයෙහි කියාතිබේ.

යෙහි හඳුන්වනු ලබන කර්මාන්තය. එක්කෙනෙක් දකුණු දිගේ
 හාගයෙහි අභිමුඛව කර්මාන්තය. එක්කෙනෙක් බස්නා
 හිරි දිගේ හාගයෙහි සිංහපුරවර කර්මාන්තය. එක්කෙනෙක්
 පශ්චිම දිගේ හාගයෙහි දකුණුපුරවර කර්මාන්තය. එක්කෙනෙක්
 උත්තර දිගේ හාගයෙහි උත්තර පශ්චාත් පුරවර කර්මාන්තය. එකලට
 පළමුව යෙදූ මේ මුසාවාදය ලොව පහළ විය. එතැන් පටන්
 දෙවියෝ රජුන් අරක්ගෙන නොසිටියාහ. එකල අරක් පිණිස
 දෙවියන් නොලදින් මල් රජතුමා වූවෝ සතර දෙනෙක් රජුන්ට
 කඩු ගෙන අරක්ගෙන සිටියාහ. ඔවුන් සතර දෙනාගේ දරු
 මුනුබුරු සිය දහස් ගණන් ඇති වූහ. තව වැඩිව උපන් රජු දරු
 වන්ට ආකර්මයෙහි නියුක්තව දහස් ගණන් රජුන් පැවැත්තා
 හැකි දකුණුතුයි. ඒ වෙනිය රජුන්ගේ පුත් මහාමුඛලියෙකු නම් රජ
 පියරජ පොළොව පලා ගිය හැටිත් බොරු පදවන පෙර රජකළ
 රජුන් කළ කාර්ය නොවරදවා කොට අසඹිය යුතු අවුරුදු
 රජකෙළේය. ඔහුගේ මුඛලිය රජ අසඹිය යුතු අවුරුදු රජ
 කෙළේය. ඔහුගේ සහර නම් රජ අසඹිය යුතු අවුරුදු රජ
 කෙළේය. ඔහුගේ සැට දහසක් පමණ පුත්රයෝ මුළු දඹදිව
 වෙනවෙනම සැට දහසක් පමණ රුජ්වනි උපදවා වෙනවෙනම
 වක්රවනිත් වරුපයෙන් රුජ්වන කොට මහාසම්මත රුජ්වන
 නමැති මහාලකයෙහි මල් පිටි වැනි ගිණියාගේ රුජ්වනය අසඹිය
 ගණන් වැඩි කළාහ. ඔවුන්ගේ වෙනවෙනම වැඩිපරම්පරයෙහි
 මුනුබුරු රජු දරුවෝ දීඝි කාලයක් ගිය කල ඔවුනොවුන්ගේ
 වැඩි විහාගය නොදැන වෙනවෙනම රුජ්වන ව්‍යවහාර කළාහ.
 පළමු හැම රජු දරුවෝ ම මහාසම්මත රුජ්වනයෙහි යයි දැනගත
 යුතුයි. ඒ සැට දහසක් රජුන් අතුරෙන් සහර නම් මහලු
 පුත් අසඹිය යුතු අවුරුදු රුජ්වන කෙළේය. ඔහුගේ පුත් හරි රජ
 නම් රජ අසඹිය යුතු අවුරුදු රුජ්වන කෙළේය. ඔහුගේ පුත්
 හරි නම් රජ අසඹිය යුතු අවුරුදු රුජ්වන කෙළේය. ඔහුගේ
 පුත් රුජ්වන නම් රජ අසඹිය යුතු අවුරුදු රුජ්වන කෙළේය.
 ඔහුගේ පුත් සුරුච්ඡි නම් රජ අසඹිය යුතු අවුරුදු රුජ්වන
 කෙළේය. ඔහුගේ පුත් පුනාපරජ අසඹිය යුතු අවුරුදු රුජ්වන
 කෙළේය. ඔහුගේ පුත් මහාපුනාප රජ තමබිසව් කුමාරයන්
 සත්මැයි කාලයෙහි මේ මහාපුනාප රජ එතවේලායෙහි ආසන
 යෙන් නොනැගී පුතණුවන් වඩාගෙන උන්හැකි කියා කොපව
 ඒ වරදට වඩකයා ලවා බිම්පාලකුමාරයාගේ අනපය කප්පව,
 අභිමාල නම් වධකොට මරපිය. ඒ රජ ඒ පවුන් අවිච්ඡිකාරක

සෙහි වැටුණේය. එතැන්පටන් ප්‍රාණඝාතය ලොවට පහළවිය. උපනුපත් අකුශලයෙන් ධර්මය නැතිව අනන්‍යානවත හෙයින් නැවත රජදරුවන් අධාමික වන හෙයින් රජදරුවන්ගේ ආයුස ක්‍රමයෙන් අඩු වී වණිය අඩු ව ගියේය. මහාප්‍රනාප රජුගේ පුත්‍රයෙක් වූ පනාද රජ අසඬියයක් අවුරුදු රජය කෙළේය. ඔහුගේ පුත්‍ර වූ මහාපනාද රජ සක්දෙව් රජුගේ තියොගයෙන් මිනිස්ලොව ඉපද සත්රුවන් මහපායක දස දහසක් නළුවන් හා සමඟ අසඬියයක් අවුරුදු රජය කෙළේය. ඒ මහාපනාද රජුගේ පුත්‍ර වූ සුදසනි නම් රජ චක්‍රවර්ති රජව සත්රුවන්පාය සමාන වූ දෙළොස් යොදුන් බරණැස් නුවර අසඬියයක් අවුරුදු රජය කෙළේය. ඔහුගේ පුත්‍ර වූ තෙරු නම් රජ අසඬියයක් අවුරුදු රජය කෙළේය. ඔහුගේ පුත්‍ර වූ මහාතෙරු නම් රජ අසඬියයක් අවුරුදු රජය කෙළේය. ඔහුගේ පුත්‍ර වූ අර්චිසමන් රජ අසඬියයක් අවුරුදු රජය කෙළේය. මේ අටවිසි රජු මහාසමමත රජයාගේ පටන් අසඬියායුජ්ඣව රජයකල රජදරුවන් බැව් දහසූතුයි. අර්චිසමන් රජුගේ දරු මුනුබුරෝ අසඬියයක් ආයු කොලදින් කෙළගණන් ආයු වලද මියුලුනුවර රජය කළාහ. එහි රජයකරන මධ්‍යදෙව රජ ඉස කරකෙසක්දක එය කපුරාලවා උදුරුවා කපුරාට මහත් තනතුරුද මධ්‍යදෙව පුතුව රජයද පාවාදී මධ්‍යදෙව නම් අඹුරුගෙහි සුවාසුදහසක් හවුරුදු තපස්කොට¹ ආයු කෙළවර බ්‍රහ්මලොකයෙහි උපන්නා. ඒ රජු පටන් මහාසමමත යන නම පෙරළී. මධ්‍යදෙව වංශය විය. ඒ වංශයෙහි සුවාසුදහසක් දරු මුනුබුරු රජදරුවෝ පලමු කරකෙස දැකීමෙන් පෙරරජුන් කල සිරිත් කොවරදවා රජය හැර තපස්කොට බ්‍රහ්මලොකයෙහි උපන්නෝයි. ඒ මියුලුනුවර එක එක රජ තුන්ලක්ෂ තිස් දහසක් හවුරුදු බැගින් ආයු වලද රජය කෙළේය. පසුව ජරු විලි පිලි දූක බොහෝ රජු තපසට නොගියාහ. * ඒ මධ්‍යදෙව වංශය පෙරළී කෙළවර රජය කල රජතෙමේ අශෝක නම් විය. ඔහුගේ පුත්‍රතෙමේ ප්‍රනාප යන නමින් රජවිය. ඔහුගේ පුත්‍රතෙමේ ඛක්කාන යන නමින් රජවිය. ඒ වංශය කුශන්ඪ වංශයයිද ව්‍යවහාර කළහ. මේ ඛක්කාන වංශයෙහි අජ්ඣ, දශරථය, ගුමය, යනාදී වූ ලක්ෂයක් රජදරුවන් අතුරෙන්

1 අඹුරුගෙහි නොසිට නිමවනට ගියබැව් පෙනේ.

* (මිලිගට්) කලාර ජනකාදී අසුසාරදහසෙකැයි මහාවංශයෙහි කියනලදී.

සමහර කෙනෙක් පනස්දහසක් හවුරුදුය, සමහර කෙනෙක් සතළිස් දහසක් හවුරුදුය, සමහර කෙනෙක් තිස්දහසක් හවුරුදුය. සමහර කෙනෙක් විසිදහසක් හවුරුදුය. සමහර කෙනෙක් පසළොස්දහසක් හවුරුදුය, සමහර කෙනෙක් දසදහසක් හවුරුදුය, සමහර කෙනෙක් පන්දහසක් හවුරුදුයයි මෙසේ ක්‍රමයෙන් බැසබැස ආයු වැලඳුවාහ. තවද එක්ලක්ෂයක් රජුන් අතුරෙන් කෙළවර විතිය ඔක්කාක නම් රජෙක්විය. * ඔහුගේ පුත්‍ර පරම්පරාවෙන් ලදය හදදය, බන්ධය, කොරවය, වෙසනතරය, සිංහවාහනය යනාදිවූ ලක්ෂයක් රජදරුවන් රාජ්‍යය කරන කල්හි දසදහසක් අවුරුද්දෙහි පටන් ක්‍රමක්‍රමයෙන් ආයු බසින්නටවන. එසින් ඇතැම් රජදරුවෝ සවිලවූ ආයු වලද රාජ්‍යය කළාහ. ඒ වංශයෙහි කෙළවර සුන නම් රජුගේ පුත්‍ර වූ අට්ටිය යන නම් ඇති තෘතීය ඔක්කාක නම් රජෙක්විය. ඒ රජු පන්සියයක් බිසෝවරුන් අතුරෙන් සොභාවතී නම් බිසව අගමෙහෙසුන්කොට ගත්ත. ඒ අග්‍රමහිමිකාවට දරුවන් නැතිහෙයින් අගමෙහෙසුන්කොට ගත් හංකපාලා නම් බිසව පිරිමින් පුතුන් සතරදෙනකු හා දුන් පස්දෙනකු වදා කාලක්‍රියාකළාය. එකල අතික් බිසවක් අගමෙහෙසුන් කෙළේය. ඒ බිසව තෘතීය ඔක්කාක රජහටදකොට පනතු නම් පුත්‍රයකු වැදුවාය. ඒ කුමරු පස්මැසි වයසෙහි නහවා සුවදමල් පලඳවා ගෙනගොස් “හිමි තොපපුතු රුසිරු බලව”යි කියා රජුඅතට මල්දමක්සේකුමරු දැකින් ඔසවා වැඩු කල්හි ඒ රජකුමාරයා මහත්වූ ප්‍රේමයෙන් සිඹ සනසා පෙම් පතුරුවා දසහ මුවරද විසජ්ජනය කෙරෙමින් සිනාසෙන බිසවුන් මුහුණබලා මෙවැනි පුත්රුවනක් වදාදුන් නුඹට සිත්සේ කැමැති වරයක් ගනුවයි බිසවට කීහ. එසඳ බිසව හිමි මටදුන්වරය මා කැමැති දවසෙක ගනිමි කියා කුමාරයන් වැඩිහිටියසඳ රජුපුරුවන් සම්පයට පැමිණ, හිමි මටදෙමිසිකී වරය දෙත් නෙතිනම් මපුතුව රාජ්‍යය දෙවැසි කීවාය. එබසට රජ කීපි “කොළ වණ්ඩාලදව කලාවාක්ෂයන් වැඩිවූ මපුතුන් සතර දෙනෙකු ඉන්දදී තිපුතුව රාජ්‍යය ඉල්වයිද”? කියා සිරිසහන් ගෙට වන. තවද කීපදිනක් ගියකල රජු ප්‍රියවාසයෙන් වසනසඳ බිසව කියන්නී “මහරජ තොපවැනි ධර්මිෂ්ට රජුන්ට බොරු කීම සුදුසු නො වෙයි. පෙර බොරු කී රජ පොළොව

* විනිස ඔක්කාක රජතුමා සම්බන්ධ මහාවංශයෙහි කිසිවක් නොපෙනේ.

පළාගෙන ගියා කැසුද, කොපමැති රජුන්ට බොරැකීම සුදුසු නොවෙයි. බිම්මිඔරජ නොවෙයි කැමතිවර දෙමැයි පළමුව කියා දෑන් මා ඉල්ලුවිට නොදෙමිසි කිය"යි මෙසේ නොයෙක් වර තිබුබැණ රජය ඉල්ලයි. මෙසේකල ඒරජ බොරැකි බසට ලජ්ජාඇතිව පිළිකුලක්සේ සිතාගෙන පළමුපුතුන් සතර දෙනා කැඳවා කියන්නාහු "මාගේ දරුවෙකි, සැතිරි මායමිදකී **ජනතු** කුමාරයාට මා ඉන්දදීම රජය පාවාදීපිමි. එබැවින් කෙපි මාගේ වල්විදුනාව හා කළුපට හා මතුල්කඩුව හා රුවන් මිරිවැසි හා දළපුඩු සේසන හා මෙපමණක් තිබියදී කොප කැමැති රන්රුවන් ඇරගෙන කැමැති සෙනහ කැමැති පිරිසගෙන මෙනුවර නොසිට කැමැති තැනකට යව"යි කියා පුතුන් සතරදෙන සිඹ සනහා තුරැලුකරගෙන කළුවතුරුවා යන්ට සමුදුන්න. එකල ඒ කුමාරවරු සතරදෙන පියරජහු වැද අවසරගෙන කැමැති පමණ රන්රුවන්ගෙන කැමැති පිරිස ගෙන නුවරින් නික්මුණහ ඒ රජහුගේ දුවරු පස්දෙනාද එපවත්අසා අප මල්බැකුමරුවෝ රටින් යෙත්තම් අපි කවුරුන් බලා ඉදුමෝදුසිකියා වැඩිමහලු කුමරිය හා බාලකුමාරිකාවෝද කැමැති සත්‍රින් පිරිවරගෙන නික්මුණහ. එකල නුවර අසුරයන් වන් ශක්‍රපුරය සේද අලපන දියත්තක් සේද ඇලැලී ගියේය. අපගේ රජදරුවෝ රටින් යෙත්තම් අපි කවුරුන්බලා ඉදිමෝදුසි කියා සුවහස් ගණන් ඇමැතියෝ නික්මුණහ. බ්‍රාහ්මණයන් හා මහාධනසිටුවරුද නික්මුණහ. වෙළෙඳුන්ගේද දහස්ගණන් නික්මුණහ. පළමුවන දවස සතරගව්වක් පිරිසිටි පිරිසවිය. දෙවනදවස අටගව්වක් පිරිසිටි පිරිසවිය. තුන්වන දවස දෙළොස්ගව්වක් පමණ පිරිසිටි පිරිසවිය. ඒ තුන්වන දවස් රජකුමරුවෝ බරණැසට අගනිදිග්හාගයෙහි වනමැද යොදුන්ගණන් ඇවිද ඔවුනොවුන්හා සමඟ කථාකොට ඇපි දඹදිවින් කැමැති නුවරක් බලෙන් ගත්තෙමුනම් ඒ අපට සුදුසු නොවෙයි, ඒ අපට පිළිකුලෙකැයි සිතා අපේ ඔකකාකවංස යට නුවරක් කරවන්නට සුදුසු බිමක් බලමිහසි කියා එක්තැනෙක සෙනෙහසිටුවා මහවනයමැද කපා එළිකර වැව් අමුණු බඳවා කෙත්වත් සාධවා නුවරක්කරන්නට බිම් පරික්‍ෂා කරමින් ඇවිදිනාකල්හි ඒ වනමැද විලකට නුදුරුතෙත බොබිසකුගේ **කපිල** නම් තාපසව රුකක්මුල උග්‍රකපස් කරන්නාහු ඒ වනමැද ඔබ්මොබ බලමින් ඇවිදිනා කුමාරයන් දෑක: "කුමාර වරුනි මේ වනමැද කුමක්සොයා ඇවිදින්නෙහිද?"යි විචාරුහ,

එබසට කුමාරවරු රටින්දා කරුණක් නුවරක් කරවන අවියෙන් බිමක් බලා ඇවිදින බවත් තාපසයන්ට කීවුය. එකල මහා බෝධිසත්වයෝ ඒ රජකුමාරයන් කී බසට උභිත් අසුරියනක් හා භූමිය යටින් අසුරියනක් පමණ ලක්ෂණ බලා ඒ කුමාර වරුන්ට කියන්නාහු කුමාරවරුන් ඉදින් නුවරක් කෙරෙන්නම් මාගේ පන්සල් භූමිය ගනුව'යි කියා එහි අගය කියන්නාහු 'කුමාරවරුනි! සාවුන් පසු පස්සේ කැනැහිලුන් එළවාගෙනවුත් මේ භූමියට වන්කල්හි ආපසු සාවෝ කැනැහිලුන් පසුපස්සේ එළ වාගෙනයෙහි, මියන් මැඩියන් පසුපස්සේ නගින් එළවාගෙන වුත් මේ භූමියට වන්කල්හි ආපසු නගින් පසුපස්සේ මියෝ මැඩියෝ එළවා යෙහි, මුවන් පසුපස්සේ දිවියන් එළවාගෙනවුත් මාගේ පන්සල් භූමියට වන්කල්හි මුවෝ දිවියන් ලුහුබැඳ එළවති. මතු මේ භූමියෙහි වසන පුරුෂයෙක් දිව්‍යබ්‍රහ්මයන්ගෙන් සත් කාර ලබති, මේ මාගේ පන්සල් භූමිය ගනුව, වක්‍රවතීපිරිසක් යුද පිණිස මෙහි පැමිණියේ නමුදු ඔහු පරජය වෙති. මේ පන්සල් භූමිය ගෙන නුවරකරව. මට තොප කරන උපකාරය නම් මේ නුවර කොට නිමවා මාගේ නමින් කපිලවස්සුපුරයෙහි කියා නම් තබව'යි කීහ. ඒ කුමාරවරු සතරදෙනා සතුටුව නුවර කරවා තිම්කල කපිලවස්සුපුරයෙහි කියා නම් තුබුහ. ඒ රජ කුම රුවෝ 'අපට අතින් රජකුගෙන් සරණගන්නට සුදුසු නොවේ'යි අප රජකුලයට කීවුවෙක, අප නමුත් දෙන්නටත් සුදුසු රජෙක් නැතැයි තමුන් සතරදෙනා සතරදෙනාට පාලාගෙන වැඩිමහලු බිසව මව්තනතුරෙහි තබා රජ්‍යය කළහ. එකල පියරජතෙමේ මෙපවත් අසූ 'මාදරුවෝ රටින් ගොසිනුත් ජාතිසමූහයක් නො කළෝ'යි සාධුනාද පවත්වා ශාක්‍ය වංශයෙහි රජකුමාරයෝ යයි කියා තුන්යලක් සාධුනාද පවත්වමින් ගායනා කෙළේය¹ ඒ ඔක්කාකරජ ප්‍රීතිවාක්‍ය කීතැන් පටන් ඔක්කාක වංශය පෙරුළි ශාක්‍ය වංශය විසිති දතයුතුයි. මෙසේ ශාක්‍ය වංශයෙහි රජහු කිඹුල්වත්සුර නුවර දෙලක්ෂසතලිස් දහස් සත්සිය සැත්තැදෙනෙක් රජ්‍යය කළාහුය.

පළමු කපිලවස්සුපුර නුවර කරවූ රජු සතර දෙන මව්තන තුරෙහි තබා ආරක්ෂා කළ වැඩිමහලු බිසවට කුසරොගයක් වැලඳුණේය. ඒ රජදරුවෝ ඒ ආබාධය දැක අපට මෙය

1. "සක්‍යාවතතො රජකුමාර පරමසක්‍යාවතතො රජකුමාර"යි.

දැන් උදන කෙළේ එයින් ඔහු ශාක්‍ය වූහ.

බෝවෙහි සිතා සහොදරිය රථයක තංවා ගෙන සතර දෙනම වනාන්තරයෙහි යොදුන් ගණනක් ගොස් බිම වලක් කැණ වල යට පෝරු අතුට බොහෝ අවධි ගණනකට කන්නට කැම තබා දරදිය ගිනිකබල් වලන් ආදිවූ උපකරණ සපයා තබා බිසව වල යට ඉඳුවා මතුපිටින් පෝරුව ඇද ඒ පෝරුව පසින් වසා ආපසු තමන්ගේ නුවරට ගියාහ එකල බරණැස රජ කළ භූමරජද තමනට කුණිරොගයක් වැළැඳී පුත්‍රයාට රජය යදී මියම් සිතා වල්වැද මහනිමයට ගොස් රොගය ඉවසාගත නොහී ගසක පොතු කොළ මල් කා ඇවිද ඒ රොගය සුවකරගෙන වනාන්තර යෙහි වැද එක් කොළොම් ගසක බිලාචුවක් දෑක දෙළොස් රිය නක් ගසට පෝරුවක පාමැස්ස බැද ගිනිකබල් තබා ගෙන සිංහ ව්‍යාසාදීන් විසින් සිටුවාටුන් මරාකා ඉතිරිව තුබුණ මස් සොයා අනුභව කොට එහි අටුන් උන්නේය. මෙසේ වසන කල එක් දවසක් බිසව හිඳිනා වල මතුපිට එක්තරා ව්‍යාසුයෙක් ඇවිද මිනිස්ගද අසා පස්ඇර අතුරතුබු පෝරුව උගුලාපුව— එකල බිසව හසින් තැනිගෙන මුරගැසුවාය. ඒ ශබ්දය ඇසූ ව්‍යාසු තෙමේ හසින් පලාගියේය. රාම රජු කොළොම්ගස ඉද ඒ රාත්‍රියේ අභිගැ හඬ මිනිසෙක් මුරගැ හඬයයි සිතා උදෑසන ගසින් බැස වනාන්තරයෙහි ඇවිද දමාතුබු පෝරුව දෑක පෝරුව ඉවත් කොට වලටන් මිනිසා දෑක තෙපි කවරියක් දැක ඇසුහ— මම මිනිස් දුවක්ම කිසද. මමත් මිනිසෙක ගොඩට වරෙවයි කීහ. මම බකකාක රජුගේ දරුවෙක ජීවිතය නසිතත් වංශය, කුලය නොනසමයයි කීවාය. එවිට රජතෙමේ කියනුයේ මමත් බරණැස් නුවර භූමරජය ගොඩට වරෙවයි කිය. ස්වාමිනි! මම කුණු පිළිකුල් ලෙඩෙකැයි කීවාය. මමත් එලෙසම කුණියක් වැළැඳී වනාන්තරයෙහි වැද සුවකර ගනිමි, ඖෂධ දනිමි කියා ගොඩට ගෙන කොළොම්ගස ඉඳුවා පෙර තමාකැ ඖෂධ දී අනු භව කරවා ඒ කුණිරොගය සන්සිඳුවා ගෙන ඒ බිසව කෙරෙහි ප්‍රෙමයෙන් වසන සද ඒ බිසව සොළොස් වාරයෙක නිබුලුන් දෙන්නා බැගින් කුමාරයන් තිස්දෙනකු වැදුවාය. මෙසේ එරජ කොළොම්ගස ඉඳිනා සද බරණැස් නුවර වැද්දෙක් වන යෙහි ඇවිදිනා කල රජු දෑක රජ්ජුරුවන් වැද මම අසවල් ගම වැදියයි කියා රජ්ජුරුවන්ට කිසද ඔහුගේ බස් අසා රජ පුතණු වන්ගේ සුවදක් විමසා සනෙකාම ව උන්නේය. එරජුගේ දෙති සුක් කුමරුවෝ රජ වටකොට උත්සද ඒ වැදිපුත් කුමාරයන්

දැක මේ කාගේ දරුවෝදැයි ඇසිය, මාගේ කුමරුවෝයයි රජ තෙමේ කීය. වැදිපුත්‍රතෙමේ ඒ අසා බරණැස් රජු රුවන් සම්පයට පැමිණ නුඹවහන්සේගේ පිය රජු රුවෝ වනාන්තරයෙහි ඉඳිනාහයි තමාදත් ප්‍රවාතනය කීය-ඒ අසා බරණැස් රජ සිවු රහ සෙනහ ගෙන වනාන්තරයට ගොස් පිය රජු දැක වැඳ නුව රට යන්නට ආරාධනා කෙළේය-ශ්‍රීමත් තමපුත්‍රවූ බරණැස් රජුගේ ආරාධනාව නොපිළිගත්ත-එවිට බරණැස් රජ නුවරට පණිවුඩ කාරයන් එවා උදුලු, කැහි, යනුල්, පොරෝ, ආදි සියල්ල ගෙන්වා කොළොම්ගස කප්පවා මුල් උදුරුවා නුවර කරවා වැඩි අමුණු බඳවා තෙත් වත් තනා සෙනාව එහි ඉදුවා රකවල්ලවා එරජ බරණැසට ගියේය. ඒ නුවර කොළොම්ගස තමන් කොළිය නුවරයයි නම් තුබුහ. දෙව්දූහා නුවරයයි ප්‍රසිද්ධ වූයේ මෙම කෝළිය නුවර බැව් දතයුතුයි-ඒ දෙව්දූහා නුවර කුමාරයන් දෙකිස්දෙනාට කපිලවස්තුපුර ඒ බිසවගේ මල්කුමාරයන් සතරදෙනාගේ අට අට දෙනා බැගින් සතරදෙනාගේ දූන් ගන්නට ඇසුකල බරණැස් රජුගේ කොළොම් ගස්සිදුරේ උපන් දරුවන්ට සරණ නොදෙමුව අපගේ වංශයට කිලුටුයයි කියා මැලිකර කිසඳ ඒ කුමාරයෝ දිය කෙළියට එන්නටකියා ඒ කුමාරිකාවන්ට රහසින් පත් යැවූවෝය. ඒ කුමාරිකාවෝ ගහ දිය කෙළියට පැමිණියෝ සතුටින් දියකෙළිනා අතර ඔවුනොවුන් අත අල්ලාගෙන කොළිය නුවරට ගෙන ගියෝය, ඒ බිසෝ වරුන්ගේ පියරජු. 'අපබැනාවරා සුරුවෝය බැද බිසවුන් ගෙන ගියෝය'යි කියා සිනාසී උන්නාහ-එදාපටත් කිඹුල්වත් නුවර හා කොළිය නුවර රජදරුවන්ගේ සරණ මගුල් ගනු දෙනුව පාවැත්තේය. දෙව්දූහා නම් නුවරත් කිඹුල්වත් පුර නුවරත් එකමාගියයි දතයුතුයි-මහාසම්මත රජුපටත් සුදෙවුන් රජුට සත්ලක්‍ෂ සත්දහස් සත්සිය සත්අනුවක් රජදරුවෝ රාජ්‍යය කලාහ-ඉන් වොටුනු පැලැඳි රජවරු තුන්ලක්‍ෂකිස්සතර දස් පත්සිය තුන් අනුවක් බව දත යුතුයි. * ශුඛොදන රජුගේ එකකුස උපන් මල් අම්මොදනය, සුෂොදනයයි දැනගත යුතුයි. මේ සිරිලකට ආ රජවරුගේ මෙයින් දැනගත යුතුයි.

* ශුඛොදනරජු හා එකකුසඋපන් බොහොදනය, සුෂොදනය, අම්මොදනය, යන කුමරුන් හා අම්මාය ප්‍රමිතායයි-දියණි දෙදෙනෙක්ද-මහාවංශයෙහි දක්නාලැබෙත්-සුඛොදන යනනමින් තවත් කුමාරයෙක් ඇතිබැව් පුරාවලියෙන් පෙනේ.

කලිගුරු ජ්‍යෙෂ්ඨ ජාතික අවධියට වැඩුණේ දුර වගුරට රජුට දුන්නේය, මිනොමෝ ඒ වගු රජුට දුනොට දුටත් වැදු වාය, ඒ කුමරිය බිහිවූ නිසා නිසා යනාදියෙන් වැඩුණේ සිංහයාට දුනොට දරුවන් වදා ඉදිනි කියා නිසා දුටු හැටි රජුට කී. රජු එපවත් අසා ඇ එක්වැඩි¹ ප්‍රාසාදය කලා රකවල්ලවා ඇති කරන සඳ-ඒ කුමරිය වැඩිවිය පැමිණ මදනොන්මාද බැවින් රුහුණෙහි මතුමහල් තලයෙන් පැන රකවලින්ට නොපෙනී සැහළු මගධරට සිට ආ වෙළෙඳුන්ට එකතු වී ගොස් ලාබදෙශයෙහි වනයේදී සිංහයකුට අසුව මිත්‍රව අසුව ඉදි නිමුලින් දෙත් නකු වැදුවාය. එකෙක් පිරිමි නියාය. එකෙක් ගැහැනියයි දැනගත යුතුයි.

සිංහයාගේ පුත් වැඩිවිය පැමිණ නොපදෙදෙන එකතු සැටියේ නැත්තේ කුමක් නිසාදැයි මැණියන් අතින් අසා ආශිය තොරතුරු විමසා පසුවද සිංහයා පාර සරස්කරපු දොරඇර පස්සොදුනක් පමණ පාරේ ගොසින් දුරගිය බව දැන ආපසු අවුත් මවුන්හා නැගැණියත් දෙදෙන දෙටුරුදු වාගෙන වගුරට දසාවට ඉස්තබාගෙන අවුත් වගුරට බැසපිය. එකලට වගුරට රජකරන රජ එබිසව මයිල් රජුගේ පුත්විය, ඒ බිසව හා දරුවෝ දෙදෙනා ගොසින් ඒ රජු දැක එනුවර උන්නාහ. සිංහයා ගොදුරට ගොස් පැමිණ ගල්ලෙණටත් අඩු දරුවන් නොදැක ගොසගෙන් හිඳ පසුදින පා සලකුණෙන් අවුත් වගුරට පසල් ගමකින් මිනිසුන් ඇල්ලුයේය. එපවත් වගුරු ජ්‍යෙෂ්ඨ අසා සෙනහ රැස් කරවා සිංහයා විද ගෙලා ඇල්ලන්නට ගියහ. සිංහයා උන් වහානරය වටකරපු විට සිංහයා නාදකර පැනපිය. එවිට සෙනහ බියවැද බිඳී දසඅතනියහ. සමහරු ඇල්ලා මරාපිය. සෙනහ ආපසු අවුත් රජුට එපවත් කිනු, එපවත් ඇසු රජතෙමේ සිංහයා මැරුනෙකෙනෙකුත් රුජයෙන් පළාතක් දෙන්නේයයි කියා බෙරලූහ. තුන්වරක් බෙරලූ විට සිංහයාගේ පුත් බෙර නවත්වා සිංහයා විදිනට දුනු හී ගෙන සිංහයා උන් වහසට ගොස් මෙහි එවකියා අඩහැටිට සිංහයා සිය පුතුගේ කටහඩ අසා අමා පැත්තක වත්කලාක් මෙන් දිවගෙන ආකල්හි සිංහයා කුමරු ඒ දැක හිය විදිවිට මුණ කරකැවී වැටුණේය. දෙවනු තුන් වනුත් හිමුණ කරකැවී වැටුණේය. සතරවැනි හිය දැකින් වෙර ලාපු විට මා මරන්නට යයි සිතා සිංහරජ කිපී කා දමම් රෙස්ව බැලූ කල්හි ඒ සරය කෙසෙදිගේ ණලලනවාද බිම වැටුණේය.

එවිට පුතණුවන් ලගට කැඳවා හිස උකුළේතබා මව හා දුවණ්
යන් මතක්කලබව කියන්ටකියා මලේය. එවිට සිංහබා කුමර
සිංහයාගේ හිස කපා ගෙනවුත් රජුට දී ලාභදෙයගේ සිංහබා
පුර නුවරකරවා සිංහවල්ලි කුමරිය අගබිසෝකොට ගෙන එහිම
වසනකල්හි බිනොමෝ සිංහබා කුමාරයාට ද කොට නිමුලුන්
දෙදෙනකු වැදුවාය. මෙලෙස සොලොස්වාරයක දෙදෙනා
බැහින් තිස්දෙන්කකු වැදුවාය. ඉන් පලමුව උපන් පින්වත්වූ
විජය කුමාරයා බිහිවුණ තත්ත මුවසිරිසය- ගුරුගේ
හෝරුවෙන් ගුරුදින මිනරුසියෙන් උපන් පින්බලයෙන් ඒ
කුමර සිරිලක යකුන් වනයා රජකමට පැමිණෙනකියා ඒ නුවර
සත්සියයක්පිරිමින් විජයරජු උපදිනද උපන්හසි දැනගනුතුයි.
ඒ සත්සියය පිරිවරගෙන එනුවර සතහට කරනවඩ මෙතෙකැයි
කියනු බැරිනිසා සතහැම එක්ව සිංහබාරජහට 'හිමි! නොපගේ
කුමාරයාත් ඔබවහන්සේත් ඉදිනු මිස අපි නොසිටිමුව. අපට
කරනවඩ බොහෝය"යි කීවෝය. ඒ නුවරවාසීන්ගේ උගහටින්
විජයකුමාරයන්ට සිංහබාරජ උදහස්ව අපහිලෝගුරු බුදුරජා
ණන්වහන්සේ පිරිනිවන් පෑ * සත්වැනිදින විජයකුමාරයා හා
එකදුඋපන් සත්සියක් යොධ පිරිවරත් නැවත නංවා මුහුදට
දමාඇරිය තැන නැව රැහුණුදෙසට ගොඩබලා උත්තල සමනන
කුට පඵනය මහමුහුද මැදදී දැක් අප ඉදිනට දිවයිනකැයි සිතා
ගෙන ගොඩකරේදැක තම්මැන්නානොටින් ගොඩබැස නුගගස
සෙවණේ උන්නාහ.

එකලට යක්පිසස් රකුස්සන් මිස මිනිස්පදවියක් සිරිලක
තැන්නේය- අප තිලෝගුරු බුදුන් බුදුවන්ට පලමු සිරිලක
ගුවණාගේ යුධයෙන් පසු ව යකුන්ට අත්ඇරි එක්දහස් අට
සිය සුසාලිස් අවුරුද්දක් ගියහ. සවිසතට මොක්පුර දොරහැරලු
අප බුදුන් බුදුවූද සක්වල එක මතුල්ගෙයක්සේවිය, ඒබුදුහු අනු
ක්රමයෙන් සත්සති යවා රජගහානුවර වෙළචනාරාමයෙහි වැඩ
ඉදිනා දිනයෙහි සිරිලක යකුන් ඉදිනාබව දිවැසින් බලා
පෙරබුදුවූ තුන්දෙනා වහන්සේගේ ශාසනය පිහිටුවා දගබි
බදවා සතුන් උන්බව දිවැසින් දැකලා වෙළචනාරාමයෙන්
අහසට පැනනැගී බුදුවූ තවමස පිරිහිය දුරැතු පුර ගුරුදින
පුයේ නකතින් පොහොදින සිරිලකට වැඩමවා මහංගණයට

* චූළාගනයන්වහන්සේ පිරිනිවන්පෑම පිණිස සැතපුණු දවස විජය
කුමාරතෙමෙ ලක්දිවට ගොඩබැස්සේයයි මහාවංශයෙහි කියනලදී.

වැඩි එහි අභ්‍යන්තර වැඩසිටිය යකුන්ගෙන් අවකාශ ඉල්ලාගෙන ජයකොන්නා සිටුවන්ට බිමගෙන මහත් අකිකාරයක් මවා බුදු රස් දසදහසක් සක්වල ද බඩලොව ද නාලොව ද ඵනපාහැර රකින් සුදින් නිලින් විහිදුවා සිට ගිනිකඳ මවාපෑසේක, එකල යක්ෂෙනහ මුහුදුබෙරලට වැද බියපත් ව අඩා විලාපකියා සිරිසඳ තමන්වහන්සේගේ ආනුභාවයෙන් සන්තිරිදිවසින ගෙන්වා යක්ෂයන් එහි පිහිටුවා පෙර තුබුනෙතට යන්ට අභිෂේක කළසේක. යක්තිරිදිවසින පෙර තුබු නැතට හියේය. බුදුවූ සවන හවුරුදු වෙසග පුර පසළොස්වකින් කාලැණි පුර යට වැඩමවා කාලැණිපුර නාගයුධය සමන්වා*මිණිපලග බුදුන්ට පිදවිට තුන්දවසක් වැඩඉද කාලැණියැ නසින්ට බණ වදා දෙවරම්වෙතෙර වැඩිසේක. තුන්වැනිවර බුදුවූ නවවන අවුරුදු පිරිහිය විට ඇසල මස පුරපසළොස්වක්ලත්දින උතුරු සල නකතින් සොළොස් මහාසභානගේ මොහොතක් මොහොතක් කල් (සොළොස්තැනක) වැඩසිටි. ජේතවනාරාමයට වැඩි සේක.

පිරිනිව් පොහොදින කුසිනාරාහුරදි දසදහසක් සක්වල දෙවබ්බන්ට බණ වදා මාගේ ශාසනය පන්දහසක් අවුරුදු පවත්නා අනුසස් ඇත්තේය. පෙරබුදුවූ කතුසල බුදුන්ගේ මහරි බොධිය පිහිටුවා සිරිලක ශාසනය පැවැත්වූයේය, කොනා ගමන නම් බුදුන් පිටුන් උදුමරබෝධිය පිහිටුවා ශාසනය පැවැත්වූයේය, කාශ්‍යප බුදුන්ගේ නිග්‍රොධබොධිය පිහිටුවා ශාසනය පැවැත්වූයේය, දෑන් මාගේ ඇසතු මහාබොධිය පිහිටුවා මිහිඳුනම්නෙර කෙනෙක් මාගේ ශාසනය පන්දහසක් හවුරුදු පවත්වන්නේයයි වදා දසදහසක් සක්වල ශක්‍රයන් අතුරෙන් මේ මෙල්සක්වල බලන ශක්‍රයා ලඟට කැඳවා ශ්‍රීලිංකාවිපය

* සමයක් සමබොධියෙන් පස්වන වමියෙහි වුළොදර, මනොදර දෙම සිල් නාරජුන්ගේ යුධය සමන්විම පිණිස නාගදිවසිනට වැඩමකළ ලක්දිව වැඩි දෙවනවාරයද-සථිඤ්ඤාමේ සමයක්සමබොධියෙන් අටවන වමියෙහි මණිඅනකික නම් නාගරාජයාගේ ආරාධනයෙන් පන්සියක් හික්කුන් සමග කාලැණියට වැඩ දහම්දෙසා සමන්කුළු මතුයෙහි පාසටනන දක්වා මහ මේවුනා උසන ආදි සභානගත්ති සමවසන් වැඩසිටීමට ලක්දිව වැඩි තුන් වන වාරයයි කියා මහාවංස දෘශ්‍යවංසදියෙහි ක්‍රියානලදි-

භාරකරදී විජයකුමාරයාට ආරක්ෂාවපිණිස පිරිත්නුල් හා පිරිත් පැන්දී උසුල්වත් දෙවිද්වද ලබනාව භාරකරදී පිරිනිවන් පෑ වදාලයේක-*

විජය රජ නුගහස සෙවණ උන්විට උසුල්වත් දෙවිද්ව තපස් වෙස්ගෙන කසාවතීන් අවුත් විජය කුමාරයාගේකර පිරිත්නුල් ලා සත්සියක් යොධයන්ට පිරිත්පැන් ඉස දෙවිලොවට ගියේය. එදා යකුන් යක්ගිරිදිවයිනට ඇරියද ඉතිරිවුණ යක්කු තම්මැන්නා වනය මැද සැහවිසිට ලක්ගල ලොන්ගල උන් නාහ,කුවෙණියගේ ලැමදතතතුනින් මැදතනය මැකුණුවිට හිමි කෙනෙකුත් ඇතිවනබව ඉසිවරුන් කීවාට ලැමදතනය මැකුණේය,හිමියෙකු ආබව දත් කුවෙණී නොමෝ නුගහසමුලට පස් පාටකින් වණිය මවාගෙන බැලිවෙසින් අවුත් නිරිදුගේපය ඉඹලා වෙණියසලා නොසිටගියා, මෙපුර ගමක් ඇත කියා සෙබළුන් ඇරියවිට කුවෙණී ගියගියවුත් අල්ලා තෙළුම්විලපත්යට සහවා උන්නිය, සෙබළුන් නාබව දූක රජ පිරිත්නුය කරලමින් කහය අතට ගෙන විල්තෙරට බැස සිටිවිට බටපියම්ස ගොඩනැගි පිය වර නුදුටුවෙන් නිරිදුසින දුක්බියවැද උන්විට නුගසෙවණ කපු කටින රත්ලියක්සේ යකින්න දූකලා මාගේ යොධයෝ මැ විසින් කනලදහයි සිතා ඇලගටගොස් මාගේ යොධයෝ කොයි දූසි කියා හිසකෙස් වැටිය අල්ලා මාගේ යොධයන් දෙවසි කී විට මා නොමරු බිසෝ කොට ඉදිතොත් සත්සියක් යොධයන් දෙමැයිකීව. දිවුරුම් දෙවසිකිය. ලැමදතනදිවුටදුන්සද: මේ ශ්‍රී ලබනාචේ ඉසි බිජුවට යන්ටත් සඩුවිල්වයන්ටත්, බඩුපලදව ඇට ආදිය බොල්ව යන්ටත්, මේ බස් තුන කියා නුඹ ඇර අන් බිසවක නොගනිමිසි කියා දිවුරුම් දුන්සද, සත්සියක් යොධ යන් ගෙන රජුටපාවාදී තම්මැන්නාඅබවිය විමනකරවා වනයේ තිබුණ වී සාල් ගෙන යොධයන්ටත් රජුටත් කවා රු එවිමන සැතපි උන්නිය, එදා රු ලක්ගල යකකුට ලොන්ගල යකින් තක් ගෙනෙන මගුල් නිසා රුත්‍රියේ කොලහලවිය, රජු පිබිද මෙපුර කොලහල කීමෙක්දූසි කුවෙණිය අතින් ඇසුවිට ලක්

* පිරිනිවන් පිණිස සැතපුණු බුදුරජාණන් වහන්සේ ශක්‍රයාට ආමන්ත්‍රණයකොට මාගේ සන්න ලක්දිව පිහිටන්නේය. පිරිවර සහිත විජය කුමාරයාද ලබනාවද රකුවයි වදලසේක, දෙවෙන්දුතෙමේ තරාගහසත් බස ගෞරවයෙන් ඇසුරේම. උසුල්වත් දෙවරජනට ලබකාරක්ෂාව භාර කෙළේයයි-මහාව.සයෙහි කියනලදී.

ගල යකකුට ලොක්ගලින් යකින්තක් ගෙනෙන මහලකැසි කී සඳ විජයරජ (කියන්නේ): මෙසේ යකුන් ඇති රට අපට ඉදිනු බැරියයි කිකල්හි කුවෙණිය කියන්නී: මම වෙලබවෙස් මවා ගෙන රජු මාපිට ඉදුවාගෙන යකුන් කොටා මරමිසි කියා උදාසන වෙලබවෙස් මවාගෙන තිරිදු පිට ඉදුවාගෙන සන්සියක් යොධයන් පිරිවර තික්ම මහලට රැස්වූ යකුන් කොටා මරමින් සිරිවන්සුර උරිරු වතුරුවමින් යකුන් වනසා තම්මැන්නානුව රට වැද ඉන්නාසඳ යොධයන් සන්සියය රැස්ව රජුට වැද වොටුනු පළඳින්නට කිසඳ යකිනිය සමග ඉඳ බැරිය කියා පඩි රජුට මිණිපඬුරු ඇර බිසෝ කෙනකුත් හා සන්සියක් ගැනු පිරිවර ද පඤ්චකම්පනා වැඩිකාරයන් ද ගෙන්වා කුවෙණිය පලවා පඩි බිසව අගමෙහෙසුන් කොට සන්සියක් ගැනු පිරිවර යොධයන්ට පාවාදී රජ වොටුනු බර උත්සඳ කුවෙණිය විදුරු දිව මවා විජයරජු මරන්නට පැමිණිවිට බුදුන් ලක්දිව දෙවියන්ට භාරකර දුන්බැවින් ගසු බුහු මහෙශ්වර කිහිරුණි උපුල් වන් සමන් බොක්සැල් විජයරජුට අරක් ගෙන විදුරුදිව කඩ මින් කුවෙණිය ගල් කරමින් විජයරජුට සැප සාධා දුන්නාහ.*

විජයරජ තිස්අට අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කොට දෙවිපුර පදවිලද්දේය.

විජයරජුගේ බිසව බඩ වදහෙගින් සිරිලක රජතු කැසි බැවින් උපතියා අමාත්‍යයා මහාජනයා විසින් රජකමට පමුණුවා තම්මැන්නා නුවර හැර තමන් තමන්(උපතියා නම්)නුවරක් කරවා රජකරනසඳ විජය රජුගේ එකතුසලපත් සුමිත් රජුගේ පුත් පඩුවස්දෙව් කුමර සාගල් නුවරින් දෙතිස්දෙනෙකු ඇමතියන්ගෙන කැවිතැනි නම්මැන්නා තොටින් ගොඩබැස උපතියානුවරට වන්සඳ එහි රජකරන අමාත්‍යයාණෝ පඩුවස්දෙව්කුමරු(පඩුවස් යන නමින්)රජකමට තබාගත්හ. අප තිලෝගුරු බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පියරජවූ ශ්‍රීමොදන මහ රජුගේ සහොදරවූ අමිනොදන රජු කුමාරවරුන් සදෙනකු හා

* විජය රජුට ද එ කුවෙණියගේ පුතෙක්ද උවක්දවුන. විජයකුමාරහෙමේ මඩුරපුරයෙන් යජ්ඣකයාට ආබැථි අත යකිනියට “සොදුර දරුවන් දෙදෙනා තබා ගි දුන් යා, මනුෂ්‍යයෝ හැමකල්හිම අමනුෂ්‍යයන්ට බාන හයි කිය. තසවු ඕනෙමෝ මහත් උකට පැමිණ දරුදෙනනා ඉල්වාහැර ගෙන-යායුතු අතක් නැතිබැවින් දරු දෙදෙනා බැහැර හිදුවා ලබා පුරයට ගියාය, ලබාපුර යායයෝ තසට පැමිණ එක්යායෙක් අතුල් පහරකින්ම යකුණිය මැරුණේයයි මහාවංශයෙහි කියනලදි-

කුමාරියක ලැබගෙන ඉන්නා අවධියට කුමාරිය කාමායවසනු හැද ගැනු පිරිවර තිස්දෙනකු හා සමග කිඹුල්වත්පුරයෙන් තික්ම මහමුහුදට වැද නැවතැගී ලක්දිවට ගොඩබැස පඩුවස් දෙව් රජ දක්මින් සිටියද ඒ රජ ආගිය තතු විමසා කාමාය වසනු කරවා අගබිසෝකමටගෙන කැටුව පැමිණි පිරිවර දෙතිස් දෙන ඇමතියන්ට පාවාදී වොටුනුපැලඳ රජකරනසද ඒ බිසව ගේ සහෝදර කුමාරවරු සදෙන කිඹුල්වතින් තික්ම කතර ගෙවා නැවතැගී ලක්දිවට ගොඩබැස පඩුවස්දෙව් රජු දැක කථා බස්කොට නැගැණියන්ගේ සුවදක් විවාරා තමන්තමන්ගේ පිරි වරට හිඳිමට ඒ ඒ තැන් විමසා උන්නාහ. රාමගොත් ශාක්‍ය කුමාරයා උන්නැත ගම්ගොත් පුරනුවරවිය, උරුවෙල්නම් ශාක්‍යකුමාරයා උන් තැන විල්බා නම් නුවර විය. විජිත ශාක්‍යකුමාරයා උන් තැන විජිතපුර නුවර විය, අනුරාධ නම් ශාක්‍යකුමාරයා උන් තැන අනුරාධපුර විය, ශ්‍රේඛාදාන ශාක්‍ය කුමාරයා උන්නැත ගම්පළනුවරවිය; සවානි ශාක්‍යකුමාරයා උන්නැත මාගම් නුවරවිය* ඒ කුමාරවරුන්ගේ නැගැණි තෝමෝ පඩුවස්දෙව් රජහට දුකොට කුමාරයකු හා කුමාරි යකු වැදුවාය, වැඩිමහලු කුමාරයා අභයකුමාර නම්විය බාල කුමරිය උමතුසින් බිසවවිය.

පඩුවස්දෙව් රජු රජකරන අවධියට විජය රජුට බොරු දිවුරුමෙන් පැමිණි දෙස් පඩුවස් රජුට වැද සිත දැක මුර්ජාව නැගිනොසිට වැදහොත්තල්හි පුරදරට ලක භාරකළ නිසා සිරි ලකට පැමිණි පඩුවස්දෙව් රජුට පැමිණි දිවිදෙස් දැක මලරජු සිරිලකට ගෙනඑන්ට මායමක් කරවයි රජවයා කැඳවා කිහිල්හි ජයවර ගිණු කැඳවාකිය. රාහු උරුවෙස් මවාගෙන මලරජුගේ උයන පාඨකරන්නටවන, ඒ මලරජු මොනොරයතුරු පැදගිය බිසව ඇතිකළ කුමාරතෙමෙය-නොහොත් මලරට රජතෙමෙයයි දැනගතයුතුයි, තවද මෙනෙමෙ මහානුභාව ඇති තපස්වී වරකෙනෙක් මාණෙල් මලෙන් උපදවාගත් කුමාරයායයි දන

* රාම කුමරහු විසුතෙන රාමගොණයයි, කියනුලැබේ-උරුවෙලය, අනු රාධය යන දෙදෙනාගේ නිවාසයෝද එසේම උරුවෙලය. අනුරාධයයි කියනුලැබෙති, එසේම-විජිතය, දිඞ්ගය, රොහණය, යන මොවුන් ගේ වාසස්ථානද, විජිතපුර-දිඞ්ගපුර-රොහණයයි කියනුලැබෙති- යනු මහාවංශයෙහි පෙනෙන පිළිවෙලයි-

සුතුසි * ඒ මලරජ උරුවෙල්දකව්වෙහි නුවරකරවා උන්නේය. උරකුච්ඡිත් උයන පාඨකරන්නේයයි අසා සෙනගවට රක්ක වාගෙන බැදිගැසුකල්හි උරු මලරජුගේ කොටුපතට අවුත් පැන්නේය. එකල මලරජ සරයක් විදපිය, උරු තෙමේ රජු විසින් විදිනලද සරය වලකා රජුමුදුනනින් පැනදුවන්නට වන්න. පැනදුවන උරු පසුපස්සේ එලවන්නට වන්නල මල රජුගේ නුවරව උරුවැවැද මාලිගාබිඳ දුවන්නටවිය. එකල්හි මල රජුගේ මල් කිත්සිරු, සඳසිරු, මලසිරු යන තුන්දෙන දමු පත්ගෙන උරු පසුපස්සේ එලවමින් ලුහුබඳවාගෙන අවුත් තුන්තුකුච්ඡයට වන්නල එතැනින් හුරු මුහුදට පැන්නේය. සැබ්බලලත් මලරජහා කිත්සිරු සඳසිරු මලසිරු යන තුන්දෙන තත් මුහුදදියට පැන පිහිනනට පටන්ගත්තේය. පෙර තුන්තු කුච්ඡයට හා සිරිලකට අතර මුහුද නැත්තේය, ඒ අතරතුර පලමු රුවණාගේ නුවරවිය, රුවණාගේ අබ්මයෙන් රුවණාගේ කෝට්ටියත් මාලිගා පස්විස්සත් විදි සාරලක්ෂයත් මුහුදට ගිලීගියබව දතසුතුසි. ඒ මුහුදුතලාවෙන් (හෙවත්) මහත්ප්‍රදේශයෙන් මේ සිරිලකට ගොඩනැගි ආනොට උරුගොට තම්බිය; මලරජු උරු පසුපස්සෙහි එලවමින් සිරිලක මුළුල්ලක් දිවපුකල්හි රුහු ගල්කුලක් මවා දමාගියේය, මලරජු ඒ ගල්කුලට කොවා කුමන කාරණයක්දැයි බලාසිටිකල්හි සක්දෙවරජුටපෙනී මලරජුට පඩුවස්දෙවරජුගේ දිව්දෙස්මුදු සිසන්න කර යන්නට කිසඳ ඒ මලරජ බමුණුවෙස් ගෙන යාග කොට† දිව්දෙස් මුදු රජු සිසන්න කරවා ගියේය, පඩුවස්දෙවරජු තිස්දෙකක් අවුරුදු රජ්‍යයකෙළේය, ‡

ඔහුපිත් අහසරජ විසිදෙකක් අවුරුදු රජ්‍යයකෙළේය,**

* මෙහි කියනලද මේ ප්‍රවාතනියමහාවංශාදියෙහි දක්නට නොමැත්තේය.

† බමුණුවෙස් මවා-යාගකරවා-

‡ පඩුවස්දෙවරජු තිස්දෙකක් අවුරුදු රජකලබව මෙහිහැර අත්කිසි පොතක දක්නට නොලැබේ-මහාවංශයෙහි අවුරුදුතියක් රජකලබව කියාතිබේ.

** අහසරජුද විසිඅවුරුද්දක් රජකලබව මහාවංශාදියෙන් පෙනේ-

ඔහු නැතැණිය* තම මයිල්කුමරකෙරේ ඉඳ පණ්ඩුකාභය කුමාරයා වැදුවාය, ඒ කුමාරයා වැඩිවිය පැමිණ ඇවැස්ස මයිල් නවදෙනකු මරා ගිවිසාඛරජුගේ † දුව පලලවිනි ‡ බිසවගෙන රජකරන අවධියේදී දිගින් සතරගඟ්වක් පුලුලින් සතරගඟ්වක් මුල්පදුර විදි ආදිවූ සියල්ලක් කරවා සොළොස්ගඟ්වක් පවුර කරවා සිංහ ලකුණු කොටා නිසාවැව බඳවා නුවර සිංහයාගේ ආකාර කොටවනලද ගල්වාම ඉදුවා සැත්තැආවුරුද්දක් රජය යකෙළේය.**

ඔහු පුත් ගණනියා රජ සතලිස්අවුරුද්දක් රජය යකෙළේය††

ඔහු පුත් මුටනියා රජ මහමෙවුනා උසන කරවා සැවආවු රුද්දක් රජය යකෙළේය,‡‡

ඔහු පුත් දෙවනපෑනිස් රජු රජ කරන අවධියට අගරජ කමට පැමිණි ධම්මාශෝක රජුරුවෝ දඹදිවනායක චක්‍රවර්තී රජු මෙන් දඹදිවට තමා ආශ්‍රව පවත්වා උන්නාහ.

යටකපකදී මේ දෙවන පෑනිස් රජුරුවෝත් ධම්මාශෝක රජුරුවෝත් [නිග්‍රොධ සාමණේරයන් වහන්සේන්] එකමව කුස ඉපැද මිපැණි වෙලෙඳුම්කොට රුකෙනකල්හි පසේබුදු කෙ තෙක්තට මිපැණි පාත්‍රයක් දන් දුන්නාහ, බාල මලණුවෝ දඹ දිවට අගරජවෙමැසි පතා දන් දුන්නෙහින් දඹදිවට නායකවැ ඉපැද සැපවිදිනා සඳ මද්දුමාඅභියා දෙවනපෑනිස්ව උපන්නේය, වැඩිමහලු අභියා නිග්‍රොධ සාමණේරව උපන්නේය, මේ ධම්මාශෝකරජ සුවාසුදහසක් දැගබි කරවා දඹදිව මුළුල්ලෙහි ගැමදෙශවලම බුදුසසුන් ඇතිකරවා ඒ ඇර තමාගේ මිහිඳුකුමා

* ඔහුනං. † හරිකඛරජුගේ. ‡. පාලි-සවණිපාලි.

** අභයරජුගේ නැතැණිකොමෝ තම මයිල්කුමරකුකෙරේ ඉඳ පණ්ඩුකාභය කුමාරයා වැදුවාය, ඒ කුමාරයා වැඩිවිය පැමිණ ඇවැස්ස මයිල් නව දෙන කුමර හරිකණ්ඩරජුගේ දුව පලලවිනි බිසවගෙන “නිස්අවුරුද්දක් රජය යකෙළේය,” යන මේ නිස්අවුරුද්දෙන්න පිළිගතනොගේ. ඇතැම් රජවලිපොත්හි නොපෙනේ -

†† විජයරජ ව්‍යු 38. සි-පමුවස්දෙව්-30. සි-අභය-20. සි-දමරිකකාලය-17.-පණ්ඩුකාභය-70. සි-මුටසිව-60 සි-සන මේ ව්‍යු පිළිවෙලට රජ වරුන් සිටිබව පෙනේ. ගණනිසස කියා රජකෙනෙක් සිටිබව මහාවංසදී යෙහි නොපෙනේ-විජයරජුගේ අනතිමකාලයෙහි රජුවෙනුවෙන් උපතිස් ඇමතියා රට ආණ්ඩුකල නිසා නිස්අට ව්‍යුයටම එය ඇතුළත්වේ.

‡‡, මහාවංසයෙහි-මුටසිව කියා තිබේ.

රජා අවලෝකේ අවුරුද්දෙන් මහණ කරවිය, ඒ මිහිඳුහිමියාණන් තුන්පිටකය ඉගෙනා රහත් බවට පැමිණ දඹදිවින් නික්ම අහසට පැනනැගී මේ ශ්‍රීලංකාවට වැඩමවා මිහින්තලේදී දෙවන පැනිස් රජුට පෙනී සිටිලක වැසියනට දහම් දෙසා දෙවනපැනිස් රජු සරණ පිහිටුවා බුද්ධාසනය ලක්දිව පිහිටුවූහ, අප බුදුන්ගේ දකුණු අකුඩාතුව ශක්‍රහවනයෙහි තිබී ගෙන්වාගෙන ද්‍රිපාගමයේ තබා බැඳවිය, දඹදිව මහාශාසක රජු සමීපයෙහි තුබූ පාත්‍රයක් පමණ ධාතුන් ගෙන්වා ගව්වෙන් ගව්වට දැමී බඳවා එහි පිහිටුවිය. නිසංමහාවිහාරය බැඳවිය. බුදුන් පිටුන් ශ්‍රීමහාබෝධින් වහන්සේගේ දකුණු ශාඛාව රත්නෙල්ලෙන් සිටියෙල් අඳවා ලක්දිවට වහින්නට ආරාධනා කරවා සිටිසද එය කියතකින් කැපුවාක්මෙන් සිදි අහසට පැනනැග සැඟිගෙන් මේ ලක්දිවට බැස පෙර බුදුතුමන් තුන්දෙනා වහන්සේගේ බොධි පිහිටි තැනට අහසින් වැඩමවා සිටිසද රත්නලස අල්ලවා, ඒ බිම ශ්‍රීමහාබෝධිය පිහිටුවිය.

මිහින්තලාගලවට අවසාරලෙණක් ගල්කටාරම් කෙටවිය, මිහිඳු මාහිමියාණන් ප්‍රමුඛ කොට ඇති මහාසංඝයා වැඩහිඳුවා මහදන්දී ඒ දෙවනපැනිස් රජ බොහෝ කුසල් කොට දැනමින් සතලිස් අවුරුද්දක් රජයාකර දෙව්ලොව ගියේය. දෙවනපැනිස් රජුගේ මල් දෙවනපැනිස් රජුරුවන් ඉන්නාඅවසියේම වැඩ බඳින්නට ගියේය. වැඩබඳිනා තැනට දෙවනපැනිස් රජුගේ කුමාරයා ගියේය, කුමාරයාට රජයා හිමිකර දෙන්නට ඕනෑකිසා මවුබිසව අම්ම ගෙන්වාලා සැළියක ලා මතුපිට විෂ යොදනබා සැළිය වැසුම් බැඳ ඇරියාය; වැඩබඳිනාතැනට එවූයේ කුමක් නිසාදැයි කිවහොත් පළමු සැළිය මුදා රජුරුවෝ කති පසුව කුමාරයාට දෙති සිතාගෙනය, ඒ සැළිය ගෙනගොස් වැඩබඳිනා තැන තුබුණේය, ඒ බිසවගේ කුමාරයා සැළිය වැසුම් කඩාදමා මතුපිට විෂයොදුතුබූ අම්මා කාලා එවේලේම මළේය. මාහාරජ ඒ බව දැන බැඳබිසවකෙරේ ආශාව සන්සිදි* රාහුණුගොස් මාගම නුවර කරවා රැණ ගම් වතු කුඹුරු කරවා එහිම රජයා කෙළේය, ඔහුපුත් සමාලනිකරජ කාලාණිනුවර කරවා එහි

* පණඩුකාභය රජතටද-අභය රජතටද අතර රජුන් නැති සතලොස් අවුරුද්දක් රජතුරුකාලය තිබුණු බව මහාවංසාදියෙන් පෙනේ- මෙහිගැටවී ගණන වැරදිවසයෙන් වැඩිවිබෙත බව පෙනේ-

වෙනෙර ද කරවා රජය කෙළේය, ඔහු පුත් ගොඩාහසරජ
දෙවැනිව රුණ මාගම රජය කෙළේය, ගොඩාහස රජුගේ
පුත් කාවන්තිස්සරජ එහිම රජය කෙළේය, කාලාණ්ඩියරජ
කාලාණ්ඩියේ රජය කෙළේය, දෙවනපානිස් රජුගේ දෙවන මල්
සුරනිසස රජ දස අවුරුද්දක් රජය කෙළේය,* ඔහුමල් උතනිස
රජ දස අවුරුද්දක් රජය කෙළේය, † රුණ මාගම කාලා
ණ්ඩිය යන නුවරවල රජදරුවෝ අනුශබ්දර නුවරව (නිතිපතා)
අවුරුද්දක් පාසා කප්පම් දෙන්නාහ. උතනිස රජු රජකරන
අවධියට ලක්දිවට අසුන් ගෙන ආ අසරු දෙබැ කෙනෙක්
උතනිසරජු මර රජය ගෙන විසිදු වුරුද්දක් රජය කළාහ,
ඒ දෙමළන් දෙන්නා ලුහුබදවා අල්ලා මරදමා දෙවනපානිස්
රජුගේ මල් අසේලරජ දස අවුරුද්දක් රජය කෙළේය, ‡

මෙසේ අසේලරජු රජකරන අවධියට සොළීරටින් එළාර
නම් දෙමළ රජෙක් බොහෝ දෙමළසෙන් ගෙන මාවැලිගහ
මුහුදට වැටුණු ගංමෝදර තොටින් ගොඩබැස්සේය, ගොඩබැස පු
තොට මහවමුතොටයයි නම්විය, එළාර රජ අනුශබ්දර නුවර
තොටා අසේලරජු අල්ලා මරාදමා රජය ගෙන දෙතිස් දෙමළ
කඳවුරු බැඳ කෝට්ටය බැඳගෙන විසිමහසෝධයන් ඇතිකරවා
ගෙන දහලක්ෂ අසූදහසක් දෙමළසෙනහ ගෙන අනුරාධපුර
නුවර දෙවනපානිස් රජුබැඳි බොහෝ දහබි බිඳ අධමයෙන්
සුසාලියේ අවුරුද්දක් රජය කෙළේය,

එකලට කාවන්තිස්සරජ රුණ මාගම ඉඳ දෙමළරජුට
කප්පන් දුන්නේය, මේරාජාවලියේ කාලාණ්ඩියත් රුණමාගමත්
නොනැසී සිරිලකට රාජබිජයන්ගේ තිබුණයි දතයුතුයි.
කාලාණ්ඩියරජුට මලණු කෙනෙක් ඇත්තේවිය, ඒකුමාරයා
කාලාණ්ඩිය රජුගේ බිසව හා සංයෝගයෙන් දවස් යවනසඳ,
කාලාණ්ඩිය රජුට ඒබව සැලව ගියේය, කාලාණ්ඩිය රජ
රහසේ රෙහියා ගෙන්වා කියන්නේ: මා රජසෙනහ ගෙන්වා
මල්බැකුමාරයනුත් ගෙන්වා තට වඩා අඩුකුල ඇත්දැයි ඇසුවිට
එකගෙයි ඉන්නා බාල බැයන් මට වඩා අඩුකුලයයි කියවයි

* සුරනිසස-පළමුම "මහාසිව" රජකළ බව මහාවංශ, නිකායසංග්‍රහාදි
යෙන් පෙනේ-

† උපනිසස, කියා කෙනෙකුත්, ඇතැම් පොතක පෙනේ-

‡ අසේලරජු මුවසිව රජුගේ නමවැනි සුත්‍රයයි-මහාවංශයෙහි කියා තිබේ-

උගන්වා ඒ සැටියට ඇසුරිව සෙතහමැද්දේදී ඒ සැටි කිය. ඒ කියාපු වචනයට කුමාරයා ලජ්ජායෙන් කැලැණියේ නොසිට පලාගොස් උඩුගංපල උන්නේය, එකලට කැලැණියිස් රජුගෙන් දන් වලඳන එක්තෙරකෙනකුත් හා පිරිවරපන්සියයක් කැලැණි වෙහෙරට මල් පුදා තීරන්තරයෙන් පිරිත් පිරුවා රජුගෙන් දන් වලඳ කැලැණියේ වැඩඉන්නාහ, කැලැණියිස් රජුගේ මල් මේ තෙරැන්වහන්සේගෙන් ශාසන ඉගෙන ඒ තෙරැන්වහන්සේගේ අකුරැසමානව අකුරැ ලිවීමටද ඉගෙනගත්තේය, මෙසේ ඇතිව කැලැණියිස් රජුගේ මල් උඩුගංපල ඉඳගෙන එකපුරැපයෙකු කාෂායවස්සු පොරවා බිසවට බොහෝ දුක්වූයුබස් කියා පතක් ලියා එය කාෂායවස්සු ඇදි සොරුඅතට දී අරිමින් කියන්නේ “රහතුන්වහන්සේත්* පන්සියයක් පිරිවරත් රජුගෙට දන්වල දන්නට යනවිට ඒ මැදට වැද කෙළවර අස්තෙක ඉඳ දන්වලඳව දන්වලඳ යන තෙරැන්වහන්සේට පසුගමන් පිණිස බිසව මාලි ශාවෙන් දොරට සන්සියවරක් එනවා ඇත, † රජු රුවෝ මාලිශාවෙන් පිටතට එනවා ඇත, එකල්හි නුඹ මේපත බිසව ලගට දමව”යි කියා හැරියේය. ඒ සොරු දන් වලඳන හැටියට ගොසින් සැගවී සිට බිසව සම්පයට පත දූමිය, ඒ පත බිම වැටුණු හඬ රජුට ඇසී පිටිපස බලා බිසව ගත් පත දූක රජ අවුත් බිසව අතින් පත ගෙන බලා මේ අකුරැ අතිකකුගේ නො වෙයි මේ සොරා මාගේබිසවට පත් එවන්නේය යි සිතා රහතුන්වහන්සේ අල්වා තෙල්කවාරමේ දමා උණු කරන්නට වන, පතගෙනාසොරු අල්වා මරා ගහට දමාපිය, බිසව බැඳ ගහට දමාපිය, අනුවණකම් කළ ඒ කැලැණියිස් රජු නමාගේ මලණුවන්ගේ අකුරැ නො දූන මදනුවණින් ඒ තෙරැන් වහන්සේ තෙල්කවාරමේ ලා උණුකරනවිට ඇල් පැත් සේ තෙල් තිබෙන්නේය, යටජාතියක ඒ තෙරැන්වහන්සේ ගොපළු දරුව ඉපද කිරී උණුකරනවිට මැස්සා මැරු පව පලඳෙන බව ඒ තෙරැන්වහන්සේ දිවනෙතින් බලා පෙර කළ පවිනැයි සිතා යි මේ අත්බැව් බුදුබවට කිලිටකැයි එළිකොට සහගට අඬගසා කිවිට ද අළුව ගියේය,

* මේකියන්නේ කැලැණියිස් තෙරැන්වහන්සේ සදහා විශයකුයි- මුත් වහන්සේ රහත්වී වදාලේ තෙල්කවාරයේදීයයි ඇසුම.

† තෙරැන්වහන්සේට ගමන්පසුවට බිසෝඅදහසින් මාලිශාවෙන් දොරට ගත් අතීයක් එනවාඇත--ඇතැම්-

එදාට මුහුද කැලැණියට සත් ගව්වක් පමණයයි දැනගත යුතුයි.

ලංකා අරක්ගත් දෙවියෝ කලකිරි මුහුද ගලන්නට වන, වාසර යුගයේදී රාවණාගේ කෝට්ටියක් මාලිංගපස්විස්සත් විදි සාරලක්ෂයක් මුහුදට ගිලිගියාහ, දැන් මේ කැලැණිතිස් රජුගේ අධිමයෙන් ලක්ෂයක් පටුනුගම් හා නාවසිය සැත්තැවක් කෙටු ලත්ගේ ගම්හා සාරසිය සැත්තැවක් මුතු කිම්දිනා ගම් ඇතුළුව ලඛකාවේ දෙළොසෙන් එකළොසක් මුහුදට ගිලිගියාහ, * මන් තාරමඉතිරිව තිබුණේය, පටුනුගම් අතුරෙන් කටුපිටිමාදම්පේ ඉතිරිව තිබුණේය,

මුහුද ගලනවා අසා කැලැණිතිස් රජ කමාගේ කන්‍යාකුමාරිය ඉස්සෝධා නහවා නොඉදුල් දුහල් සඵ අදවා ආහරණ පලදවා ඔරුවක් ගෙන රාජකුමාරිය ඔරුව ඇතුළු ඉදුවා පියන් පත වසා ඔරුව මතුපිට පතබැඳ මුහුදට ඔරුවඇර කැලැණිතිස් රජ මුහුද ගලනවා බලන්ට ඇතුළුවට නැගිගියේය, එකල ඒ ඇතු හා රජු පොළොවගල්වා එරජු අවිචිත නරකයෙහි ගිනිදූලින් වෙලා වසාගෙන නිරයටම ඇදගත්තාහ, † මුහුදට බිලිදුන් කුමාරිය මහපින් ඇතිහෙයින්ද මෙතෙක්‍රයබුදුන්ට මවුව උපදක හෙයින්ද වලාහකයෝද මුහුද මණිමෙබලාවෝද වාතවේගයෙන් දකුණුදිග දුවමින් ඒ ඔරුව රුණමාගමටපාකලාහ, කාවන්තිස් රජුරුවන්ට මස්දෙනකෙටුලෝඅවුත් මුහුද තුබුඔරුව පියන් පත වසා මතුපිටබැඳි අකුරු දූකලා රජුරුවන්ටකිටුය, කාවන්තිස් රජ ඒ බවඅසා ගොසින් මුහුද තිබු ඔරුව ගෙන්වා මතුපිට තුබු අකුරුබලා කැලැණිතිස් රජුගේ දුම මුහුදට බිලිදුන්තැනිකියා තිබුණා කියවා ඔරුව පියන්පතඇර ඒ කුමරිය රුවන්රූසක් පිට සිටුවා අනපැත් වන්කොට අගබිසෝකමට ගෙන එනනවිහා රයක් කරවා විහාරමහාදේවිය, සී නම්කලා පෙරහරින්මාගම් කුවරටගෙනගියේය,

* එකල ලක්දිවට පිරිවරවූ කුඩාදිවයින් නවයක් හා සතරක් උතුරු කොට ඇති පත්තිස්දහස් පත්සියයක් පමණ ගෙපටුනුගම් වැව්අමුණු කෙත් වත් ආදිවුසියල්ලම මුහුදගිලියේයයි-කැලැණිතිස් රජුගේ කාවාසතුයෙහි කියාතිබේ—

† ඔහු පොළොව ගැලී අවිචිතට ගිය ස්ථානයට කෙරහෙ පොකුණ(හෙවත්) කිරිගිය පොකුණයයි මෙකල ව්‍යවහාරකෙරේ. කිරිගිය පොකුණ යන්න කෙරණ පොකුණයයි විකිබේ.

කාවන්තිස් රජුකෙරේ ඉඳ එ බිසවට දරුඋපතෙහි මෙසේ දෙළෙක් උපත. කෙසේවූදෙළෙක්ද? සැටරියන් මිවදයක් ගෙන මහාසංඝයාට දන්දිඉතිරි වූදූ කන්ටත් එලාරජකුගේ වූසිමහා යොධයන්අතුරෙන් පළමුවැනි යොධයාගේ කඩුව පිට සිට සනා නය කරන්ටත් අනුරාධපුර මහණෙල්මල්කෙතේ මල් පලඳින් ටත් මෙසේ දෙළෙක් උපන්නේය, කාවන්තිස් රජුජරුවන්ට වෙළුමන යොධයා හැර එකලට වෙනයොධයෝ නැත්තාහ.

කාවන්තිස් රජු වෙළුමන යොධයා කැඳවා දෙළඋපතකිහ වෙළුමන යොධයා මී බලාඇවිද මිහමු තොටමුණේ කෙවුලෝ ගොඩඇදපු මහලුමරුවක බැඳි සැටරියන්මිවදය ගෙනගොස් දෙළ පසිඳලිය, ඒ මිය දුටුදිනපටන් මිහමු ව නම්විය, වෙළුමන යොධයා දෙවැනිදෙළ සන්සිඳුවන්ට අනුරාධපුරනුවරට ගොසින් ඇවිද බලා දෙමළන්ගේ රකවල් දෑක දෙමළරජුගේ මාලිගාවට ගොස් බලා නැවත අසුන්ගේ අස්හලටද ගොස් මෙසේ නොයෙක් කැන් බලා සිගාඇවිදින ලෙසට ඇවිදගෙන අදර මාගම්නුවරට යෙමි සිතා මාණෙල්විලට වැද මල්කඩාගෙන අස්හලටගොස් අසකු මුදුගෙන අසුපිටට තැබී මම වෙළුමන යොධයෙමි පිළි වන්චිනම් අල්වවයි කියා හඬගසා දුටන්ටවන. අසුවිනිදුවා එන හඬ දෙමළරජු අසා විසිමහායොධයන්අතුරෙන් පළමුවැනි යොධයා කැඳවා වෙළුමනයොධයා අල්ලන්ට කීවිට දෙමළ යොධයා අසුපිටතැබී එළුවන්ට වන්කල්හි දෙදෙන අසුන්විනිදු වන සවියෙන් දෙරණ බුලිනැබී පසුවයන දෙමළයොධයාට ඉස්සර යන වෙළුමන යොධයා නොපෙනෙන්නේය, ඒබව වෙළු මනකයා දෑක මහඅතුරෙදට මුවාවඅසුපිටම හිඳගෙන කඩුව මහ කරතටඅල්ලාගෙනසිටියේය, දෙමළයොධයාගේ අසු දිවන සවියෙන් මහට පැසිවි කඩුවේ වැඳි දෙපළු කොට කපාවැටුණේය, වෙළුමනයොධයා දෙමළයොධයාගේ ඉස කපාගෙන * අනතුබු කඩුවත් ගෙන රුණමාගම්නුවර කාවන්තිස්ස රජුජරුවන්ට දෙළ ගෙන දුන්නේය.

මෙසේ බිසව දසමස පිරි කුමාරයකුවැදුසද ඒකුමාරයාට ගැමුණුකුමාරයෙි නම්තුබුහ,

ඒකුමාරයා උපන්දවසෙහිම ජදානනවිලෙන් ඇතිත්තක් මහතිමය ගෙවාගෙන(දඹදිවින්)තුන්තුකුභියට වැද මේලක්දිවට

* දෙමළයොධයන්දෙදෙනෙකුන්ගේහිස්සයි, සබ්මාලඛකාරයෙන් පෙනේ—

භොධිනාහි රුක්මලාදිලක කඛොල්කාලේ වදදමා ආපසු ඡද්දන්තවිලව ගියාය, බිලි බා ඇවිදිනා කෙවුලේ කඛොල්කාලේ ඉන්නා ඇත්පැටියා දක රජ්ජුවන්ට සැලකලාහ, ඒ ඇත්පැටියා ගෙන්වාගෙන නුවර ඇතිකරලා ගැමුණුකුමාරයාට පාවා දුන්නේය,

විහාරමහාදේවී දෙවැනි වර ද කුමාරයකු වැදුවාය, ඒ කුමාරයාට නිසසකුමාරයෝයයි නම් තුබුවාහ.

මෙසේ ඒ කුමාරයන් වැඩිවිය පැමිණිවිට රත්නප්‍රියෙක බත් ලා තුත්තොටසක් කොට මේ බත්තොටස මහාසඬසයාට විමසියක් නැතිව ඉදිමිහයි කියා කවයි පියරජු දරාදෙදෙනාහට කිසද ඒ බත්තොටස කෑවාහ, දෙවැනිතොටස නොපිදෙදෙන උරණ නොවමිහයි කියා කව යි කිසද ඒ තොටසද කෑවාහ, තුන් වැනිතොටස මා සේ ම සැඟිදෙමළන්ට උරණ නොව ඉදිමිහයි කියා කව යි කියාදුන්සද නිසසකුමාරයා ගත් බත්පිඩ හිත්තියට ගසා පිය, ගැමුණුකුමාරයාගත් බත්පිඩ තළිය හෙලා අතපය වක ගසාගෙන වැද හොත්තේය, විහාරමහාදේවී ගැමුණුකුමාරයා ලඟට අවුත් අතපය වකගසා ගෙන ඉන්නේ කිමිද? ගැමුණුකුමාරයෙකිසි! ඇසුවාය, මැණියෙකි! ගොළුමහනිල්ලුහුද දකුණුදිග මහවැලිගඟින් එපිට සැඟිදෙමළෝය, මම කොතන අතපයදිග අරිමිදැයි කිය, මෙසේ ඒ ගැමුණුකුමාරයා මහත් වික්‍රමයෙන් වැඩෙනසද අනුරාධපුර නුවර දකුණුදිග කඩරෙද යනගම * කෙලෙඹි කුලයක කෙලෙඹිදරුවෙක්ව ඉපද වැලිකෙලිනාවයසට පැමිණි ලමයාගේ ඉහවරපටබැඳ අතෙක්කොණ දගලේබැඳ ලමයා ගෙයි ඉඳුවා මැණියෝලීදටගියාහ, දණ ගා ගෙන දොරට එන විට එළි පත පඩියේ දගල රැඳුණේය, ලමයා එය ඇදපුකල වරපට බිඳී ගියේය, ඒ සවියදුකලා මැණියෝ නැඟිමිත්‍රයෝයයි නම් තුබුවාහ,

නැඟිමිත්‍රයාවැඩිවිය පැමිණ බලසමපනාපිරිමිනියෙක්විය යි දුකගතයුතුයි.

නැඟිමිත්‍රයා අනුරාධපුර නුවරට ගොස් ශ්‍රීමහාබොධින්වහන් සේට මල්පහන් පුද දූපාරාමයටත් එම සැටි පුද ගෙදරට ගියේය; එද පුදපු මල්පහන් දෙමළ කඩාදමාපුහ, උදුසන නැඟිමිත්‍රයා ගොසින් බලා අවුත් ඉද මේසැඟිදෙමළන් මරමැ'යි සිතා රුත්‍රියේ අනුරාධපුර නුවරට වැද දෙමළන් අල්ලා සීමාපවුරෙන් පිට වැටෙන්ට ගසන්නේය, මෙ සේම රුත්‍රිහාගවල වැද නැතක්

* කඩරෙද්ද යන ගමය යි-සබ්මාලඛකාරයෙකි කියා කිසිබි-

දෙමළන් මැරුයේය, මෙසේ මරන විට නැතක් දෙමළෝ අඩුවූහ, දෙමළ ඇමතියන් එක්වෙලා රජුට කීවිට තොපිහැමදෙනා එක්ව රාත්‍රියේ බලවසි කිසිදු ඒසැටිමුරසිටියෝය, ඒ අවසායෙහි නැදී මිත්‍රයා දෑක අල්ලන්ටදිවආවෝ නමුත් බැරිවිය, නැදී මිත්‍රයා දෙමළ එන් කීපදෙනෙකු මරදමා ගමට ගියේය, ගමට ගොස් නැදී මිත්‍රයා මෙසේ සිතන්නේ මට දෙමළන් මරා එතෙක් කරන්ට බැරිය රුණමා ගමට ගොස් පින්වත් රාජකුමාරයකුට එක්ව පස්වාදහසක් පවත්නා ශාසනය එළිකරමි යි සිතිවූහන් කොට. උදෑසනම පිටත්ව ඉරමුදුනට එන්ට පළමුවෙන් කාවන්තිස් රජු රුවන්දෑක් කාහ, රජු රුවෝ නැදී මිත්‍රයාට බොහෝ තැහි දී සිටුවා ගෙන ගැමුණුකුමාරයාට භාර කළාහ,

නැදී මිත්‍රයා මේ බලේ ලබන්ට යටපතියේ කවර පිනක් කෙළේද යත්? කකුසද කොනාගම කාශ්‍යප ගෞතම වුදුන් සමයේදී * කිරිපිඩු දන් දී මේ බලය ලද්දේය යි දනුනු,

කසාතොට සැඟිදෙමළන් එළවනු පිණිස දිගාබලකුමාරයා මුරසිටියේය, කාවන්තිස් රජු රුවන්ගේ මෙහෙවරින් ඒකුමාරයා එකී එකී කුලවලින් සෙවකයන් ලියාගත්තේය, ගොඩගමුව යන ගම † කෙළෙඹිකුලයක සත් දෙනෙක් ඇත්තාහයි ඒකුමාරයාට සැලව ඉන් එකෙකු ලියාගත්තේය, සත්දෙනා අතුරෙන් බාලවූ නිම්ලයා කියන පුරුෂයා කිසි වැඩක් නැතිව ගෙහි කාලා ඉන්නේය, අනෙක් සදෙන කිසි කමිහානකයක් නොකර ඉන්නා මලයා දිගාබල කුමාරයන් ලගට යවන්ට කියා මවුපිය දෙදෙනාට කීහ, මේ සදෙන කෙනෙක් කිවත් නිම්ලයාට මාතා පිතෘගේ මහා ශ්‍රඩා ඇත්තිය නිම්ලයා උදෑසන නැඟිට මව අතින් හිල්බත් ඉල්වා ගෙන කා පසුම්බියට හාල්පතක් ගෙන මවුපියන්ගෙන් අවසර ගෙන නික්මුණේය, නිම්ලයන්ගේ බලේ මවුපිය දෙදෙනා දකිති, ගොඩගමුවේ සිට කසාතොටට තිස්ගව්වක්ය, ඒ දිගාබල කුමාරයා උදෑසන අත්මුවසෝධා අවුත් ‡ බත්කනවේලාවට-පාන්වූසත් පැයට නිම්ලයා ගොසින් දිගාබල කුමාරයා දෑක්කේය, ඒකුමාරයා

* කකුසද-කාශ්‍යප-යන වුදුවරයන් දෙදෙනා වන්නේගේ කාලයෙහි පින්කලබව-සබ්මාලබ්කාරයෙන් පෙනේ—

† කොටසර- කිලවාපිප්තපදයෙහි කඛිචි නම, ගමයෙහි සබ්මාලබ්කාරයෙහි පෙනේ—

‡ අතුගෙට ගොස් ඇවිත්-ඇතැම්,

කවද, නුඹ පිටත් වූයෙහිදැ'යි ඇසිය, මම උදසන පිටත් ව ආමි කිය,
ඔහුගේ බස රාජකුමාරයාට සැබෑ බොරු නොදන්නා නිසා ඉන්
විමසමිසිනා පතක් ලියාදී නිල් බත්කන්ටදී පාන් වූ අට පැයට පිටත්
කෙළේය, පත ලියාදී මෙතැන සිට නිස්ගවුදුර දැමි විගම ඉන්නා
මාගේ යහළු බමුණාට මේ පත දී ඔහු විසින් දෙන ලද බෙහෙත්
ගෙනෙවයි කියා පිටත් කෙළේය, ඒ බමුණු පත බලාගෙන අද
ආවාදකියා විමසූ සද දැන් ආවාය කියා: මට ත්‍රිෂම තදය පැත් ඇති
තෙතක් කියවයි කියද: මෙතැන සිට සතර ගවුදුර අනුරාධපුර
නුවර සතරවාසල්කඩ සතරපළුත් වෙන වෙනම බෙහෙත් බඩු
සතරක් ඇරගෙන නැවත කිසාවැවට ගොස් නාලා ඒ බෙහෙත් බඩු
ගෙනෙවයි කියා නුඹට කන්ට බත් මාළු උදවු කරනවාය කියා
යන්ට හැරියේය, නිම්ලයා නිසාවැවට ගොස් නාලා මාණෙල් කඩා
ගෙන සතර දොරටුවෙහි කී බෙහෙත් බඩුගෙන නුවර මුළුල්ලේම
බලා ඇවිද නැවත බමුණුගෙදරට බත් වේලාවට අවුත් බෙහෙත්
බඩු බමුණාට දීලා සිටි සද උගේ බලය ඒ බමුණා දැනලා බොහෝ
විසමයට පැමිණ ඔහුට මසුරන් සියයක් දී දිගා බලකුමාරයාට පත
ලියන්නේ: මේ පුරුෂයා උතුම් පිරිමි නියෙක දෙමළන්ට අසුවනම්
නපුරුය, තොප සම්පයේ ඉදිම සුදුසු නොවෙයි කාවන්තිස් රජු
රුවන් ශ්‍රවණට ඇරිය මැනවැ'යි පත ලියාදී හැරියේය, මිකෙළිනා
වේලාවට (දවහල් ම) කසාතොටට අවුත් ඒ පත හා ගෙනා බෙහෙත්
බඩු හා මහණෙල් මල් සමග දිගා බලකුමාරයාට දී සිටි සද ඒ කුමා
රයා ඔහුගේ බලේ දැකලා මසුරන් දහසක් දී නුඹ ගමට ගොස් මවු
පියන් හට කියා රුණ මාගමට යන සැටියට සෙට එවයි කියා හැර
යේය, ඒ මසුරන් ගෙන ගොස් මවු පියන්ට දී සිටි විට වැඩිමහලු
බෑයෝ ගෙට අවුත් සිට නිම්ලයාගේ බලේ නොදැන මේ සොරා
කසාතොටට නොගොස් මග්ගිට ආවා'ය කියා උරණ තෙපුල්
කිව්ව, මවු පියෝ: එසේ නොකියව් යයි ඔවුන් සදෙතොට කියා
පසුවද නිම්ලයාට යන්ට බත් මාළු උදව් කොට දීලා යන්ට සමු
දුන්න, එකල නිම්ලයා කසාතොටට ගොස් දිගා බලකුමාරයා දුන්
පත ගෙන ගොස් කාවන්තිස් රජු රුවන් අතට දී වැද සිටි සද
එරජ ඒ පත බලා ඔහුගේ බලේ ලියා තුබු වාදක මසුරන් ලක්‍ෂ
යක් දී ගැමුණු කුමාරයාට පාවා දුන්නේය,

කොතාගම කාශ්‍යප බුදු වරුන්ගේ * ශාසනවලදී කීරි පිඩු
දන්දී බලේ ඇතිව උපනැයි මෙසේ අනෙක් යොධයෝ අටදෙන
කක් සෙසු පින්කම් කොට බලේ ලද්දහයි දැනගත යුතුයි,

* කාශ්‍යප බුදුන් සම්පයෙහි සි-සබ්බිමාලාකාරයෙහි පෙනේ

කාවන්තිස් රජ දශමතා යොධයන් හා කඩොල්ඇතන් ගැමුණුකුමාරයාට භාරදී උන්නේය, නිසසකුමාරයන්ට දින මඩුල්ලදුන්නේය, කාවන්තිස් රජ මේ දෙබෑ කුමාරයෝ රටලොහ යෙන් වසතුලොහයෙන් ඩබරකරගෙන සටන්වූ නම් දශමතා යොධයෝ එක්කුමාරයකුටවූනම් අනෙක් කුමාරයා නසී සිතා දශමතා යොධයන් ගෙන්වා මේදෙබෑයන්කරන සටනක් ඇත් නම් නොපිදසදෙන දෙදෙනාට එක්නොවිසිවුවසිකියා බුඩගාස නයට අතනගාදිවුරන්ට කිසද ඒදසදෙන ඒසැටියේ දිවුරුම් දුන්නාහ,

මෙසේ ගැමුණුකුමාරයා සෙනාවත් ගෙනගොස් කසාතොට සිටිසද මහවැලිගඟින් එගොඩයන්නට පියාණන් අතින් අවසර ඉල්ලාඵවිය, එසද මේ කුමාරයා සැණෙකින් නැසියෙයි සිතා දරුවන් රකින පිණිස යන්ට එපා යයි කියාපත් අරින්තෝ දශ ලක්ෂඅසුදහසක් දෙමලසෙනාවය, විසිමතා යොධයෝය, ගඟින් මෙගොඩ අපට ඇත කියා වලකා පත ලියා ඇරියේය, මෙසේම තුන්වාරයෙක පියාණන් අතින් අවසර ඉල්ලාඵවූකල්හි මහවැලි ගඟින් එගොඩ යන්ට අවසර නොදී කුමාරයන් රැකගන්ටමනා නිසා තුන්වරම එපාය කියා පත්ලියා පුතණුවන්ලඟට ඇරියේය, කුමාරයා සතරවැනිවර මපියරජ ගැනිය පිරිමියානොවේයයි කියා ගැහැනුන්පලදින ආභරණ එවූයේය,

පියාණෝ ඊට සිත කෝපව සැණෙකින් මේ කුමාරයා නසී සිතා රන්තැකිල්ල ගස්වා හිර කරමි කිය, පිය රජ කී බසට උදහස්ව ගිලිමලයට ගොස් සැඟවී නිපදවසක්සිට කොන්මලයට ගියේය, කාවන්තිස් රජ වොටුහු පැලද සැටඅවුරුද්දක් රජය කොට * තුෂිතපුර ගියේය,

කාවන්තිස් රජු රුවන් ඉකුත්වුණාම නිසසකුමාරයා අවුත් පියරජු දෙණක ලා කඩොල්ඇතන් මැණියන් විහාර මහාදෙවිත් කැඳවාගෙන දින මඩුල්ලටගියේය, ගැමුණුකුමාරයා පියාණන් ඉකුත්වූ බව අසා කොන්මලයෙන් පිටත්ව මාගම්නුවරට අවුත් නිසසකුමාරයන්ට පත් ලියාඇර මැණියනුත් මාලපන්දුලපත් කඩොල්ඇතත් එවසිනිසද නිසසකුමාරයාගෙන්වා උන්නේය. තුන් වරක් පත්ලියා ඇර තේවූ විට සටනටනික්ම ගැමුණු රජසෙනා ගෙන යුදගනාපිටියේදී දෙබෑයෝ යුධ පුණ්ඩුව මුනගැසී ගැමුණු

* සැටහතර අවුරුද්දක්යයි-සබ්මාලඛකාර සුලුරජවලි ලඛිකාකථා ආදියෙස් පෙනෙ.

කුමාරයාගෙන් තිස්දහසක්සෙනගවැටී යුච්චරාජයව බිඳිදුවන විට තිස්සකුමාරයා ගැමුණුකුමාරයා පසුපස්සේ ඵලවාගෙන එනවිට මහාසංඝයාඅවුත් මහසරස්කොට සිටියාදක තිස්ස කුමාරයා ආපසුදිගාමවුල්ලට ගියේය, නැවතබලපිරිස් එක්කරගෙන ගැමුණුකුමාරයා සටනට නික්මුණේය, මෙසේම සේනාව නසා යුච්චකර මතු දෙමලසටත් බැරිය, කියාසිතාගෙන අප දෙදෙනා කොටා දිනුකෙනෙනකුත්ව රටයයි කියා පත් ලියා යැවූවිට තිස්ස කුමාරයා කඩුල්ලැතැපිට නැගී ගියේය, ගැමුණුරජ අසුපිටනැග ගොසින් යුදගණාපිටියේදී දෙදෙනා සමමුඛව අසුවිහිදුවා කඩුල්ල ඇතාට උසින්පත්වා කඩු පිටින් තිස්සකුමාරයාට ගැසිය, එවිට කඩුල්ලැතා කිපී මාපිට උන්නේ ගැහැනියෙක අයවයා පිටඋන් නේ පිරිමියෙකැකි කියා සිතාගෙන කඩුල්ලැතාතිස්සකුමාරයා බිමටහෙලාපිය, ඒකුමාරයා දුවනවිට ගැමුණුකුමාරයා මොහු අල්ලා සිරකරවී නැතහොත් නැවත සෙනගගෙන ආපසු සටන් කරයි සිතා මොහුපසුපස්සේ අල්වන්ට ඵලවාගෙනගියේය, තිස්සකුමාරයාඒදක ගණපනතියට වන්නේය, ගැමුණුකුමාරයා ඔහුපසුපස්සේ ඵලවාගෙනගොසින්විහාරයේ දොරකඩ රැකගත් තේය, තිස්ස කුමාරයා ගණපනතියට වදිනකොට ගැමුණුකුමාරයා පාරේඑතබැව්දක එහි උන් සඬ්ඝයා සිටියාහ, සිටිසඬ්ඝයා උන්නාහ, මෙහිදැන්ආ තිස්සකුමාරයා කොයිදසාමිනිසි ඇසු විට අපි උන්නෙක් සිටිනෙක් දුටුවේ නැතැයි කිවාහ, අපවත්වූ සඬ්ඝයාතමක් සිවුරුවසා බැඳගෙන යනමෙන් විහාරයෙන් පිටතට තිස්සකුමාරයන් ගෙනගියාහ. ගැමුණුකුමාරයා කියන්නේ තිරනැතිකයට තිස්සයාසංඝයාගේ කරපිටින් යන්නවුවකියා කඬොල්ඇතත් මැණියන් විහාරමහාදේවීන් කැඳවාගෙන මාගම් නුවරටගියේය, තිස්සකුමාරයා මහාසංඝයා වහන්සේට කියාලා බැයන් සන්නානකරවනුපිණිස ගණපනතියට අවුත් මහාසඬ්ඝයා පිටත්කර එවුයේය. මාගම්නුවරට අවුත් සංඝයා ගැමුණුකුමාරයාදක එපවත් කියා තිස්සකුමාරයා ගෙන්වා ගැමුණුකුමාරයන්ට භාරකර දුන්නාහ, ගැමුණුකුමාරයා කුමක්නිසා වැඩියාද සාමිනිසි කියා මාගේ අත වරද නොවෙයි තිස්සකුමාරයන්අත වරදය දකස්ගණන් සෙනාව නසාපිය කියා මහාසඬ්ඝයාට වැඳ අවසරගෙන සිටියේය. පසුවද, පියාණන්ගේ මලකඳ සරසා දවා

දෙදෙනා ඔවුනොවුන් බඳුගෙන අඩා පියාණන් දුක් සන්සිඳුවා උන්නාහ. දශමහායෝධයෝ අවුත් ගැමුණු කුමාරයන්දකලා පියාණන්වහන්සේ දෙබෑයෝ සටන්තෙරෙහි නියා අප දස දෙනා ගෙන්වා දිවුරුම් ගත්සේක, අපි දසදෙන අහක උන්න මුය, හි කිහ. ගැමුණු රජ එබසට සන්තොෂව විහාරයට ගොස් මහාසඤ්ජයා වැද යවමිනි මම මාවැලිගහින් එගොඩයන්ට ඕනෑය, අවසරගන්ට ආමි නියා අවසරගෙන නුවරටගොස් මල ණුවත් කැඳවා තුරුලුකොට සිපසනනා මම දෙමළ සටනට යෙමි, නුඹ ගොයම් කරවයි නියා මලණුවත් නැවත සිඹ සනනා සිව්වරගසෙනග ගෙන කසාතොටින් එගොඩ ව තුන්ගම්කටු පිටියේ වාඩිලාගත්තේය.

අප බුදුන් පලමු යතුන් දුරු කරමින් මහාබලයෙහි වැඩ සිටිද, සමන්දෙව් රජ බුදුන් වැද සිට ආරාධනා කළවිට බුදු රජ ණන්වහන්සේ කෙශධාතුවටක් දී සමන්දෙව් රජගට වදරන සේක්: සමන්දෙව් රජ පන්දහසක් පවතිනාසේ දශබක් කරවයි කී සේක. සමන්දෙව් රජ ඒ කෙශධාතුවගෙන බුදුන් වැද මොහොතක් බුදුන් වැඩසිටි බිම සත්රියන් ඉඳුනිල මාණික්‍යයෙන් නිමිත කරවා දශබ බැඳ පූජා කරන්නාහ. බුදුන් පිරිනිවන් පා වදළ කුසිනාරා නුවරදී දරසෑයට මහසුප් මහතෙරැන්වහන්සේ ගිහි දුන්විට * සරභුනම් රහත්තෙර කෙනකුන්වහන්සේ දරසෑය ගිහි නිවෙත්ට පලමුවෙන් රකනපදමයට භාබලයෙක් වදනාසේ වැද ශ්‍රීවාඩාතුව ගෙන ඒ මිසුගුණුවෙහෙර දශබෙහි තබා වැඩ සේක. ඊට පසු මිහිදු මහතෙරැන් වහන්සේ දෙවනපැයින් රජු රුවන්ටකියා සත්රියන් මැණික් දශබ වසා සතලිස් රියන් දශබක් බැන්දවුසේක. එතැන රත්රන් ඇතුළු දෑ මේ සැහි දෙමළ රත්රන් ගන්ට අවුත් රුකගෙන සිට සමන්දෙව් රජ බැඳි දශබින් ගිහිරස් ඇවිලී බුදුරස් පිටතට ගියා දෑක භයපත්වූහ. පන්දහසක් පවතිනා ශාසනයෙහි අනුහසින් අදවනතුරු හැම දින ම රහින් සුදින් නිලින් බුදුරස් පිටින් වෙයි දෑකගතයුතුයි. මේ සැහිදෙමළ පෙර නෙත්තියට කඳවුරු බැඳගෙන එතන උන්නාහ.

* අප බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සෑය මහසුප් මහ තෙරැන්වහන් සේගේ ශමප්‍රජනියෙන් පසු තෙමෙ ම ගිහි ඇවිලියිබව සතුපටංශාදී බුමිකථවන්හි පෙනේ.

දැන් මේ ගැමුණු රජ සිවුරහසෙනග ගෙන මියුණු
 වෙහෙර කඳවුර වටලාගෙන තුන්මසක් සටන් කොට එහි
 කෝට්ටිය අරවා ගෙන මහත් පෙරහරින් ගොස් මානෙල්නුවර
 කෝට්ටිය වටලා තුන්මසකින් සටන් කොට ජයගෙන නෙයි
 යාබම් කෙළ එතැනින් ගොස් අඹුමුටා කෝට්ටිය වටලා දෙමස
 කින් අරවමින් මහපෙරහරින් ගොස් මහත් බලඇති සත්බෑ
 කෝට්ටිය වටලා සත්බෑ දෙමළන් අතුරෙන් බොහෝ දෙමළන්
 මරා සාරමසකින් ජය ගෙන එතැනින් ගොස් අතුරුබා කෝට්
 ටිය වටලා සටන් කොට සමසකින් අරවමින් මහත් සන්තොස
 යෙන් නෙයි යාබම් කෙළ එතැනින් පිටත් ව දෙනගමු කෝට්
 ටිය වටලා දෙමසකින් සටන් කොට අරවා ජයගෙන එතැනින්
 ගොස් හලාකොළ නුවර කෝට්ටිය වටලා දෙමසක් සටන්
 කොට අරවා ජයගෙන එතැනින් ගොස් පොකොවතු කෝට්
 ටිය වටලා තුන්මසකින් අරවා ජයගෙන ගැමුණුරජ මහ
 සෙනගට රන් රුවන් පතිදී එතැනින් ගොස් දිගාබස ගොල්ල
 කෝට්ටිය සාරමසකින් සාධා ජය ගෙන මහත් කොට ප්‍රීති ශබ්ද
 පවත්වා නෙයි යාබම් කෙළිකෙළ එතැනින් ගොස් කසානොම
 කෝට්ටිය වටලා දෙමසක් සටන්කර අරවමින් එතැනින් ගොස්
 මහාවේම ව නුවර කෝට්ටිය වටලා සාරමසක් සටන් කොට
 ජයගෙන එතැනින් ගොස් බානාගම් කෝට්ටිය වටලා දෙමසකින්
 සටන්කොට අරවමින් එතැනින් ගොස් නිලාගම් කෝට්ටිය වටලා
 සටන්කොට අරවමින්, කුඹගම් කෝට්ටිය වටලා අරවමින්, නදී
 ගම් කෝට්ටිය වටලා අරවමින්, විල්බාගම් කෝට්ටිය වටලා
 අරවමින්, නඹගම් කෝට්ටිය වටලා අරවමින්, මේ හැම සාර
 මසකින් සාධාගෙන මහත් පෙරහරින් ගොස් මුහුන්තරුවේ
 කඳවුරුලා කොටනවිට දෙමළසෙනගත් ගැමුණු රජුගේ
 සෙනගත් කලබැඟැති ව දෙගොල්ල තොරා ගන්නට බැරි ව
 සිටිවිට ගැමුණු රජු සිතට දුක් වැද මම රාජ්‍යයට ලොහයෙන්
 නොවෙයි පස්වාදහසක් කල් මුළුල්ලෙහි පවත්නා බුදුසසුන
 එළිකරමි සිතා පරසතුරන් නැසීම පිණිස කොටම මාගේ
 සෙතාව හැඳිවසනු හා ආයුධත් ගිනියේ දිලිහි දිලිහි තිබේවැයි
 යන වගට සත්‍ය ක්‍රියා කොට අභිගැසිය. ඒ සැටියට ඇඳිවසනු
 හා ආයුධ ගිනියේ බබළා සිටිකල සේනාව තුරන් කරගෙන
 දෙමළන් මරා ජය ගෙන මහත් සන්තොසයෙන් ගැමුණුරජ
 ප්‍රීතිව සෙනගට රන් රුවන් පතිදී එතැනසිට විජිතපුර සටනට
 වාහිලුහ, විජිතපුර කෝට්ටිය කෙසේද කිවහොත්: අගලතුන

කපා වටකර දිය පුරවා තිබෙන්නේය, වටකර ලේ පවුරක් ද තිබෙන්නේය, දසඅවරියන් දොරකින් වසා තිබෙන්නේය, අරවාපුරායින් සෙසුකෝට්ටයක් මේ සැටියේ නැත, අනුරාධපුර නුවර හැර මෙයට සරි සෙසු කෝට්ටයක් නැත, මේ පසුවුණු කෝට්ටවල් අරවනකල් දශමහායෝධයන් බොහෝසේ කෙටු මට නැර මහසෙනහලවා කෙටවුවාහ. දුටුගැමුණු රජ දශමහා යෝධයන්ගේ බල විමසනවිට රජ්ජුරුවන් දකින්නට එන නැඟිමුණාගේ ඉස්සරට කඩුල්ලැතා කොපකරවා තරහ වත් තට බස් කියා පිට ගල් හෙලනාකලට කඩුල්ලැතා අවිවිමහා තීරයේ ගිනි වෙටුලුවාක්මෙන් ගුගුරුමින් නැඟිමුණාගේ ඉදිරි යට දුවන්නටවන. නැඟිමුණා තමාගේ ඉදිරියට එන ඇතු දෑක මාවැනි යෝධයෙකුට ඉසකේ පිට හෙළාගෙන දිවිම සුදුසු නොවෙයි. ඇත්රජුට මම කියවියක් දනිමිසි සිතා වමන හකු එවාගෙන දකුණුතින් ඇතු සොබ හයා දැනින් දෙදළ අල්ලා ඔබා බල්ලෙකුසේ උක්කුටුකයෙන් බිමඉදුවාපිය.

එවේලෙහි නැඟිමුණාගේ බලය මහසෙනහ දෑකලා ඔල්වර හඬ ගසමින් මහත් කෝලාහල යබද පවත්වා හඬගැසූහ. මේ කඩුල්ලැතා දසකල ඇතුන්ට *වැතියෙන් උතුම් බලඇති ඡදදනන කුලයෙහි උපන්නෙයින් මේ ශ්‍රී ලක්කාවේ දැන් ඉන්නා ඇතුන් සියක්කෙළක බල ධරන්නේය. නැඟිමුණාගේ බලය දෑකලා ගැමුණු රජ්ජුරුවෝ විජිතපුරනුවර සටනට හයනැත කියා විජිතපුර කෝට්ටය වටලාගෙන දිය අහලතුන පැන ගෙන ගොස් දකුණු වහසල් දොරට කඩොල්ලැතා සටන් පිණිස යැවීය. නැගෙනහිර වාසලට වේළසුමන යෝධයා අසුපිටට නැගී ගොස් බොහෝ දෙමළන් මැරීය. එවේලෙහි දෙමළ වේළසුමන යෝධ යාට හසින් තැති ගෙන ආයුධ දමා ඇතුළුවුවට වැදී අට්ටාල වල දොරවල් වසා ගෙන උන්නාහ. ගැමුණුරජ බලාසිටියේය. නැඟිමුණු යෝධයාද නිමිල යෝධයාද කඩුල්ල ඇතාද මේතුන් දෙන දකුණුවාසල සටන්කළහ. සේන නම් යෝධයාද ගොස් ඉමබරනම් යෝධයාද පේරපුරන යෝධයාද නැගෙනඉරවාසල

* 1 කාලාවක, 2 ගබ්බය, 3 පණ්ඩර 4 තම්බ, 5 පිඩහල, 6 ගඬ, 7 මඩහල, 8 හෙම, 9 උපොසථ, 10 ඡදදනන, යන දශ ඇත්කුලයයි. කාලාවක ඇතුන් දශදෙනෙකුගේ බලය (ගඬනිය) ගබ්බයක කුලයෙහි එකඇතකුට ඇත්තේය, ගබ්බයක කුලයෙහි ඇතුන් දශ දෙනෙකුගේ බලය පණ්ඩරකුලයෙහි උපන් එක ඇතකුට ඇත්තේ සයි-මෙම ක්‍රමයෙන් ඉතිරි ඇත්කුලවලද දකුණුයයි.

සටන් කළාහ. බස්නාහිර වාසලද උතුරුදිග වාසලද අනිකුත් යොධයෝ සටන් කළාහ. කඹුල් ඇතා තුසුඛතාද කොට ගුගුරා මහදොර බිඳින්නට වන අට්ටාල වල සිටි දෙමළසෙනහ අනෙක ප්‍රකාර ආයුධ ගෙන විදිමින් සිටිවිට ඇත් පසුනොබැස සිටි කල්හි හුණුකරපු යබොර (ජයම්) ගෙන ඇතුපිට වත්කළහ, එවිට ඇත් මුරගා වෙදනාව ඉවසාගත නො හි දිය අහල වැටී ගිලී උන්නේය. ඇතුපිට ඇළණු යබොර උගුළුවා ඇතුගේ වණයට වෙදකම් කරගෙන ගැමුණුරජු අදින සළපිළි වලින් ඇතුපිට වසා ජපිට තබාපට අතුට මා උපන්ද, උපන් ඇත්රජ සියලු ලක්දිව තුබට දෙමි” කියා දොර බිඳින්නට කිවිට ඇත්රජ සෙනහසින් ගුගුරු ගොස් අත් බිම ඔබා, දොර දෙදලින් උගුළුවාපිය. එවිට දොර මුලින් ඉහිල ඇතු යටවෙන්නට එන විට එතැන සිටි නැදිමිත්තු යොධයා මාගේ රජුරුවන් වහන්සේගේ ඇත් වාහනය තසි සි සිතා උරහිසින් එය අට ඉස්බක් පමණ ඇත දමාපිය. එද නැදිමිත්තුයොධයා බිම අල්ලා හිඳුවාපු වෛරය හැර පිටට නැගෙන්නට මුහුණබැලීය. දඹමහා යොධයෝ ඇත් වස්සා ගියතැනින් අපි නො යමුව, කියා දස දෙන අට ඉස්බක් පමණ ලෝපවුර බිඳ විජිතකොට්ටයට වැද දෙමළන්ට කොටා මැරුවාහ. කඹුල්ඇතා රථ සකස් ගෙන දෙමළන් මැරීය. විජිතපුර සටන් සාරමසක් කර බොහෝ දෙමළන් මර එතැනින් නික්ම ගොස් ගිරිනිල්ලන්කඩ වාහිලා ගෙන සෙනහට පඩිදි පන්සියක් රහතුන් වැද පුදා ගිරිනිල්ලන්කඩ අරවමින් අනුරාධපුර සටනට පිටත්ව ගොස් කසාගලු ගම කෝට්ට බැඳ උන්නේය. එලාර රජ ගැමුණුරජු කසාගලු ගම කඳවුරු බැඳ ඉදිනබව අසා දෙමළ නුවර ඉන්නා සිංහල ඇමතියන් ගෙන්වා කීමෙක්ද? ඇමතියෙහි දුටුගැමුණු රජ මියුගුණ පටන් තිස්දෙකක් කොටු අරවමින් විජිතපුර කොටා නුවර අරවා කසාගලුගම කඳවුරු බැඳ ඉදිනේය, සටනට ගොස් කෙසේ කරමුදැයි? ඇමතියන් අතින් ඇසිය, එබසට ඇමතියෝ “සිවුරග සෙනහ ගෙන සෙට සටන් කරමුව” කීවාහ, එලාර රජ පත්ලියා අරිනේ “ගැමුණුරජ කසාගලුගම ඉඳ කම් කිමිද? සෙට සටනට එවැසි කියා ලියා ඇරියේය, එලාර රජු එවූ පත ගැමුණු රජහට ගෙනවුත් දුන්සඳ ගැමුණු රජ පත බලා දෙවැනි පත ලියා අරින්නේ “අපි එමින් සිටියමිහ: තෙපි එව සි” කියා පතට පත ලියා ඇර දඹමහා යොධයන් ගෙන්වා කියන්නේ “එලාර මහරජුගේ විසිමහායොධයන් හා

මරසෙනගක් වැනි සෙනග සමග සෙව සටන් කරමුද? පස්සට යමුදැයි” කියා දගමග යොධයන් අතින් ඇසුයේය, දගමගා යොධයෝ කියන්නාහු: “එක එලාර රජුගේ සෙනග තබා මුළු දඹදිව රජ පිරිස් ආවත් අපි දසදෙනා ජයගන්නට නොදෙමුව” කියා හය නොවට මහරජා සැලකලාහ.

ජට පසුවද, එලාර රජ මරසෙනගමෙන් සිවුරගසෙනග පිරිවරගෙන දීඝජනතුයොධයා ආදී කොට ඇති විසිමහයොධයන් හා සමග අනුරාධපුරනුවරින්පිටති සටනට ආයේය, ගැමුණු රජ කොටුවමැද සිට මුතුකුඩය නංවාගෙන සක්පලිහදෙක දෑල වරට අල්ලවාගෙන සුසැටක් හෙරිනාද කරවා යුගකිරපථිතය සෙනගමෙන් ගුගුරුවා නාද පවත්වා දකුණුභාගයෙහි නන්දි මිත්‍රයොධයා සිටුවා වම්භාගයෙහි නිම්ලයොධයා සිටුවා අනෙකුත් යොධයන් කෙටුමට සිටුවා සිවුරගසෙනග සාධාගෙන සිටී යේය, එලාර රජ මහාපථිතයා කියන ඇතා පිට නැගී කසාගලු ගම කඳවුරු දෑක සිටි විට විසිමහයොධයන්ට මුල්ලින දීඝජනතු වා කියන පතාකයොධයා ගැමුණුරජු සිටි තැන මුතුකුඩය දෑක ලා පළමුවෙන් රජුට කොටා දෙවනුව සෙනගට කොටමි සිතා අසුරියනක් අහසට පැන ගැමුණුරජුට කොටන්නට එනවිට නිම්ලයොධයා කඩුවත් පලිහත් අතට ගෙන (නිවට දෙමළ කොසි යෙහිද) සි කියා අඩගසාගෙන එළියට පැත්තේය, ඒ අසා රජුලගට නොගොස් නිම්ලයොධයා ලගට දිවඅවුත් කෙටියා නිම්ලයොධයාට කෙටුවිට තම පලිහ පෑය, පලිහ පෑවිට පලිහේ කෙටුම වැදී දීඝජනතුවාගේ අත දෙදරු උගේ කඩුව බිමවැටුණේය, කඩුවගන්ට නැඹුරුවූ විට නිම්ලයොධයා දීඝජනතුවාට කොටා දෙපලකර දෑමිය, එද, දෘමහයොධයෝ ද ගැමුණුරජුගේ සෙනග ද දෙමළ සෙනග මැදට වැද කොටා මැරූහ, ඒ කොටා මැරූ දෙමළන්ගේ ලෙසින් වැටක් පිරිහියේය. ගැමුණුරජ එලාර රජු මරන්නට එපාය කියා කඩුල්ඇතා පිට නැගී එලවාගෙන ගොස් ඇත්දෙදෙන දළින් දළ අත්වා එලාර රජුට තෝමරය දමා ඇත මැරිය, ගැමුණුරජ: එතදවස රජදරුවෝ මෙතැනදී ඉඳිලා කුණමින් හේවිසියෙන් නොයක්වසි එලාර රජුමැරූතැන ගල්වැඩ අකුරුලියා පිහිටුවා එලාර රජු දවා ක්‍රෙදෙවෙඤ්ඤා මෙන් අනුරාධපුර නුවරටවත.

විජිතපුරකෝට්ටය වටලා ඉදිනාඅවබයට එලාර රජ දඹ දිවට පත් ලියාඇර උත්තේය. එලාරරජුගේ හල්ලුකසා කියන මලණුවන්දෑ තිස්දහසක් දෙමළසෙනාව ගෙන දඹදිවින් නැව්

තැනි මාවටුතොටින් ගොඩ බැස්සේය. තම සහෝදර එලාර රජු තැනිබව අසා (ආයේ දඹදිවට නො යමි, බැයන් මලසැටියට මමත් මියමි) සිතා ගැමුණු රජුට පත් ලියා එවා සටනට උත්තේය, ඒ පනගෙනගොස් ගැමුණු රජු රුවන්ට දුන්සඳ පන බලා ගැමුණු රජ දඹමහයෝධයන් ගෙන්වා හල්ලුකයාගේ සටනට සිවුරගසෙන හ ගෙන්වා පිරිවරාගෙන කඩුල් ඇතුළුව තැනි යුබයට සැරහී සුසැටක් හෙරිනාද පවත්වමින් යුගකිරපථිතය සෙනහඩසේ ගුගුරුවා පොළොව දෙදරවමින් අනුරාධපුරයෙන් නික්ම හල්ලුකයාගේ සටනට පටන්ගත්තේය. ඒ යුබයට යන කල කඩුල් ඇතා ඉදිරියට නොගොස් පසුබැස බැස ගියේය. එලාර රජු සමඟ අටවිසි සටනක් කරන කල්හි මේ ඇතු පසුබැස්සේ නැත, දුන් හල්ලුකයාගේ සටනට පසුබසින්තේය, අපට පරාජය'යි සිතා ගැමුණු රජ දඹමහයෝධයන් අතින් විමසා ඇසුසඳ දඹමහයෝධයෝ කියන්නාහු (දේවයන් වහන්ස අපට පරාජය නො වෙයි, මේ ඇතා පසුබසින්තේ ජයබිමක් බලන්නටය ඇතුළුවී බිම ඇර නො යමුය) කීවාහ, ඇතා ගොසින් හල්ලුකයා ඉන්නාහු මියට ලං නො වී සිටියේය. ගැමුණු රජු සිටිනවාකියට හල්ලුකයා අවුත් රජුට විදිමැයි කියා අඬගැසීය, ඒ හඬට කථා කළවිට කටට විදිමැයි සිතා විදිනට දක්කම් ඇති ඒ හල්ලුකයා එසේ අඬගැසීය, ගැමුණු රජු අඬගැසීම අසා ඇතුළුව ඉද ඇතු පස්සේ පුස්සදේවයෝධයා ඉඳවා හල්ලුකයාට විදින්නට උත්තේය, රජ හල්ලුකයාගේ බසට පලිහෙන් මුව වසාගෙන ඇති නිවට දෙමළ කියා අඬගැසූ අඬට හල්ලුකයා ශරය ඇද විද්දේය, ගැමුණු රජු මුවය වසා තුඩුපලිහේ වැදී ශරය බිම වැටුණේය, ගැමුණු රජු කටපුරතුඩු බුලත් සප බිමට දෑමය, හල්ලුකයා ඒ දකලා ගැමුණු රජුගේ කටට විද පිම්, කියා මහත් බල්වරහඬ ගැසීය, ඒ හඬට පුස්සදේවයෝධයා හල්ලුකයාගේ කටට සැරය ගෙලිය, ඔහු වැටුණු පසුව නිස්දහසක් දෙමළසේනාව මැදට දඹමහයෝධයෝ වැද කොටා දෙමළන් විනාශකොට යුදජය ගෙන ආපසු අවුත් මහපෙරහරින් අසුර යුද ජයගත් ශක්‍රදෙවෙනුයාමෙන් අනුරාධපුර නුවරට වත්හ.

මියුගුණ සිට හල්ලුකයාගේ සටන නිමවනතුරු මැරු දෙමළ සෙන් ඇවොම දසලක්ෂ අසූදහසක් සෙනගය යි දැනගතයුතුයි.

මේ රජ බුබුශාසනය හෙළි කරන පිණිස මහපින් ඇති ව උපන්නාහයි දැනගතයුයි, නියස කුමාරයා මෙමතෙත්‍රය බුදුන් වමන්සච්ච උපදිනාබව දැනගතයුතුයි, බුදුසසුන් හෙළිකරන්

නව සැඩ්දෙමළන් නසා ජයගත් ගැමුණුරජ එකාසංඛෙය්‍ය කප්ප්‍රකෂයක් පැරැමි පුරා එන්නේය. එසේහෙයින් මෙතෙහෙය බුදුන්ට දකුණත්සව්වන බව දැනගතයුතුයි.

සිරිලක පරසතුරන් නසා මිරිසවැට්දගබකරවා ඉක්බිති ලෝවාමහපාය කරන්නේ ගල්වැම් කප්පවා පෙළකට සතලිසක් බැගින් සිටුවා මේ සැටියේ සතලිස් පෙළක් ඉඳුවා බිම්මාල නව ලක්‍ෂයක්හා උඩුමාල අනුලක්‍ෂයක්හා සෙවිල්ලට උඩලෝපට තට්ටුව ද කරවීය, දඹදිව දෙගවලින් බුදුන්ගේ බාහු පිහිටුවන සුජවට ඒ ඒ රටින් අගයින් වැඩිය සැතිමත් සානුකෙළක් මහ රහතන් වහන්සේලා වඩාහිඳුවා ලෝවා මහපායෙහි සිටුරු පිරිකරසහිත ව මහදන් දී නාගභවනයෙහි තුබූ බාහුගෙන්වා රැවන්මැලි මහදගබ පිහිටුවා බඳවා සතුන් පව් කරන්නට නො දී පින් රැස් කර සුවිසි අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කර දෙවිලොව ගියේය.

ගැමුණුරජගේ මල් සැදැහිස් රජ රාජ්‍යයට පැමිණ දිශානක වෙහෙර කරවා විහාරය කරවා දස අටක් වැඩි බඳවා සත්තිස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකර තුසිපුර ගියේය. *

ඔහුපුත් තුල්කාරජ එක්අවුරුදුඅටමසක් රාජ්‍යය කෙළේය. † ඔහු අනුරාධපුරයෙහි වෙහෙරකරවා සිටිනවිට ඔහු මරා ලැමණිතිස් රජ තිස්නව අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය, ‡

ඔහුමල් වළගම්බාරජ රාජ්‍යයට පැමිණ පස්මසක් රාජ්‍යය කරනකල සොළි රටින් දෙමළෝ සත්දෙනෙක් සත්දහසක් සෙනඟ ගෙන මේ ලක්දිවට ගොඩබැස වළගම්බාරජු එලවා ලුහු බඳවාගෙන ගොස් එකදෙමළෙක් රජුගේ අගබිසව ගෙන ගියේය, එකදෙමළෙක් අප බුදුන් වැලඳු පාත්‍රාධාරුව ගෙනගියේය,

* මේරජුගේ වම් මෙහි වැරදිවශයෙන් වැඩි තිබේ, මහවංශසුලුරුක් උළු ආදියෙහි වම් 18 ක් රාජ්‍යය කළබව පෙනේ.

† ඔහුපුත් එක්අවුරුදුඅටමසක්යයි, වැරදි වශයෙන් වැඩි තිබේ. මහවංශයෙහි එක්මාසයක් කියාද සුලුරුක්වලියෙහි එක්මසදසදවසක් කියාද පෙනේ.

‡ ලැමණිතිස් රජ තිස්නව අවුරුද්දක් රජකෙළේයයි මෙහිපෙනේ එම වැරදීමක් විශයතුයි-අවුරුදු 9-මාස 8-රජකළබව-මහවංශයෙන් පෙනේ-සුලුරුක්වලියෙහි නවතවැරද්දක්යයි කියා තිබේ-

අනෙක් දෙමළෝපස්දෙන වෙන වෙන ම පිළිවෙළින් තුදස්අවු රුද්දක් රාජ්‍යය කළාහ. *

පසුව වලගම්බාරජ ගල්ලෙනවල ඉඳ සෙනඟ ගෙන අනු රාධපුර නුවරට වැද රජකරන දෙමළන් මරා රාජ්‍යය ගෙන පෙර තමන් වල්වැද ඉඳිනා අවධියේ ගල්ලෙන දෑකලා ඒ ගල් ලෙන කවාරම් කොටවා දෙළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. †

මහදුලියානිස් රජ රාජ්‍යයට පැමිණ පන්සියයක් රහතුන් වැඩඉදුවා පොත්ගුල් කරවා දෑකමෙන් පුනස්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ‡

පසුව වලගම්බා රජුගේ පුත් මොරනාගරජු රාජ්‍යයට පැමිණ අවළොස්වෙහෙරක් මූලින් කඩා දමා රාජ්‍යය කරනසඳු ලක්දිව නියංසායක් ගැසීය. කෙසේදයත්? දඹදිව සාගල්නුවර රජකරන මිලිදුරජුගේ අධිමයෙන් එරජ එක් සක්‍රියක් කෙරේ ලෝහසිත් උපදවා ඇගේ නිවරදි පුරුෂයාට වරද තබා මරා දමන්ට සිතන්නේ: ඒ බැමිණියගේ පුරුෂයාට මොනවරදක් දමාලාවත් මට කියවයි සෙවකයන්ට කිය, එවිට සෙවකයෝ ඒ බමුණා වෙළඳමට යන මග රැකසිට බමුණු දුදුරුකඩකට බඩුවිට අධිකාරමගේ සාපු ගොනා බමුණාගේ ඉස්සරහට දක්කා ගෙනවුත් සැහවිසිටියාහ, ගොනාට මග අරිත්ට ඉඩ නැතිව ආපසු කරකැවී යනවිට පස්සේ එන බමුණා දෑක මේ ගොනා සහවාගෙන කොයි යෙයිදැයි කියා බමුණාඅල්ලා ගෙනගොස් රජුරුවන්ට දුන්නාහ. රජු බමුණා මරා දැමීය.

ඒ වග බැමිණියට සැලව: මම පතිව්‍රතාධර්මය රක්ෂාකරනවා සැබැනම් මේ රජුගේ රට තසින්ට ඕනෑය කියා යටිපතුලේ අඳුන් අඟුරු ගාගෙන දිය තුන් ඇල්ලක් අහසට ඉස තුන්විටක්

* තුදස්අවුරුදු සත්මසක්සති මහාවංශාදියෙන් පෙනේ—

† බලොටනාග රජුගේ රාජවලියෙහි අන්තර් නිබේ—ඒ රජු සැදුනිස් රජුගේ තුන්වෙනි පුත්‍රතෙමෙයි—මේ තෙම රුවන්මැලි සැදුනව වටේ ප්‍රාකාරයක්ද බදවා ලෝකමහාපාය වටේ ප්‍රාසාද දෙතිස්ක්ද කරවා ලෝවැඩ සසුන් වැඩකොට අනුරාධපුරයෙහි සාවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය—මහාරාජක නම් සෙනෙවියෙක් මේ රජු මැරවියයි මහාවංශයෙහි කියනලදී—

‡ මහදුලියානිස් තුදස්අවුරුද්දක් රජකලවට සුලුරජාවලියෙන් පෙනේ—මහාවංශාදියෙහි—මහසිලුමානසියෙහි—නම් වෙනස්වී තිබේ—

අත්පොළසන් ගසා ගෙට වැද දොරවසාගෙන මළාය. එවිට දෙවියෝ කළකිරි වැසි නැවතුවාහ, එබැවින් දඹදිවට දෙළොස් හවුරුද්දක් නිශංසාය වැදුණේය, ලඛ්‍යාවේ රජ කරන චෝර නාගරජ වෙහෙරවල් කැසුණෙහින් එකඅවධියටම සිරිලකටත් තුන්අවුරුද්දක් වැසි නැතිව සාය වැදුණේයයි දැනගත යුතුයි.*

එදාපටන් බැමිණියගේ සාය හා ශකවතීය පැමුණුණයි දැන ගතයුතුයි, පසුව ලක්වැසියෝ චෝරනාගරජු මරා දමාපුහ, එක ලට අපබුදුන් පිරිනිව් බුඛවතීයෙන් සසියවිසිතුන්අවුරුද්දක් ගියේයයි දැනගතයුතුයි. †

ඔහුට පසුව මහදුෂ්‍යාතිස්සරජුගේ පුත් කුඩාතිස්ස තුන් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය

අගබ්‍යව එරජු වසඳි මරා සුරකිත් නම් ඇමතියා ලවා එක අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කරවීය.

ඔහු සඳි කර මරා මුකවෙට්ටි දෙමළා ලවා අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කරවීය.

ඔහු සඳි කර මරා පුගේහිනබමුණා ලවා එක අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කරවීය.

පුරොහිතයා මරා තොමෝ ම සාරමසක් රාජ්‍යය කළාය.

පෙරකී සුය්‍යවංශයෙන් ආ කුඩාතිස් රජුගේ පුත් මකල. තිස්සරජු පියරජුරුවන් මැරූ බිසව මරා දෙවිසිඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය.

ඔහු පුත් භානිසරජු i රජ කරන අවධියේ රුවන්මැලිදහබ රහතුන් පිරිත් කියනවා අසා දහබ ඇතුලට වැද මිස නොයමි, සිතා රුවන්මැලිදහබීමඑවේ නිරාහාර ව උන්විට ශක්‍රභවනය උණු ව ගියෙන් සක්දෙව් ඒ දකලා සහායවූ නිසා භානිසරජු සිත්සේ දහබඇතුලට වැද බණ අසා නැවත අවුත් උගන්වනු කර මල්වලින් රුවන්මැලිදහබ වසා නොයෙක්වාරයෙහි පූජා කොට අටළොස්අවුරුද්දක් රජසිරිවිද දෙව්පුර ගියේය. ‡

* මෙහි කියනලද සාය වලගම්බාරජදවසයයි යුගුරුජවලියෙහි කිය තිබේ—

† චෝරනාගරජු රජ කෙළේ ශ්‍රී. බු. ව. 455 වත් 497 වත් අතර බැමි මහාවංශාදියෙන් පෙනේ—

‡ භානිසරජු අටවිසිවතියක් රාජ්‍යයකළබව මහාවංශාදියෙන් පෙනේ

ඔහුමල් මහදළියා රජ සැඟිරියේ අමුණුප්ප දාගබ කරවා කො
ලොම්හොය සිට සැඟිරි දාගබට පියවිලිපිටින් ගොස් වැද ලක්
දිව් වැසියන් විසින් දෙන අයබදු නොගෙන අනුරාධපුර නුවර
සතරදිගින් සතරගවු උගන් කරවා සිනිද්ද, බොලිද්ද, හෝ පලු,
දුනුකේ, වැටකේ, දෑසමන්, සපු, නා, උගන් වතු කරවා කො
යෙක්වර රුවන්මැලි දාගබට පූජාකොට එකුත්සියක් ඔරු ලක්
දිව් හාත්පස්හි මුහුදුපිට බැද යොදනක්කැන් පටන් ඔරු වට
කර පිළිබැද නානාප්‍රකාරයෙන් සරහා සුවිසිදහසක් සංඝයා
මුහුදු පිට ඉදුවා පෙරවරු හිල කුලාහාර (තමාබරව සමබර ඇති
වස්තුව) දන්දී පෙරවරු දාවාල මහදන්දී* තුන්ගම්රත්‍රිය ලක්දිව
මුළුල්ලෙහි ගිවෙලින් පහන් පූජාකර මෙසේ ම තවත් බොහෝ
කුසල් කොට දෙළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය.

ඔහුපුත් අබගැමුණු රජ ලක්දිව බෙරලවා සතුන් නොම
රන පරිද්දෙන් සතට මිහිරි බස්දී සතුන් පවිකරන්ට නොහැර
පින්රැස්කරවා නව අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකර දෙවිලොව ගියේය.

මහදළියා රජුගේ දෙවෙනි පුත්‍රවූ කිණ්හිදිල කුමාරයා
දෙවුබැ අබගැමුණු රජු මරා රාජ්‍යය පැහැරගෙන තුන් අවුරුද්
දක් රාජ්‍යය කෙළේය, මෙතෙම ඉතා කුරු රජෙක්විය, සැඟිරි
පොහෝගෙහි තඩුඅසා රාජපරාධ යෙහි යෙදුණු දුශ්ශීල ශ්‍රමණ
යන් හැටතමක් අල්වා කණිරු නම් ගල්ලෙනස සිරකර තැබු
යේය, ඒ කිණ්හිදිල රජු ඇවෑමෙන් අබගැමුණු රජුගේ පුත්
වුලාහසනියා කුමරතෙමේ රාජ්‍යයට පැමිණියේය, හෙතෙම
දුදුරුහොය බඩ සුළුගලු නම් වෙහෙරක් කරවිය, මේ රජ එක්
අවුරුද්දක් දුහැමෙන් රාජ්‍යයකොට පරලොකප්‍රාප්තවූයේය,
වුලාහසනියා රජුගේ මරනින් පසු ඒ රජුගේ නැගණිවූ සිවලි
නම් කුමාරිකාව රාජ්‍යයට පැමිණ සාරම්සක් රාජ්‍යයකළපසු
අබගැමුණු රජුගේ බැනණු කෙනෙක්වූ ඉලනාග කුමාරයා
රාජ්‍යය අත්පත්කොටගත්තේය, ඒ සිවලි නොමෝ ලබකා
රාජ්‍යය කළ දෙවෙනි බිසවුවාය, ඉලනාග රජු රාජ්‍යයට
පැමිණි පලමුවෙනි අවුරුද්දෙහිම ඔහුගේ නොකටයුත්තක්
නිසා කෝපවූ ලබකාණිවංශයේ ජනයෝ කැරලිගසා රජුඅල්වා
සිරකළෝය, රජ තෙමේ සිරගෙයින් පිටවී මහලැහැටිට නැගී
පලාගොස් මාතොරින් නැව්නැගී දඹදිවට ගියේය, තුන් අවුරුද්
දක් පරතෙරවාස සේනාවක් සමග අවුත් රාහුණට පැමිණ ඒ
ජනපදයෙන්ද පිරිස රැස්කොටගෙන අනුරාධපුරයට ගොස්

* පෙරවරු කුලාහාරදන්දි-පස්වරු මහදන්දි-ඇතම.

සුදුකොට සුඛයෙන් සතුරන් පරාජයකොට නැවතත් රාජ්‍යය ලබාගත්තේය, මේ රජු දඹදිව විසූ තුන්අවුරුද්ද අතරතුර ලබිකණ්ඨගොත්‍රයේ ප්‍රධානිහු රට ආණ්ඩුකලෝය, එහෙයින් ඉලනාග රජ ලබිකාරාජ්‍යයකෙළේ සය අවුරුද්දක් පමණෙකි, ඉලනාග රජු ඇවෑමෙන් ඔහුගේ පුත්‍රවූ සදමුහුණු කුමාරනෙම රාජපදප්‍රාප්තවිය, මේ රජකෙමේ මිණිතිරිතම් වැවක් බඳවා ඉසුරු මුණි විහාරයට පිදුයේය, රජහුගේ දෙමලදේවියෙහි ප්‍රසිද්ධ වූ බිසවද මණිකාර නම් ගමින් තමහට උපදනා ලාභය එම වෙහෙරට පිදුවාය, මේ රජු අවවසනට පසු තිසාවැවේ දියකෙළියට ගොස් සිටියදී ඔහුගේ මලණුවූ සසලාලකනියා කුමාරයා විසින් මරන ලද්දේය, ඉලනාග රජුගේ බාල පුත්‍රවූ සසලාලකනියා නම් කුමාරයා වැඩිමහල් සහෝදරවූ සදමුහුණු රජු මරා රාජ්‍යය පැහැරගත්තේය, මේ රජු සත්අවුරුදු අවමසක් රාජ්‍යය කළපසු සුභනම් දෙරටු පාලයකු විසින් මරවනලද්දේය. ඔහුගේ මරනය කෙසේ සිදුවිද? සසලාලක රජු සවරූපයෙන් නමා හා සමානවූ දෙරටුපාලයා කෙළී පිණිස රාජහරණයෙන් සරසා පයඝීරික යෙහි හිඳවා දෙරටුපාලයාගේ නිස්වෙළුම තමාගේ හිසලාගෙන අතින් යෂ්ටියගෙන දෙරසම්පයේ සිටින සිරිතක් පැවැත්තේය. මෙසේ සිටිනා එක් දිනෙක රාජසනයෙහි උන් දෙරටුපාලයාට ඇමතියකු වැන්දකල රජු සිනාසුණා බලා මේ දෙරටුපාලයා කවරහෙයකින් මා හමුයෙහි සිනාසේදැයි කියා දෙරටුපාලයා ගේ වෙස් ගත් ඒ රජු මරණයට පමුණුවා සුභනම් ඒ වාරපාල කෙමේ රාජ්‍යය අත්පත්කොට ගත්තේය, ශුභරජ කෙමේ යස සිළු රජු මරවා රාජ්‍යය පැහැරගෙන සාවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය, මේ රජහුගේ සෙනෙවියා යටතේ ලබිකණ්ඨගොත්‍රයට ඇතුලත් වසභ නම් බැතණු කුමාරයෙක් සිටියේය, වසභ යන නම් ඇතියෙක් රජවන්නේයයි ශාසත්‍රකාරයකු විසින් කියන ලද බව අසා රජකෙමේ වසභ නම් ඇති සියල්ලන් මරවන්ට පටන්ගත්තේය, සෙනෙවි කෙමේ තමා වෙත සිටි තරුණයාත් රජහට දියයුතුයයි සිතා භායඝීවට පමණක් එපවත් දන්වා කුමාරයා හා කැට්ට මාලිගාවට යන්ට තික්මුණේය, සෙනෙවි යාගේ මෙහතා නම් භායඝීතොමෝ කුමාරයා ගලවන්ට කල් පතා කොට ස්වාමියාට මහදී කන පිණිස හුණු නැතිව බුලත් පුවක් දුන්නීය, ස්වාමියා හුණු නැති බැව් රජවසලදී දැන ඒ ගෙන එනු පිණිස කුමාරයා යැවුයේය, එවිට සෙනෙවියාගේ භායඝීව කුමාරයාට කටයුතු හඟවා රන් දහසක්දී පලායන්ට

සැලැස්සුවාය, හෙතෙම පලාගොස් මහාවිහාරයට පැමිණියේය. ඉක්බිති ඒ කුමාරතෙමේ සේනාවක් රැස්කරගෙන බලවාහන ඇතිව සටන්කොට ගුහරජු මරා රාජ්‍යය අත්පත්කොට ගත්තේය, වසභ කුමරු රාජපදප්‍රාභාව තමන් දිවි ගලවාදුන් මෙහෙයා නම් සත්‍රිය මෙහෙසිකොට ගෙන සතලිස්හතර අවුරුද්දක් දැඩිමින් රාජ්‍යය කෙළේය, ලැමැණිවංශයෙන් ආ ඒ වැහැප් රජ අනුශබ්ද පුරයෙහි එකිළිකී දිසාවෙන් යොදනක් වට සිසාර දෙළොස් රියන් උස මහපවුරක් ලවා බොහෝ විහාර හා මහ වැව් එකොළොසක්ද කරවූයේය,*

ඔහුපුත් වන්නාසිනම්බ රජ තුන් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය, ඒ වඩකනාසික තිස්ස රජ රජකරන අවධියට සොළී රටින් දෙමළසෙන් ගෙන සොළීරජ මේ ලබ්‍ධාවට ගොඩබැසලා බොහෝ වසතුව හා ශිංහල වැසියන් දෙළොස්දහසක් අල්වා ගෙන ගියේය,† (දෙමළ සතුරුසෙනා ලබ්‍ධාවට ගොඩබැස්ස මේ තුන්වෙනිවාරයයි,) වඩකනාසිකතිස්ස රජුගේ පුත් ගජබා රජ රජකමට පැමිණඉන්නා අවධියට රජු රාත්‍රියේ නුවර ඇවිදින කල්හි එක් කනවැන්දුම් ගැහැනියක් තමාගේ දරුවන් සොළීරජ අල්ලාගෙන ගියාට අඩනවා ඒ ගජබා රජ අසා මේ නුවර අනඩුවක් ඇත කියා දොර සුණුගා මාලිගාවට ගියේය, එරජ උදසන ඇමතියන් ගෙන්වා මෙතුවර නඩු අනඩු කිමිදූහි ඇමතියන් අතින් ඇසූසඳ මහරජ අපගේ නුවර මහල්ගෙයසේ තිබෙන්නේයයි සැලකලහ, රජ තෙමේ ඇමතියන්ට උදහස් වදා දොර සුණුගාගෙයි සත්‍රිය ගෙන්නවා ඇසුවිට කාරිකාල් නම් සොළී රජ ශිංහල වැසියන් දෙළොස්දහසක් අල්ලනවිට මාගේ දරු දෙදෙනාද අල්ලාගෙන ගියාට ඇඩුවාය කියා ඒ දුප් පත් සත්‍රිය කීසඳ පියරජහට උදහස් වදා දොළිපුර සෙටයෙමි කියාලා සෙනහ එක්කරගෙන යාපාපවුනට ගොස් සොළීරජු බලපාගෙන ගිය සෙනහ ගෙනෙමැයි සිතා කැටුවගිය සෙනහ එහි නවතා නිලමහ යොධයා කැටුව ගෙනගොස් යහදුව ගෙන

* මේ කථා පුවතකී මහාවංශයෙන් හා ලබ්‍ධාකථාවෙන් ගන්නාලදී මේ රජවරු අටදෙනාගේ ප්‍රවාහනීය රාජාවලියේ අන්තර්ගත කිසි විස්තරයක් නොපෙනේ-වසභ රජතුමා නිකුපත්පාන, කෙබගුරෙරු-මානික වැටිය-කැලැණිකොලොත්තය-කලිවාසමය, මහත්තය-අලවඩුන්න-රදුපල්ලය, කළුසිව්වලය, මහල්ලය, වඩුන්නය, අබ්වඩුන්නය යි යනමේ වැඩි දෙළස බදුවනලද්දි වන්නි රාජාවලියෙහි කියා තිබේ.

† තිරදෙළොස්දහසක් අල්ලාගෙන ගියේය යි ඇතැම්.

මුහුදුව ගසා දිය දෙබෙකොට සිට සිට ගොස් සොළිපුරයට වැද සොළිපුර හයගත්වා සක්රජමෙන් සිංහාසන මැද වැඩිහිඳගත්, නිලමහ යොධයාද එනුවර ඇතුන් අල්ලා එකකු ගෙන අතිකකු ඇග ගසා මරදමන්නේය, මෙසේ සොළිපුර පාළකරනවිට සොළිපුර රජගට ඇමති සැලකලාහ. සොළිපුර එබසට සිංහල සේනාව මෙපුර නසන්නට ආවාදකියා ගජබාරජු අතින් ඇසීය, එබසට ගජබාරජු කියන්නේ මා කැටුව ආ කුඩා කොළ මිස වෙන හමුදාවක් නැත කියා නිලමහ යොධයා ගෙන්නවා * ගජබාරජු ලග සිටි ය එබසට සේනාව නැතිව රජු තනිව ආවේ මන්දැයි ඇසුවිට හුඹගේ පියරජු අපගේ පියාණන් අවධියේ දෙළොස්දහසක් සිංහල මිනිසුන් ගෙනාවේය ඔවුන් ගෙනයාම පිණිස ආම් කියා ගජබාරජු කියද 'දෙවිපුර ගොස් අසුරයුද ජයගත්තේ පළමු අප කුලයේ රජෙක' කියා සෙනඟ ගෙන්වා දෙන්නට බැරියකිය, එබස් ඇසු ගජබාරජු කෝපව මෙනුවර නසා අළුතරදමම් පමා නැතුව මාගේ සේනාවට සුවිසිදහසක් දෙවසි කියා වැලිමැඩ දියමිරිකා පාමින් යගදාවෙන් දිය මිරිකා පාමින් සොළිපුර හය ගත්වා ගෙන සුවිසි දහසක් පොළීලා මිනිසුන්ගෙන පතතිනි දෙවියන්ගේ රුවන්සලඹක් ගෙන සිව්දේවාලේ දෙවියන්ගේ ආවුඩක් ගෙන්වාගෙන වලගම්බා රජු අවධියේ ගෙනගිය පාත්‍රා ධාතුවක් ගෙන † මතු මෙවැන්නක් නොකරවයි තරවටුකර පිටත්ව අවුත් සුවිසිදහසක් සේනාව ලබනාවට ගොඩබස්වා ගෙන ඒ ඒ ප්‍රවේණිවල මිනිසුන් ඒ ඒ ප්‍රවේණිවලටම ඇර පුර වැඩි මිනිසුන් ගෙන අලුත්කුරුව, සාරසිසපත්තුව, යටිනුවර, උඩුනුවර, තුන්පහේ, හේවාහැට, පන්සිසපත්තුව, එගොඩනිහ, මෙගොඩනිහ, යනමෙකී රටවල බෙදා ඇර ඉන්ට සලස්සාදී සුවිසි අවුරුද්දක් රජය ය කෙළේය. ඒ ගජබාරජු ඇවැමෙන් ඔහුගේ බිසවුන් පියවු මහලු කාරජ රජය ශ්‍රියට පැමිණියේය, මොහු මහලුව සිටිබැවින් ඕනට මහලුකා යන නම විය. මේ රජු විසින් අබ තුර, කොටගල්, උදපහන්, ඇල්ගිරි ආදී විහාරකරවා සාවු රුද්දක් දැමූමෙන් රජය ය කරනලද්දේය. ‡ මහලු කාරජු ඇවැමෙන් ඔහු පුත් භාතියනියා කුමර තෙමේ රජය ශ්‍රියට

* නිලමහ යොධයා සම්බන්ධව මහාවංශයෙහි කිසිම ප්‍රවාහනියක් පෙනෙන්නට නැත.

† පාත්‍රා ධාතුව වලගම්බා රජු අවධියේම ගෙනාගියෙකි. ඇතම්

‡ මොහු නැකමින් ගජබාරජුගේ ඇවැස්ස සුඤ්ඤා කෙනෙකැයි සමහර පොතක පෙනේ.

පැමිණියේ මේ රජ මාමිණියාවැව ගැමුණුවැව ආදී වැව්ද කිරි පඵගසමුල පඵදගබ රජමහා විහාරය ගවරනියා විහාරය. භාතියනියා විහාරය ආදී විහාරද වෙනත් නොයෙක් පින් කම්ද කරවා සුවිසිදුවුරුද්දක් රජය කෙළේය. භාතියනියා ii රජු ඇවැමෙන් ඔහු මල් කණ්ඩුවකින් කුමර තෙමේ රජයෙහි පිහිටා අවවිසිවසක් රජය කෙළේය. * මේ රජතෙම අභය ගිරි විහාරයෙහි රතන ප්‍රාසාදයද මිහිනතලෙහි ද, ගෙයද අමබ න්ද්‍ර වෛත්‍ය ගෘහයද අභයගිරි මිහිනතලා විහාරයන්හි මහ පිරිවෙන් සහ කුක්කුටගිරි පිරිවෙනද භූතාරාම, රමණාණක, අනුලකියාපළිත ආදී විහාරද කරවීය. ඔහුගේ ඇවැමෙන් ඔහු පුත් සුඵනා හෙවත් චූලනාග කුමාරයා රජයට පැමිණියේය. මෙතෙම පඤ්චභූමක කොට ලෝවාමහපාය කරවී, රජපැමිණි දෙවසකින් සොහොයුරු කුබ්බිනාග කුමරු විසින් මරනු ලැබීය. † කණ්ඩුවකින් රජුගේ දෙවෙනිපුත් කුබ්බිනාග කුමාරතෙමේ දෙබුබු සුඵනාරජු මර රජය පැහැරගත්තේය. මේ රජු විසින් මහාපාළි නම් බත්ගෙය කරවනලදී. රජ පැමිණි එක්වසකදී බිසව සොහොයුරු සිරිනාග සෙනෙවියා විසින් මරවනලදී. සිරිනාග i කුමරතෙමේ තමන් සහෝදරියගේ සවාමිපුරුෂවූ කුබ්බිනාග රජු මර රජය පැහැර ගත්තේය. මේ තෙමේ ජත්‍රප්‍රාසාදය කරවා රුවන්මැලිසැයේ ජත්‍රය හා රන්කම්ද කරවී. මේ රජ එකුන්විසි වසකින් කාලක්‍රියා කෙළේය. සිරිනාග රජු ඇවැමෙන් ඔහු පුත් මොහාරනියා නම් කුමාරයා රජහිසෙකලැබ දෙවිසිහවුරුද්දක් රජය කෙළේය. ඔහු රජකරන සමයෙහි (එනම්) ක්‍රි: ව: 219 දී බුබු බමිය පෙරලා විපරිතකොට ලියනලද වෛතුලය වාද නම් මිථ්‍යා බමියක් අභයගිරි විහාරයෙහි විසූ තෙරුන් වහන්සේලා විසින් බුබු බමිය මෙන් පිළිගන්නා ලද්දේය. මොහාරනියාරජ එ දුලිබ්බි ගත් හික්කුන්ට නිග්‍රහකොට කපිල නම් අමාත්‍යයකුගේ ආධාරයෙන් ඒ වෛතුලයවාදය ලියවූ පොත් ගෙන්වා දවා හළකෙළේය. ඒ නිසාරජුගේ සහෝදරවූ අභයනාග නම් කුමාරයා රජඟට හසින් නැවතැගී පර තෙර ගොස් බොහෝ දෙමළුන්නාව ගෙන යුදපිණිය අනුරාධ පුරයට පැමිණියේය. රජතෙමේ දේවිය සමඟ පලාගොස්

* අවලෝක. අවුරුද්දක් රජය කෙළේයයි සම්භර පොතක පෙනේ.

† කුබ්බිනාග සුඵනාරජුගේ බැහැකෙනෙකැයි ඇතැම් පොතක කියා තිබේ.

මලයරටට ගියේය. අභයනාගනෙමේ ලුහුබැඳගොස් රජු අල්වා මරා බිසව් ගෙන නුවරට අවුත් රාජ්‍යපද ප්‍රාප්තවිය. අභයනාග රජ වොහාරතියුරජු මරා රාජ්‍යය ගෙනලැබ අටඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඒ රජු විසින් ලොවාමහාපාය ඉදිරිපිට මණ්ඩපයක්ද කරවන ලද්දේය. අභයනාග රජු ඇවෑමෙන් වොහාරතියුරජු රජුගේ පුත්‍රවූ සිටිනාග ii කුමාරයා රාජ්‍යපද ප්‍රාප්තව දැවුරුද්දක් රාජ්‍යයකෙළේය. මොහු විසින් ශ්‍රී මහා බෝධිය භාත්පස සිත්කලවූ මහා මණ්ඩපයක් කරවන ලද්දේය. දෙවෙනි සිරිතාග රජුගේ මරනින්පසු ඔහුගේ පුත්‍රවූ විජයබුදු හෙවත් (විජය) කුමාරයා එක්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. * ලැමැණිවංශයෙන් ආ සංඝසභාසංග්‍රහය i සංඝසංඛ්‍යාව i ගොඨාසංගයක කුමාරයෝ තුන්දෙනෙක් මහියංගණ වෙහෙර සමීප රටින් අනුරාධපුරයට අවුත් විජයබුදු රජහට සේවයකරමින් සිටියේය. මදකලකින් සංඝසභාසංග්‍රහයෙහි සෙනෙවිරත්නවුයේ එක් දවසෙක ලබනලද අවකාශ ඇතිව විජයබුදු රජහෙහිදීම ගොඨාසංග කුමරුලවා මැරවීය. ඒ සංඝසභාසංග කුමාරයෙහි ඉතිරි කුමාරයන් දෙදෙනා විසින් රාජ්‍යයෙහි අභිෂේක කරන ලදුව සතරඅවුරුද්දක් රාජ්‍යයකළපසු විජයබුදු දඹපල අනුභව කොට මළේය. ඔහු ඉක්බිති සිටිසහබෝ රජ දැහැමින් රජ කරන අවධියේදී වැසිනොවැස දුර්භික්ෂව තිබෙණබැව් දැක තමාගේ “ශීලතේජසින් වැසි වස්ස වා රුණුජනපදයෙහි රනාසි නම් දළුරාක්ෂසයාට හරිත් තැනිගෙන ඇස් රතුව තසිති යි අසා ඔහු දැකවූත් නොයම් සිතා පෙහෙවස් ඉවා වැදහෙව තමාගේ ශීලතේජසින් ඔහු ගෙන්නවා කුමක් පිණිස මාගේ රාජ්‍යයට පිඩාකෙරෙහිද යි විචාළේය. එකගමක මිනිසුන් දුනමැනව තෙසු සතුන්ට පිඩානොකරමි රාක්ෂසයෙහි කිකල්හි ක්‍රමයෙන් ඔහු ගිවිස්වා එසේවිනම් එකෙකු දුනමැනවයි කීහ. එබස්ඇසූ රජතෙම අනෙකෙකු නොදෙමි මා ගනුව යි කිකලව සබමිම රජතු කන්ට මාවැනි රාක්ෂසයින් සියයකටත් බැරිය යි කීය. එරජ ඔහු කෙරේ පැහැද ගිවිස්සා එසේ රාක්ෂසයාට බලි දෙන නියමයෙන් ඔහුගේ උවදුරු සන්තිදුවා බලි දීම ව්‍යවහාර කොට මෙසේ දැහැමින් දැවුරුද්දක් රාජ්‍යය කළසද ගොඨාසංග

* කාකිකියා ඔහු මල් කුඩාකාරජ ඔහු පුත් චේරනියා ඔහු පුත් අබයයන් චේරනියා රජුගේ පුත් සිරිකාරජ ඔහුට පසු විජයබුදු-යන මේ රජ වරුන්ගේ පිළිවෙල ඇතැම් පොතක පෙනේ. මෙය ආකුලබැව් වැටෙන්නේ

කුමාරයා පැමිණ රුහිය පැහැරගත්තේය. සිරිසගබෝරජ රුහියලෝභයෙන් සටන් නොකරමි සිතා තමා දැමිවිටුයේ පැවිදි වෙස්ගෙන කාලැණි මහවෙහෙරට ඊශාන දිග්භාගයෙහි අත්තනගලවෙහෙර කරවුනාන සැගවී උන්නේය. ගොළු අබාරජ මොහු නැවත බලසෙන් රැගෙනවුත් මාසමග සටන් කොට රුහිය පැහැරගැනීමට පුලුවන. එබැවින් මොහුගේ ඉස සිදුවම් යි සිතා සිරිසගබෝරජුගේ ඉස ගෙනා කෙනකුන්ට බොහෝ සැපත් දෙමිකියා රට හැමතැනම බෙරලැවිය. රට වාසිහු වසතුලොභයෙන් නැතත් මිනිසුන්ගේ හිස් කපා ගෙන යන්ටවන. ගෙනගිය ගෙනගිය හිස් සිරිසගබෝ රජුගේ නොවෙයි කියා බැහැරලූහ. එක් දුප්පත් සත්‍රියක් මාවිසාලින් පිසනලද බත් හා මලවනලද හාල්මැස්සන් වාජනයක්ද තම ස්වාමිපුරුෂයාට මාගියේදී අනුභවයට යොග්‍යවනසේ මුලක්බැද අතට දී මාගේ ස්වාමිපුරුෂයාණෙනි! සිරිසගබෝරජුරුවන්ගේ ඉස ගෙනාවොත් අපට සැපත් දෙති කියා තමාගේ පුරුෂයා අත්තනගල්ලට පිටත්කරවුවාය.

ඒ දුගිමිනිසා වල්වැද අවුත් අත්තනගල්ලේ ගල්පොත්තට පැමිණ එරජ සම්මුඛවී රජබව නොදැන දෙදෙන එකතු වී කථාකරමින් සිටිනාතර එරජ නොපි කොයිගෙද්දැයි දුගියා අතින් ඇසුකල්හි තමා ආ තතු රජහටකියා සිරිසගබෝ රජු නිසානැතත් මිනිසුන් නැසුනාහයි කිසද රජු සිතට දුක්වැද ඒ දිළිඳුතට සැපත් ඉල්වා දෙමිසිතා නුඹ ගෙනා බත් කමුව කියා ඒ දුගියා හට කීහ, ඊට දුගියාද සතුටුව ඒ බත්මුල මුද දෙන්නා බත් බෙදාගෙන කන්ට ඉද එ රජ මට බුදුබව සිදුවේනම් මේ හාල්මැස්සෝ පොකුණ දියකෙළින්වයි කියා සත්‍යක්‍රියාකොට පොකුණට දමූහ, එවිට ඒ දමූ හාල්මැස්සෝ පොකුණ දියකෙළආවිද්දහ, එසේම සත්‍යක්‍රියා කොට මේබන්ද පැලැවී ගොයම්ගස් සැදී කරල් ඇතිවේවයි කියා දමූහ දමූබත් වහාපැලැව කරල්සැදී සිටගත මෙසේ බුදුබව ලබන නිමිතිදූක එ රජ බත්කා සිරිසගබෝරජ නම් මමය ඉස කපා යව යි කියා, ඒ දිළිඳුතට කිසද ඔහුහගින් තැනිගෙන දිවිය, ඒ රජ ඔහුටකථා කොට ලඟට ගෙන්වා කියනුයේ හයනොවේව මාගේ බුඛලාභයද නොපගේ වසතු ලාභයද මෙයින් සිදුවන්නේය එනිසා මාගේ හිස රැගෙනයව මාගේ හිස නොවෙයි කිවහොත් සදුන් කිරිපැන් ඉස සුවද දමා උසස්නක්පිට තබව එවිට දෙවියන්ගේ බලයෙන්

මාගේ නිස දෙන්නිය යි ඒ දුගියාගටනියා සලසට ගසක බැඳ කරකවා ඒ දුගියාගට ඉස කඩා දන්දුන් සඳ ඒ දිඹිදු මිනිසා ඉස ගෙනවුත් ගොඵආබා රජ ගට දුන්නේය. ඒ දුටු රජ සිරි සහබෝ රජුගේ ඉස නොවෙයි කිසඳ ඒ දිඹිදු නමගට පලමු කිසැටි කළුවට දෙවියන්ගේ බලයෙන් තුන්යලක් අහසටපැන සිරිසහබෝ රජ මමය කියා කැසුනිසින් දෙස්කිසඳ ඒ දිඹිදුගට බොහෝ සැපත් ලැබුණේය. ¹ ගොඵආබා රජ සිරිසහබෝ රජු නිස දන්දුන් නැතට අවුත් සිරුර ආදහනකරවා අත්තන ගල්ලේ වෛතසයක්ද වටදගෙයක්ද කරවා මහත්පුජපවත්වා නැවත අනුරාධපුරයට ගොස් ලෝවාමහපාය පස්මාල්කරවා තෙළෙස් අවුරුද්දක් රජය කෙළේය. ඔහුපුත් **කලකැන් දෙටතිස් රජ** i පියරජු සාධාගත නුනුකුලාමණින් කැලැවැස්සන් හැමදෙනා අල්වාගෙන උල ඉදුවා මරදමා රජය ගෙන ඒකාතපත්‍රකොට පියාණන්කරවූ ලෝවාමහපායෙහි තුබූ සතරමාල් නිමවා කොත් පලඳවා මහත්පුජකොට වැවුසයක් බඳවා පැලන්තිරිය, මූලංගිරිය, ගලමුත්තරාවෙහෙර, එළුගල් වෙහෙර යන විහාර සතර කරවා මහාපුජකොට දසඅවුරුද්දක් රජය කෙළේය. ඔහුමල් **මහසේන් රජ** යකුන් අතින් මෙහෙවර ගෙන මින්තේරි වැව බඳවා කරගත මින්තේරියට දිය එතලෙසට අමුණු බඳවා දෙවියන් පැලකුණෙන් තලවතු ඔය බඳවා ඒ දියෙන් විසිදහසක් කුඹුරුකරවා නැවත මුව ගමුව, සුරල්ලකුර, දිදෙර, මහමිනිය, පොන්නාව, පුස්කුඹුර, රත්ගල, මහඑව, සුගුඑව, කලලවාන, කිඹුල්වාන, සොරගල්ල, බෙලිපිටිය, වඩුන්නාව, සිරුවැලය, රත්තිය, මිනිතිරිය ඇතුළුව සතළොසක් වැවු යකුන්අතින් රුත්‍රියෙහි මෙහෙගෙන දවැල මනිසුන්ලවා මෙහෙගෙන බඳවා දෙනානබ මහසෑය බඳවා බාතු නැත්තෙන් දෙවියන්ට යැද ආකාසය බැලීය. එකෙණෙහි දෙවියෝ අප බුදුන් බැඳි පට්ඨාකුව ගෙන එල්ල වාහ. පට්ඨාකුව ගන්ට රජුරුවෝ අත දික්කළුවට දෙවියෝ මදක් ඔසවාපූහ. රජ නැවතත් ඊවවඩා අත දිගුකළුවට ඔහු වෙහෙසනු කිසා දෙවියෝ අත එසවූහ. එසේ රජ අත දිගු කෙළේය. දෙවියෝ අත උඩගත්තාහ. එකල ඒ රජ කිපි කගය

1 “රජහ මෙව සුතදෙ සිරිස.සබොබි
සිසපදන විබිනාසම් සම්බවිතො
නබාසිරජ්ජ සිරිලාහ සුබෙනදෙව
එසොබහොතු පටිපන්න සහසුලාහො”යි.
(හත්ථිකහල විහාරවාසො)

අතටගෙන අසුරියනක් අහසට පැන පට්ඨානුව අභියක් කපාහන, දෙවියන් අතට පත් අභිපඵව දෙවියෝ දෙව්ලොවට ගෙන ගියාහ. එරජ කපාගත් පට්ඨානුව ගෙන එක්සිය සතලිස් රියන් දැමූ පිහිටුවා මහා සුඡකොට සුවිසි අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කොට දෙවුලොව ගියේය. විජය රජු පවත් මේ මහසෙන් රජු අවසන්කොට මහා වංශයෙහි වොටුනු පලන් රජදරුවෝ තෙසැටදෙනෙක් වූහයි දැනගත යුතුයි. මේ මහ වංශ කෙළවරට අප බුදුන් පිරිනිව් අවසිය සුසාලිය් අවුරුදු නවමස් පස්විසි දවසක් ගියේයයි දනගුතුයි. මහසෙන් රජු ගෙන් මහා වංශය එතෙකිති දැනගත යුතුයි.

සුඵවංශය නම් මවුපක්‍ෂයවත් පියපක්‍ෂයවත් දෙකින් එකක් සුයෑකුලයෙන් වෙති ශ්‍රී මහාබෝධි සාබාව ගෙනා වංශයත් දළදා ගෙනා වංශයත් කලබැගැහිවීමෙන් පැවත එන නිසාත් සංසරත්තයේ සාතිමත් තෙරවරුන් නැතිනිසාත් ශක්‍රයා මේ සිරිලක නොබලන නිසාත් මහත් පින්ඇති කෙනකුත් නැතිබැවින් අනුරාධපුරය පාඨවන නිසාත් රටට බිජු පලදාව අඩුව කුඩාවයන නිසාත් සුඵවංශය නම් විය. ඉක්බිති සුඵ වංශයට ආදියෙහි මහසෙන් රජු පින් කින්සිරිමේවන් රජතු රාජ්‍යයලත් නවවෙති වම්යෙහි කළුතුරට කළුතුනුවර ගුහසිව නම් රජු වැදපුදසිටි දළදා සාමිත්වහන්සේ ගන්නට සැවැත් නුවර රජ සටනට ආවිට කළුතුරජ තමාගේ දුටු රන්මාලි නම් කුමරියවත් එරජුගේ බැණනුටු දහන නම් කුමාරයාවත් කියන්නේ මාගේ යහළුවු මහසෙන් රජ ¹ ලකට රජකම්කරන වාය. මම යුඛයට ගොසින් පරාජය වීම් නම් රතුකොඬි බඳින වාය, මේ බාතුන්වහන්සේ සතුරු රජුට නොදී නොපි දෙදෙන ආභිවෙස් ගෙන දළදා ගෙන ගොසින් මහසෙන් රජුට දෙව්යි කියා යුඛයට ගොස් පරාජය වී රතුකොඬි බැඳලා කොටා මැරුණේය, එරජ කිසැටියට රතුකොඬි දෑකලා කුමරියත් බැණත් දළදාසාමිත් ගෙන ආභිවෙසින් අතරමග ගෙවා තුත්තු කුඬියෙන් නැව්නැගී මේ ලඞ්කාවට ගොඩබැස මහසෙන් රජ සුරපුර වැඩිබැව් අසා එවකට ලක රජකරන ඔහුපුත් කින්සිරි

1 මම ව පියසතායෝ සෝ මහාසෙන රාජ

ජිතවරණසරෝජවතුසෙවාහියුකො

සලිලමපි ව ප්‍රධා බාතුයා පඤ්ඤානො

චිච්චරතන ජනා පාහනා පෙසසිත්ථ — දායා වංශො

මේවන් රජහට දළදාදී සිව්සඳු ඒ කුමාරයාටත් කුමරියටත් බෙලිගල් තෝරලයේ කිරවැල්ල යන ගම ඉන්ට සලස්වාදි බොහෝ උපකාර කළබව දැනගත යුතුයි. කිත්සිරි මේවන් රජ දළදාසාමීන් ගෙන දළදා ගෙයක් කරවා වඩාඉඳවා දළදා සාමීන්ට ගම් පූජකොට තිරනතරයෙන් වැදපුදා අටවිසි අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මල් දෙටනිස් රජ ii දළ කඩ සඳුන්දඩු කිහිරිලි ගල් ආදියෙන් තමා සියඅතින් පිළිම කෙලා මතු ලක්දිවට ඇදුරුකමට කඩා නටබුන් වෙහෙර ප්‍රකාශිමත්කරවා ලොවට වැඩකොට නව අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුපුත් බුජස් රජ ලක්දිව වෙදකු නැකැත්තකු ගමකට බණකියන පණතින කෙනකු බැගින් ඉඳවා පොහො දිනවල සැම ගම්වලම බණකියවා අනුරාධපුර නුවර මහ වෙහෙර දෑසමත් පූජකොට පස්විසිරියන් පස්මහල් පමණ ඇති ලෝවාමහපාය ආදී නොයෙක් මහල්දොරටු සමූහකර පිළිමකරවා සහ සත්සියයකට තිහි දන්පිළිගන්වා ගොලගම් මහණගම් දම්වර දෙවා මොණරපා පිරිවෙන කරවා තිල්බිතති තිල් සෙවෙති ආදීන් යුක්ත බොහෝ සංඝාරාම කරවා බුදු බවම පතා එකුත්තිය අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකර දෙවිලොව ගියේය. ඔහුපුත් උපතියා මහරජ ii පලාවතු වෙහෙර කරවා තෝපාවැව බඳවා දෙසාලිය අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුමල් මහානාම නම් රජ විසිදු අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. එකලට බුබුසොස නම් අටුවා කතෘන් වහන්සේ දඹදිව සිට මේ ලඟිකාවිපයට අවුත් බුදුන්වදල දෙලක්‍ෂ පන්සැත්තැදහස් දෙසියපනස් ග්‍රන්ථ සංඛ්‍යාවක් ඇති ආගමට තුන්ලක්‍ෂ එක්සැට දහස් සත්සිය පනස් ග්‍රන්ථ සංඛ්‍යාවක් පමණ අටුවා කථාවල් ලියා ආගමට පහන් නැගුයේකැයි දැනගත යුතුයි. මේ මහා නාම රජහු නොසමාන දරවු සෙන්ගොන් නම් රජ පෙරවරු රජව දවල් සහවා දුන් විස කා පස්වරු මළේය. සත්ගාභක නම් රජ අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු ඉක්බිති මත් සෙන් නම් කරල් සොරෙක් රාජ්‍යය ලදින් දවසක් දළදා වදිනට ගොසින් නැවත රජගෙට එනුයේ දළදාගේ දොරකඩ සිට මගුලැතු ගෙනෙවයි ඇමතියන්ටකිහ. ඇමතියෝ මගුලැතු පසුවිය මඳක් බලනසේක්වයි කිහ. එබසට රජ කිපි උග්‍රින් සුණින් බැඳනැලු මහත් ඇත් රුවක් බලා 'තෝ මට පිට නොදෙයිද'යි කීය. එවේලෙහි උපඇත් රජු කරා අවුත් පිට ඉඳවාගෙන නුවරට ගොස් රජගෙයි ඉඳවා ගියේය. මේ

පින් යටතිය ජාතියේ එක මලක් සිත පහදවා පිළවැසින් පල දුන්නේය ඒ කරල්සොර රජ එක්අවුරුද්දක් රජ කෙළේය. ¹ එකලට සොලීරටින් දෙමළ සන්දෙනෙක් සන් දහසක් දෙමළ සෙනහ ගෙන සිරිලකට ගොඩබැස කරල්සොර රජ මරාදමා රාජ්‍යය ගෙන සන්දෙන වෙවෙනම විසිහත් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය.

එකල දසෙන්නැලිය රජකුමාරයා බාලඅවස්ථාවේ මහණ වෙලා උන්නේය. පසුව ලක්දිව සේනාවගේ ආරාධනාවෙන් මහණවෙස් ඇර නුවරවැද රජකරන දෙමළන් මරා රාජ්‍යය ගෙන අටළොස් වැවක් බඳවා අටළොස් විහාරයක් කරවා අටළොස් මහාසූඡවක් කරවා අටළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු නොසමාන දරුවු කසුබු රජ i පියරජු මරා රාජ්‍යය ගෙන සිහිරි ගලෙහි නුවරක් කරවා එහිම වැස අට ළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකොට කල්පයක් දුක් විඳුවන අතීති යෙහි වැටුණේය. ඒ දසෙන්නැලිය රජුගේ සමාන දරුවු I මුගලන් රජ සිහිරි රජුට හසින් දඹදිවට ගොස් බලපිරිස් ගෙන පියා මැරූ කසුබු රජු මරා අටළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුපුත් කුමාරදසෙන්න රජ මහා පණ්ඩිතව නව අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කර කාලිදාස යහළුවා මළ ගිනිමැලයට පැන යහළුවා නිසා මිය පරලොව ගියේය. ² ඔහුපුත් කීර්ති සේන නම් රජ නවමසක් රාජ්‍යය කෙළේය. ³ ඔහු මල් මැදිසිව රජ බැණා මරා පස්විසි දවසක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁴ ඔහු මරා ලැමණි උපනිසා රජ iii එක්අවුරුදු සමසක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁵ ඔහු මරා ලැමණි අක්බෝ (හෙවත්, සිලාකාල රජ තෙළෙස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. මේ රජු දවස දහමිද ⁶ දඹදිවින් ආවයි 'දැනගත යුතුයි' ඔහු

1 සාවුරුද්දක් රජකළබව ඇතැම් පොත්හි පෙනේ—

2 “වෙහෙර දසටක් පුරා කරවා දසඅටක් මහවැව් බැ	දි
ව ය ර එකද බිහිවී අබියසේ මහණුවම් හෙමගුල් යෙ	දි
ඇ ජ ර කිවියර පිහිත් ජනකිහරණ ඇ මහකව් බැ	දි
කු ම ර දේ රජ කාලිදාස නම් කිවිදුහට සිය දිවි පි	දි”

3 නව අවුරුද්දක් රජ කළබව ඇතැම් පොත්හි පෙනේ—

4 පස්විසි වසක්යයි ඇතැම් පොතකපෙනේ.

5 එක්අවුරුදු දසමසක්යයි ඇතැම් පොතකපෙනේ.

6 මේ රජු දවස මේ රටින් කසිරවගිය පුණී නම් වෙළඳ පුත්‍රයෙක් වෛතුලා වාද පොතක් නැවතත් මෙරටට ගෙනාබැව් නිකායසංග්‍රහ සාමොපසම්පදවන ආදී පොත්වල කියාතිබේ.

පුත් දුපුලුසෙන් රජ සමස්තදවසක් රාජ්‍යය කෙළේය. මේ රජ තමන්ගේ බාලසහෝදරයා මරා ¹ වැඩිමහල් සහෝදරයා හා සමඟ යුදකොට පරාජයව දිවි නසාගත්තේය. පළමුවෙනි දජපුල රජුගේ මරනින් පසු ඔහුගේ වැඩිමහල් බැණුවන ² සුඵමුගලන් රජ ii විසිඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු පුත් කුඩාකින් සිරිමේවන් රජ එකුත්විසි දවසක් රාජ්‍යය කෙළේය. ³ ඔහු මරා මොය්‍යිවංශයෙන් ආ සෙනෙවිමානා රජ තුන්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මරා ලැමැණි සිගානා රජ නවඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁴ ඔහු මරා මානා රජ බැහැන අක්කොරජ i කුරුඳු නම් වැවද මිනින්නලා වැවද බඳවා මනුරජ පිළිවෙලකරවා ⁵ සුභිස්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු දවස දූහැමි කිත්තෙර සුතත් වදලයි දැනගත යුතුයි. සක්දමලය, අසක්දමලය, දූමිය, බැබිරිය, දලබිසෝය, අනුරාත් කුමරිය, පුරවඩු කුමරිය, සුරියබාහුය, කසුප්කොට ඇපාය ⁶ යන මේ දෙළොස් කවිහු අක්කෝරජු දවස වුවාය. මොහු බැණා කුඩාඅක්කෝ රජ ii දහතුණක් වැඩු බඳවා ගහනාවට වෙළුන්නා වෙහෙර කරවා මහත්පුජා කොට දසඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. දෙවෙනි අක්කෝ රජු ඇවැමෙන් ඔහු මෙහෙසියගේ බිඳුවරවු සබ්බනියා රජ ⁷ දෙමසක් රාජ්‍යය කළේය. ඔහු මරා දලමුගලන් රජ ⁸ සාමු රුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මරා අසිගාහන රජ නව අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. නැවත සිරිසහබෝ යන නමින් අක්කෝ iii රජ සමසක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁹ ඔහු එලවා දෙවුනිස් iii රජ පස්මසක් රාජ්‍යය කෙළේය. නැවත සිරි සහබෝ රජ පරදෙශයෙන් බලසෙනග ගෙන ආපසු අවුත් දෙවුනිස් රජු මරා රාජ්‍යය ගෙන දෙවනවර සොළොස් අවු

1 බැනාමර ඇතමි—

2 දලමු ගලන්යයි ඇතමි—

3 එකුත්විසි අවුරුද්දක්යයි ඇතමි—

4 මේ රජතුමා ගැන මහාවංශයෙහි කිසිවක් නොපෙනේ—

5 මොණර පිරිවෙන කරවා ඇතමි—

6 දහනෙන්, බැරි, මියො-දලහොත්-පුරවා, පුසු, දසලා, කුම, කිත්තිරි, කැසුඩු, කොට ඇපායි ඇතමි පොතක පෙනේ—

7 කුඩා අක්කෝ රජුගේ මල් සංඝනිසසයයි ඇතමි පොතක පෙනේ—

8 මැදිබෝමුගලයයිද ලැමැණිබෝනායයිද ඇතමි පොතෙහි පෙනේ—

9 සොළොස් අවුරුද්දක්යයි ඇතමි—

රාජදේක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මරා ලැබෙන්නිද්දක් i
 රජ පලාවතු වෙහෙර කරවා පූජකර දෙලොස් අවුරුද්දක්
 රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මරා සිරිසඟබෝරජු මල් පැසුළුකසුටු ii
 රජ නවඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. පසුව ඔක්කාක වංශ
 යෙන් ආ දුසුළු රජ ii රුණින් නැගී අනුරාධපුර නුවරට ගොස්
 එහි තිබුණ සුන්බුන් වැඩ කරවා නැවත රුහුණට ගොස්
 රුහුණවෙහෙර, කිරොල, බොරාගල්, වඩුන්න, කොටදෙර,
 පවුරණ, වාගම, පඩික්කුලම, කසාගළ, වදල, කසුප්පිති,
 වෙහෙරගම්, පුප්පාදු, කෙවිලුගම්, කුමන, වෙරහිල්, කවුඩු,
 මහදිවු, වියල් යන මේ එකුන්විසි වෙහෙරකරවා තුන්අවුරුද්
 දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ¹ නැවත ලැබෙන්නිද්දක් ii රජ
 කපරා පිරිවෙන කරවා ² නවඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය.
 ඔහුගේ සහෝදරවූ සිරිසඟබෝ යන නම් ඇති අග්බෝ iv
 රජ පියගල් පිරිවෙන කරවා දෙවනුවර කරවා දෙවරජුගේ
 සහායෙන් සොලොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුට
 ඉක්බිතිව ඔක්කාකවංශයෙන් ආ වල්පිටිවසුදහන රජ දවුරුද්
 දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ³ ඔහු ඉක්බිති හුණන්නරුවෙහි
 උපන් හසාදුළු රජ සමසක් රාජ්‍යය කෙළේය. පෙරකි පැසුළු
 කසුටු රජුපුත් මහලාපාණෝ (මාණවම්ම) බමුහල තොටට
 ගොස් කසාවම්පි රටින් බලපිරිස් ගෙන අවුත් හුණන්නරු
 රියන්දල රජු මරා රාජ්‍යය ගෙන දෙවනුවර කරවා වැවු අටක්
 බඳවා පන්තිස්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු පුත්
 අග්බෝ v. රජ සාවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මල්
 කසුටු iii මහරජ හෙලගම් පිරිවෙන කරවා සාවුරුද්දක් රාජ්‍යය
 කෙළේය. ⁴ ඔහු ඇවෑමෙන් බාලපුත්‍රවූ මිහිඳු නම් ආදිපාද
 රජ තුන්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. මිහිඳු රජුගේ
 ඇවෑමෙන් කසුප් කුමරුගේ පුත් අග්බෝ iv රජ සතලිස් අවු
 රුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. මිදෙල්පනා රජ දරා කුබා
 අග්බෝ vii රජ සාවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. අග්බෝ vi රජ
 දරුවු සල මෙවන්මිහිඳු ii රජ බලාත්කාරයෙන් රජය
 ගෙන විසිඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු ඉක්බිති උදය

1 මේරජ දසඅවුරුද්දක්යයි ඇතමි-

2 ප්‍රසිනම් වෙහෙර යයි ඇතමි-

3 මේරජ දසඅවුරුද්දක්යයි ඇතමි-

4 සත් අවුරුද්දක්යයි ඇතමි පොතක පෙනේ.

(‘දජ්ජල’ ii මහාවංශයෙහි) රජ සන්ඥවුරුද්දක් රාජ්‍යයකෙළේය. ඔහු ඉක්බිති මිහිඳු iii රජ සතරඥවුරුද්දක් රාජ්‍යයකෙළේය. ¹ ඔහු ඉක්බිති අශ්වමේඛ viii රජ එකොළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මල් දජ්ජල iii රජ බොධි ගෙය කරවා මහා පූජා කරවා සොළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ² ඔහු ඉක්බිති පෘඤ්ඤා අශ්වමේඛ iv රජ තුන් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු ඉක්බිති සේන i (මත්වලසෙන්) රජ විසි අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකෙළේය. එකල අනුරාධපුරය පැහැර ජයබෙර මිණිපා පඩි රටට ගෙනගියාහ ඉක්බිති ඔහුගේ සහෝදරවූ මුගසින්සෙන්නරජ ii (සේන) ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි සිංහල බලසෙන් ගෙන දිවයින ගොස් පඩි රජය පැහැර පාඩින් ලුහුබැඳ ජය බෙර මිණිපා ගෙනවුත් ලෝවාමහාපාය කටුකොහොල් පෙරලවා එහි රන්බුදුන් කරවා තුන්තකය දහම් ගන්වා ලෝ සසුන් සෙමෙතිතබා පන්තිස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. සේන රජු ඇවෑමෙන් ඔහුගේ සහෝදරවූ උදය i මහරජ රුණුරට මහතුමුරුප්පේ වෙහෙර කරවා රන්රිදී පතින් වසා නොයෙක් පූජාකොට එකොළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ³ ඔහු ඉක්බිති කසුප් iv රජ සතළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁴ එකල සභා නම් බිසව ලෝවාමහාපාය කටුකොහොල් පෙරලවා කොත් පැලඳවීය. ඉන්පසුව පෘඤ්ඤා කසුප් vi රජ දශ අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁵ ඔහුගේ ඇවෑමෙන් දජ්ජල iv රජ සත්මසක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු ඇවෑමෙන් ඔහු මල් කුඩාදජ්ජල v. කුමාරයා සොළීරටින් ආ දෙම එන් මරා ලුහුබඳවා දෙළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු ඇවෑමෙන් උදය ii රජ තුන් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁶ ඔහු මල් සේන iii රජ නව අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁷ ඔහු ඉක්බිති උදය iii රජ අට අවුරුද්දක්

1 සන්ඥවුරුද්දක්යයි ඇතම්-

2 දජ්ජල රජු දෙළොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කළබවත් ඔහුදවස අනුරාධ පුරය පැහැර ජයබෙර මිණිපා සොළීරටට ගෙනගියබව ඇතම් පොතක පෙනේ-

3 සතළිස් අවුරුද්දක් රජකළබව ඇතම් පොතක පෙනේ-

4 IV කසුප් රජුගැන ඇතම් පොතක නොපෙනේ-

5 V පෘඤ්ඤා කසුප් රජ සය අවුරුද්දක්යයි ඇතම්-

6 II උදය රජ අට අවුරුද්දක් රජකළබව ඇතම් පොතක පෙනේ-

7 III සේනරජ තුන් අවුරුද්දක් රජකළබව ඇතම් පොතක පෙනේ-

රාජ්‍යය කෙළේය. ¹ පසුව සේන iv රජ තුන්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ² ඔහු පුත් මිදෙල්සලා (මිහිඳු) iv රජ සොළී රටින් උතුරාතොටට බට දෙමළ රජුගේ සෙනග සාධා සොළොස්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු ඉක්බිති සලමෙවන් රජ මහත් දෙමළන් මරා ජයගෙන සිවුවසක් රාජ්‍යය කෙළේය. ³ ඔහු ඇවැමෙන් සේන v. රජ නාවතත් දෙමළන් ගෙන් ලත් අරගල ඇතිවී දෙමළන් ලුහුබඳ මරා රජකරන සමයෙහි සෙනෙවිරජු දඹදිවට ගොස් පස්අනුදහසක් දෙමළ සෙන් ගෙන ලක්දිවට ගොඩබැස්සකල ඔවුන් හා යුදකොට දශඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මල් මිහිඳු v. රජ සතිස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁴ ඔහු ඉක්බිති වික්‍රම බාහු ("කසුප්" නම් පුත්‍රයකු මහාවංශයෙහි) රජ පියරජුන් සමයෙහි ලක්දිවට බැස පුරාවුත් දෙමළපිරිස් එලවා දියට නන්වා රාහුණ ඉද දෙළොස්වයස්දීම මළේය. පසුව මහලේ රජ ("මහලානකිනි" යයි මහාවංශයෙහි) තුන්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁵ එසුව වික්‍රමපණ්ඩන රජ අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁶ ඔහු ඉක්බිති ජගත්පාල නම් රජ සතරඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁷ ඔහු ඇවැමෙන් පරික්‍රමබාහුපති රජ දවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁸ එකලට සොළීරටින් දෙමළ නාවත ලක්දිවට ගොඩබැස ලොකශාසනය නැසූහ. එකල ලොකොවරසෙනෙවියන් ඇතුළුව සයානුඅවුරුද්දක් සොළීන්ට වසගවූ ලක්දිව මහලු විජයබාහු i රජ පානනාඨී ලක්දිව උන් දෙමළන් මරා ලුහුබඳවා තුන්රාජ්‍යය එකානපත්‍ර කොට පළමු දෙමළන් විසින් කාශාය වසත්‍ර පොරවාපු කෙන කුන් නැතුව නැසූහෙයින් ශිලාවාර හික්‍ෂුකෙනකුන් නොදක ලක්‍ෂගණන් මිණිමුතු පටවා අරමණ දේශයට ඇර සිල්වත් අය විසිදෙනකුන් ගෙන්වා (උපසපන් හික්‍ෂුන්) ආගම බෝ

- 1 III උදයරජ තුන්අවුරුද්දක් රජකෙළේයයි ඇතමි-
- 2 IV සේනරජ තුන්අවුරුද්දක් රජකෙළේයයි ඇතමි-
- 3 සලමෙවන් රජ ගැන මහාවංශයෙහි කිසිවක් දක්නට නැත-
- 4 V මිහිඳුරජ අටසැලිස් වසක් රාජ්‍යයකෙළේයයි ඇතමි-
- 5 ඔහුට පළමු සෙනෙවිරත් බුරුගෙහි සිටි කිනිති නම් ඇමතිගේ අටදහස් රජකලබව මහාවංශයෙහි පෙනේ-
- 6 තුන්අවුරුද්දක්යයි ඇතමි පොත්හි පෙනේ-
- 7 එක්අවුරුද්දක්යයි ඇතමි පොත්හි පෙනේ-
- 8 සාවුරුද්දක්යයි ඇතමි-

කරන හැටියට මහලුකම් කරවා දහසක් හිසුන් ඇතිකරවා මහවිහාර කරවා ලඞ්කානිලකය ත්‍රිවංකය බඳවා කොත්පලඳවා අනුරාධපුරනුවර මුල්පිය කවුකපා පෙරලවාදමා ලෝකශාසනයට වැඩකොට පස්පතස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ¹ ඔහු මල් ස්ශබා රජ අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ² ඔහු ඇවෑමෙන් මහලු විජයබාරජුගේ පුත් වික්‍රමබාහු රජ එක්විසි අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ³ වික්‍රමබාහුගේ පුත්‍රවූ ගජබා II රජ දෙවිසිඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ⁴ ඔහු ඇවෑමෙන් මාණාභරණ රජුගේ පුත්‍ර පණ්ඩුබාහු I රජ වොටුනුපලඳු වලගම්අබා රජුදවස පටන් නානාප්‍රකාරව තුබූ ශාසනය සමඟි කොට පොළොන්නරුවේ සැගිරියේ අටඅගතැන (ප්‍රධාන විහාරස්ථාන අටෙහි) මහපා කරවා මහපිළිම ගෙවල් කරවා ඔත් පිළිමගෙවල් කරවා රන්වන් සුළවාදෙණි ගෙවල් (සහරම් ගෙවල්) කරවා බොහෝ සංඝයා පැවිදිකරවා දහස්ගණන් මහදන්දී වහළු දන්දී ඉසිපතනාරාමය, ජේතවනාරාමය, යන මේ මහාවිහාර නම්තබා කරවා සංඝයා වැඩ හිඳුවා මහ දන්දී ජරාවාසව බිඳිතිබූ රුවන්මැලිසෑය දෙනානකය, අහය ගිරි වෙහෙර ප්‍රසාරාමය බඳවා කොත්පලඳවා අනුරාධපුරනුවර බොහෝ විහාර මුල්පිය කරවා ශ්‍රී මහාබෝධීන් වහන්සේට බෝධිගෙය කරවා ලෝවාමහාපාය කරවා වැවුඅටක් බඳවා නොයෙක්වාරයෙහි පරසතුරන් විසින් ලෝක ශාසනය නසන හෙයින් එරට මිථ්‍යාදූෂි ගත් රජුන්ට උදහස් වදාරා දඹදිව තසම් කියා තමාගේ සේනාව ගෙන දඹදිව කොටන්ට පිටත් වුණේය. මහසංඝයා යන්ට නොදී මහ හරස්කරපු හෙයින් සිගෙත් දශදෙන බැගින් තෝරා එක්විසිලක්ෂ පස්විසිදහසක් සේනාව ගෙන්වා එක්කර නැවු සියගණනක් කරවා සෙනග නංවා ඇර සොලීරට කොටා ජය ගෙන පඬිරජුගේ රට කොටා ජයගෙන අයබදු මේ ශ්‍රී ලඞ්කාවට ගෙන්වා සමනොලව ගොස් ශ්‍රීපාදය වැඳ සමන්දෙව්දුගේ දේවාලය කරවා අරමණ දේශ ගෙන්ද පඬිරටින්ද සොලීරටින්ද අයබදු ලබමින් දඹදිවට අණසක පතුරුවා සිරිලකමගුල් ගෙයක් සේ සාදා බුඩි ශාසනය

1 අසූඅවුරුද්දක් රජකලබව ඇතම් පොත්ති පෙණේ-

2 මහලු විජයබා රජුගේ මල් විජයබා රජය යි ඇතම් පොතෙක්ති වැරදි වශයෙන් වැටිතිමේ-

3 විසිඅටඅවුරුද්දක් යි ඇතම්-

4 II ගජබාරජුගැන ඇතම් පොත්ති කිසිවක් නොපෙනේ-

එළිකරවා බුදුබව පතා තිස්තුන් අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකර දෙව් ලොව ගියේය. ¹ ඉක්බිති ඔහු බැණවු විජයබාහුරජු ii එක් අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකළපසු එබෙරදුවක් විසින් මහිඤ්ජනම් පුරාණයකුගේ බස්ගෙන මැරීය. ඔහුමරා මිහිදු Vi රජු පස්දවසක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු මරා දළදාගෙන කාලිංගයෙන් ආ කිට්ඨිතිශයබිකාරජ පොළොන්නරු වෙහෙර කරවා දළදා ගෙය සැට පැයින් කරවා එහි වටදාගෙය කරවා සෙනගසම ගින්නමනොලව ගොස් බුදුන්ගේ සිරිපා වැඳ ලක්දිව තමා තමන් ආරාම කොට දඹුළු වෙහෙර කරවා රන්පතින් වස්වා දෙසැත්තැවක් පිළිම කරවා රන් භාවා රන්හිරිදඹුල්ලය සි තම් තබා බොහෝ පින් රැස් කරවා තවහවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය, ඔහුගේ ඇවෑමෙන් විරබාහු i රජ රාජ්‍යයට පැමිණ එක් දවසක් රාජ්‍යය කළපසු සෙනෙවි විසින් මරාදමනලදී, ඔහුගේ මරතින් පසු වික්‍රමබාහු ii රජ තුන්මසක් රාජ්‍යය කෙළේය, ඔහුගේ ඇවෑමෙන් චෝබිගංග රජු තවමසක් රාජ්‍යය කෙළේය, ඔහු මරාදමා පරාක්‍රමබාහු රජුගේ අගබිසෝවු ලීලාවතී ලවා තුන් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කරවීය, පසුව ඔකකාක වංශයෙන් ආ සාහසමල්ල රජ දැවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය, ² පසුව එළල ආබෝ සෙනෙවිරජ එරජු පහකොට නිශයබික රජුගේ කලාණ්ඩනී නම් බිසවලවා සාවුරුද්දක් රාජ්‍යය කරවීය, පසුව පස්මස පිරිලත් ධම්මාශෝකනම් ලදරු කුමරුවකු රජය තබා එක්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ³ පසුව අණ්කබික නම් රජ දඹ දිවින් බලසෙන් ගෙනඅවුත් ලක්දිව බැස පොළොන්නරුව ගෙන ධම්මාශෝකරජුහා එළල ආබෝ සෙනෙවිරජු මරා දහන් දිනක් රාජ්‍යය කෙළේය, පසුව වමුනකකනම් සෙනෙවි නෙම ඔහු මරා ⁴ පෙර ලක රජකළ ලීලාවතීබිසව ලවා නැවත අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කරවීය, පසුව ලොකෙශවර රජ පරදේශයෙන් දෙමලසෙන් ගෙන කදවුරුබැඳ මුළුරාජ්‍යය වසගකොට තවමසක් රාජ්‍යය කෙළේය, ⁵ පසුව ලීලාවතීබිසව නැවතත් සත්මසක් රාජ්‍යය කළාය, ⁶ පඬිරටින් බලසෙනගක් ගෙන එබිසව පහකොට පැරකුම්පෙයි රජ තුන් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය,

1 අවුරුදු තිස්දෙකක්යයි ඇතම්-

2 තවඅවුරුද්දක් රජකළබව ඇතම් පොතක පෙනේ-

3 සයඅවුරුද්දක්යයි ඇතම්-

4 මනකම්සෙනෙවියයි ඇතම් පොතක පෙනේ;

5 පස්මසක්යයි ඇතම්-

6 සාරමසක්යයි ඇතම්-

ලඛිකා වාසින්ගේ කිසියම් බලයක් නැතිව පවු පල දෙන හෙයින් ලකට අරක්ගත් දෙවියන්ගේ කිසිම අපෙක්ෂාවක් නැතිහෙයින් අදම්කම් පහළ වන්නේය, ඉක්බිති මාස (ආලිඛි) රජ සුවිසිදහසක් මලලව සෙනහ ගෙන ලක්දිවට ගොඩ බැස කඳවුරු බැඳ පොළොන්නරුව ගෙන පරාක්‍රමපරිපු අල්වා ඇස් උදුරා ලොකශාසනය නසා රුවන්මැලිදහබ බිඳවා සෙසුදහබද බිඳවා නොයෙක් ශ්‍රඩාවනන රජුන්ගේ වෛත්‍ය නැමති කිහිපි ගිරිවල කොත්තැමති වොටුනු හා රුවන් නැමති හෘදයමාංස ගෙන බාහු නැමති ජීවිතය දෙමළන් ලවා නසා ලක්දිව කුලවාසීන් අතවැසි කරවා හිතයන් උතුම් කරවා කිහිපි පවත්වා ජනිතෙද කරවා කුලදරුවන් දිළිඳු කරවා සිරිලක මිට්‍යාදූෂි ගත්වා සිල්වත්ඥය අල්වා බන විවාරයෙන් හසනපාදදී ඡෙදන යෙන් විකාරයට පමුණුවා ලඛිකාව ගිනි ගෙයක් සේ පමුණුවා ගමක් පාසා දෙමළන් ඉදුවා බලාත් කාරයෙන් එක්විසි අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ¹ සිරිලක මිට්‍යාදූෂිකව සිල්වත් ඥය අල්වා දිවයින නසනකල්හි ශ්‍රී මහා බොධින් වඩාගෙන ආ සිරිසඟබෝ පෙළෙන් නොනැසී උන් විජයබාහු iii මහරජ මායාරව හිට අකිකාරයෙන් නැගි මහත් ගිනිකඳක්සේ පැතනැගි සිංහල සෙනහ ගෙනගොස් ගම ගම ඒ ඒ තැන සිටි දෙමළ කඳවුරු අරවා පොළොන්නරු සිටි දෙමළ කඳවුරු අරවා වන්නිවල උන් දෙමළසෙන් කොටා එලවමින් දෙමළන් නසා පුපාරුමයද රුවන්මැලිසෑයද බඳවා කොත් පළඳවා මහා පූජා කරවා ශ්‍රී ලඛිකාව මුළුල්ලෙහි දෙමළන් බිඳි විහාර එළිකරවා කැලැණි වෙහෙර බඳවා දෙමළන් විසින් ලඛිකාවේ සිල්වත් ඥය නැසූ හෙයින් දඹදිවට ඇර සිල්වත් ඥය දසදෙනෙකු ගෙන්වා දහසක් සබ්බසා පැවිදිකරවා මායාරව ඇතුළුව තුන්රටම එකසත් කරවාගෙන අයබදු ගෙන්වා වැඩ හිඳින සඳ කරවුරුව පටන් පොළොන්නරුව උතුරුතොට දකිනාතුරු දෙමළ කඳවුරු බැඳගෙන උන්නාහ. විජයබාහු රජ මායාරව ඉඳගෙන රාජ්‍යයකරන සඳ විජයබාහුව ජාතක දරුදෙදෙන ලගට කැඳවා කියන්නේ දුටුගැමුණු සැදැහිස් දෙන්නා මෙන් නොපිදෙදෙන එකසිත්ව පවතින්ව ඕනෑය කියා පරාක්‍රමබාහුගේ ජාතකය බලා (උපන් වේලාව බලා) සිරිලක එක්සත්කරගෙන පරසතුරන් නසන පින්බල ඇතිය හැකි දැනගන. සතුරන් මරා ලුහුබඳවා දෙමළන් රාජ්‍යය කරන අවදියේ පොළොන්නරුවේ තිබූ පාත්‍රා බාහුවද ජය

1 එකුත්විසි අවුරුද්දක් යයි ඇතම-

කොන්තයද දළදාසාමීන්ද කොන්මලය සභවා තිබුණව රවුටු සැලකෙවිට මහත් සතුටු වෙමින් මහා පූජාසත්කාරයෙන් කොන්මලයට ගොස් දළදාසාමීන් ගෙන සත්රුවන්පූජා ලදවායේ සතුටට පැමිණ ගම ගම පූජාකෙරෙමින් (ගමෙක් ගමෙක්හි) වඩාගෙනවුත් 'මතු අරුජකයක පරසතුරන් ගෙන් පීඩාවක් නොවනසේ දළදාසාමීන්ට ගෙයක් කරවමි'යි බෙලිගල් විහාරය කරවා සතුරු කෙනකුත් විසින් නොනසන හැටියට පළින මුදුනේ දළදාසාමීන් සභවා තබා ලිංආදී සියල්ල කරවා පොහො දින හා නිරන්තරයෙන් පූජා සත්කාර කරවා ලක්දිව දෙමළන් විසින් නැසුගෙයින් බුදුන්ගේ සුවාසුදහසක් ධර්මසකකිය භණ්ඩකයින්ලවා ලියවා ලක්දිව සියලු සහසයා රැස්කරවා සත් දවසක් දන්දී අවපිරිකර දී තමන් තමන් විජයබාහු විහාරයක් කරවා මහත් පූජාකොට කැලැණි වෙහෙර දෙමළන් විසින් බිඳිසෑය බඳවා කොත් පලඳවා බොහෝ පින් රැස්කර සතර අවුරුද්දක් රුජයකර ¹ පරාක්‍රමබාහු ii වැඩිමහලු කුමාර සිත්ට රුජය පාවාදී බාලකුමාරයින්ට යුවරජ තනතුරු දුන්නේය. ඉක්බිති පියරජහු ඇවෑමෙන් පරාක්‍රමබාහු රජ පැනනැගී ජලබුද්‍රොණිපුර "බිල නම් පළිනගෙහි සිටි" දළදා සාමීන් වහන්සේ ජලබුද්‍රොණිපුර සමාගිපුර නම් වූ තමාගේ නුවරට ගෙන්වා රත්කරඬුවක ලා සත්දවසක් මහාපූජා කරවා පියරජු මෙන් ලබ්‍ඛාවාසින්ට දුක් නොදී රජකරන සද එකලට පොළොන්නරුව පටන් උතුරුතොට දක්නාතුරු අතුරු සිදුරු නැතිව සතලීස් දහසක් කඳවුරු බැඳ උන් දෙමළන් වටලා පරාක්‍රමබාහුගේ පින්බලයෙන් උමන්දවෙහි කී සේනාව සේ ගලවා ඇරියේය. පොළොන්නරුවේ උදවියට උතුරුතොටින් උදව්වට අවුත් උන් දෙමළසෙනග මහකැලාවලදී සිංහල සෙනග විසින් වටලා අල්වා ගෙනගොස් පරාක්‍රමබාහුගේ මල් යුවරජකට භාරදුන්විට ඒ දෙමළ සෙනග නොමරු පොළොන්නරුවේ නොසිට ඔවුන්ගේ රටට යන්ට අවසර දුන්නේය. නොබෝ දවසකින් කැවනත් ව්‍යුහානුරජමල් සෙනග ගෙන යුබයට ලක්දිවට ගොඩබැස සටන්කරනවිට පරාක්‍රමබාහු රජ මල් යුවරජ ගොස් යුබකරවා දෙමළ මල්ලව සෙනග කොටා යුබ ජයගෙන සිංහලයෙහි පුරසතුරන් නසා ඒකානපත්‍රකොට ලක්දිව එළිකරවා ලක්දිව හැමතැනම බැඳී දහබි එළිකරවා සුණුබදම් ලවා හැම විහාරවල නිතිපතා පහන් අවුලා විධාන සිටුවා රාහුණුරටද මායාරටද පිහිටිවටද මේ තුන්රටෙහි එක

1 විසිහතර අවුරුද්දක් යයි ඇතමි-

සැටි විහාරවල්ද හැමතැනම දැගබ්ද බදවා පිරිත් බණ නිතිපතා කියවා විසිදහසක් ලමයින් අකුරැකවා ඔවුන් පැවිදිකරවා මහපූජා කරවා කසින දන් පවරදී ඉරවුදුනෙන් මෙපිටදී බොහෝපින් රැස්කරවා දඹදිවින් බිසෝවරුන් ගෙන්නවා තම කුමාරයින්ට පාවාදුන්නේය. දඹදිව රජදරුවෝ පඬුරු පාක්කුබම් මිණිවූතුද අවුරුදුපතා අයබදුද පරාක්කබාහු පින් බලයෙන් ගෙන දෙන්නාහ. බුබු නීති ධර්මනීති බෝකරවා රාජනීති පිළිවෙල බෝකරවා සිරිලක වැසි නැතිව තිබුණුකල්හි දළදාසාමීන් එළියට ගෙන්නවා වැසි වස්සවා එරජ මෙසේ රජකර මහත් කුසල්කර දළදාසාමීන් වැද පුදා ඉන්නාසද මේ රජ බොහෝ කාලයක් සැපවිද රජකර තමහට ජාතක (ද) පුත් කුමාරවරුන් විජයබාහුස, භුවනේශ්වරාහුස, ශ්‍රී භුවනේශ්වරාහුස, පරාක්‍රමබාහුස, (ත්‍රිභුවනමල) සිංහවිජයබාහු යන පුත්‍රයෝ පස්දෙනෙක් විරබාහු බැණිය යන සදෙනා ¹ ලඟට කැඳවා 'පෙර දඹදිව සැටදහසක් රජදරුවෝ දඹදිව බෙදා ගෙන කැවෝය. වෙන වෙන නුවර කරවා උන්නාහ. ඒ දඹදිව දෙවනුව දගබැ රජදරුවෝ බෙදාගෙන කැවෝය. දඹදිව රජුන් නොපට නැකරවාපිම්. සොළී පාවි රජුන්ගේ වොටුනු ගෙන් නවා පාමුල රැස්කරවාපිම්' නොපි සදෙන උනුන් විරෝධ නොවි සිරිලක බෙදාගෙන කවයි කියා පරසතුරන් එන්ට ඉබු නාරිවි කියා දළදාසාමීන්ට හැම මස්ති නොවරදවා පෝයදින පූජාකරවන්ට කියා තිරන්තරයෙන් මල් පහන් පූජාකරවන්ට කියා සිරිලක හැම දැගබි හැමවිහාරවල් බිඳෙන්ට නැර අවුරුදු පතා සුණු බදම් ලා මහාසංඝයාට මසින්මස නිතිපතා දන් දෙන්ට කියා මපියාණන් කල එකමායාරට තබා තුන් රාජ්‍යයම එක්සත්කර ගනිමි. මායාරට දෙලක්‍ෂ පනස්දහසක් ගම්ද පිහිටි රට භාරලක්‍ෂ පනස්දහසක් ² ගම්ද රුහුණුරට හත්ලක්‍ෂ හැත්තැදහසක් ගම්ද යන මෙකී රටට අඩුවක් නැතුව මගුල් ගෙය මෙන් දුක්නැතුව සවිසන රැක්කෙම් කියා කුමාරයින් සදෙනම ලඟට කැඳවා සිඹ සනහා විරෝධ නොවන්ට දිව්වරුවා වැඩිමහලු විජයබාහුට රාජ්‍යය භාරකරදී පනස්අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකර දෙවිලොව ගියේය. ³ පරාක්‍රමබාහු රජු ඇවැමෙන් සියලු ලබ්‍ධාරාජ්‍යය අනුශාසනා කරන්නාවූ බෝසත් විජයබා iv රජහට දෙවෙනි වර්ෂයෙහි ඒ රජුගේ මිහඟ නම් එක් පව්වුඩු

1 සත්දෙනෙක් යයි ඇතම්-

1 භාරලක්‍ෂ පනස්දහසක් යයි ඇතම්-

2 තිස්දෙකක් යයි ඇතම්-

සෙනෙවියෙක් එක්දිනක් රා දසයකුලවා ඒ නරේන්ද්‍රයා මැර
විණ. ¹ ඔහුගේ ඇවෑමෙන් ඔහුමල් භුවනෙකබාහු i මහරජ
දෙව්දේවියාපති දෙවුවර ඉඳ එකලොස් අවුරුද්දක් රාජ්‍යය
කොට පරලොකප්‍රාප්තවිය. පරකුමබාහු රජුගේ බෑණා ගම්
පොළ නුවර උන්නේය. භුවනෙකබාහු i මහරජ සමයෙහි
පවරට ආයතීවත්‍රවතී යන ඇමතියෙක් ලක්දිව්බාස රට
කොල්ලකමින් යාපති නුවරට වැද දනනඩාතුන් වහන්සේ
පැහැරගෙන පවරටවගොස් එහි කුලසෙබර රජහට දුන්නේය.
භුවනෙකබාහු රජු ඇවෑමෙන් බෝසත් විජයබාහු රජුගේ
පුත්‍ර වූ තුන්වෙනි පරකුමබාහු iii කුමාරයා රාජ්‍යයට පැමිණ
ආයතීවත්‍රවතී ඇමතියා විසින් ගෙනයනලද දනනඩාතුන්
ඉල්වාගෙන පොළොන්නරුවට ගෙනඑන ලද්දේය. ධාමිකවු
මෙනෙම පස්අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකොට පරලොකප්‍රාප්තවූයේය.
ඔහුගේ මරතින් පසු පළමුවෙනි භුවනෙකබාහු රජුගේ පුත්‍ර වූ
දෙවෙනි භුවනෙකබාහු ii කුමාරයා රජපැමිණ කුරුතැගල
අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුගේ ඇවෑමෙන් ඔහු පුත්
පණ්ඩිත පරකුමබාහු iv කුමාරයා රජපැමිණ කුරුතැගලනුවර
රජකෙළේය. මොහුගේ මුළු කාලය තුළම බ්‍රිඩයාසනය සමබක
කටයුතු කරමින් ගතකෙළේය. ² මොහුගේ ඇවෑමෙන්
භුවනෙකබාහු iii (වන්නි භුවනෙකබාහු) රජපැමිණ කුරුතැ
ගලම රජකෙළේය. ³ තුන්වෙනි භුවනෙකබාහු රජු ඇවෑ
මෙන් පස්වෙනි විජයබාහු v රජ රාජ්‍යයට පැමිණ දෙලොස්
අවුරුද්දක් කුරුතැගල රාජ්‍යය කෙළේය. පස්වෙනි විජයබා
රජ ඇවෑමෙන් සතරවන භුවනෙකබාහු iv රජ ගඟහාලි
පුරයෙහි ලබ්‍යාතිලකාදී රජමහ විහාරයට කරවමින් සත්
අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහු ඇවෑමෙන් පස්වෙනි පර

1 විජයබාහු රජකරන අවසියට මහාවිනේ දෙස් රජ සියගණන් සෙනග
ගෙන මේ ලකට ගොඩබැසලා පවුරු පාක්කුබම් ගෙන එනවාය කියා
මාගම්කර උපායෙන් ඒ රජු අල්ලාගෙන ගියේය. පරකුමබාහු රජ
කරන අවසියේදී දේශවලින් පවුරු ගෙනෙන්නාහ. ඒ සැටි සිතාගෙන
සිටලා විජයබාහු රජ අනුවනකම්කොට දෙස් රජුට අසුවිය. එරජුගේ මල්
සතරදෙනාත් නැතිලා නැතක් හමුදාවක් අල්ලාගෙන දෙස් රජ මහා
විනයට ගෙනගියේය. පසුව ලබ්‍යාතිල රජුත් නැතිහෙයින් අලකෙසෙර
මන්ත්‍රී රසිහම් නුවර විසුළුවිය යන මේ ප්‍රවාහනීය ඇතම් පොතක
දක්නට ලැබේ. මෙය කල්පනා කටයුතුයි-

2 මොහු රජකල වමිගණන කිසිතැනෙක්හි දක්නට නැත්තේය.

3 මොහු කොපමන කලක් රජකෙළේදැයි දක්නට නැත්තේය.

ක්‍රමබාහු v රජ පස්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුගේ ඇවෑමෙන් තුන්වෙනි වික්‍රමබාහු iii රජ පසළොස්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. එකල යාපාපටුනෙහි ආයාසිවක්‍රමවතීන් රජ උන්නේය. මේ රජුන් අතුරෙන් ආයාසිවක්‍රමවතීන් රජු සේනා බලයෙන්ද අභිබලයෙන්ද උසස්වූ බැවින් උඩරටින් හා පාත රටින්ද නවතොටමුනෙන්ද අයබදු ගෙන්වනසඳ එක් දවසක් අලකෙශවරයා තමාගේ සේනාව දෑක බලා මෙවතර සේනාවක් ඇතුළු ඉඳ එකෙකුට අයබදුදීම සුදුසු නොවෙයි සිතා ජයවර්ධන කෝට්ටේ බැඳ ජලය පිරිසිටින අමුණුගිල්ම බැඳ අවුරුදු කීපයකට කන්ට ලුණු පොල් වී රැස්කොට තබා ආයාසිවක්‍රමවතීන් රජු රුවන්ගෙන් ඒ ඒ තැන බදුවලට සිටියවුන් එල්ලාදමීය. එපවත් ආයාසිවක්‍රමවතීන් රජ අසා විෂඝෝර නයකුසේ කොප යෙන් දිලිහි සොළි රටින් දහස්ගණනක් දෙමල සෙනඟ ගෙන් නවා ගම්පලටත් ජයවර්ධන කෝට්ටයටත් එකදු කොටන හැටියට සෙනඟ පිටත්කර යැව්වේය. ගොඩින් ආ සෙනඟ මාතලේ වාඩිලා ගත්තාහ. මුහුදෙන් ආ සෙනඟ පානදුර තොටින් කොළො තොටට ගොඩබැස දෙමටගොඩ ගොරකාන යන දෙතනහි අතුරුසිදුරු තැනිව වාඩිලාගත්හ. භුවනෙක බාහු ගම්පල නුවර ඇර හසින් රහිගම් නුවරටවන. උඩරට සේනාව අපවැනි සේනාවක් ඇරගිය රජුගෙන් කම් කීමද කීයා පස්රවේ සේනාව තමතමන් කඩාකර රාත්‍රියේ වාඩිවලට වැදීලා දෙමල සෙනඟට ඇත වාඩි කුලප්පුකොට නැතක් දෙමල සෙන් මැරුවාහ. ඉන්පසු සිටි දෙමලසෙන් මහ ඇර යාපාපටුනට බිඳී ගියහ. අලකෙශවරයා දෙමටගොඩ ගොර කාන වාඩිවලට පැනලා කොටා දෙමල සෙන් විනාසකරවා පානදුරතොට හිමු නැවුන් පොඩිකරදමා රහිගම්නුවරට වන. ගම්පල භුවනෙකබාහු ගම්පලටම ගියේය. තුන්වෙනි වික්‍රමබාහු රජු ඇවෑමෙහි පස්වෙනි භුවනෙකබාහු රජ ගම්පල රාජධානියෙහි විසිඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. ඔහුගේ ඇවෑමෙන් විරබාහු ii රජ ගම්පල රාජධානියෙහි එක්විසිඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය කෙළේය. එකල ඔහුගේ සහෝදරවූ විරඅලකෙශවර නම් කුමාරයා තත් කාලයෙහිම ප්‍රදේශ රජෙක්ව දෙළොස් අවුරුද්දක් මුහුදුකර ප්‍රදේශයක් ආණ්ඩුකෙළේය. ශ්‍රී බ්‍රහ්මවර්මයෙන් එක්දහස් නවසිය පනස්අටක්වූ වෙසඟ පුර සතවක් ලත් බ්‍රහ්ම පතින්ද ප්‍රසේනකතින් විජයබාහු රජ අල්ලාගෙන ගිය අවසියේදී එරජුගේ බිසව සුනෙත්‍රාදෙවී කුමාරයාත් කැඳවා ගෙන

නුවරින් නික්ම විසිදුගමට ගියාය. ¹ විසිදුගම තෙරස්වාමීන්
 ඒ කුමාරයාගේ ජනකය (උපන්වෙලාව) බලා මහ පින් ඇති
 බව දැක පින්වත් ලඛෙකැවරයෙක, කියා මතු සිරිලක රජ
 කරනබව දැන ඒ කුමාරයා ගණපනතියේ ලාගෙන උන්නේය.
 ඒ වග අලකෙඳවරයාට සැලවගියවිට සතරකෝරළේ පොල්
 වත්ත කියන ගමේ ගමයාටත් එම ගම ආචාරියාටත් භාරකර
 ඇරියේය. රාත්‍රියේ ගමයාගේ ගෙදර ගොස් ඉන්නේය. දවල්
 දවස ආචාරියාගේ පැටියා සමග කෙළින්ගේය. ඒ වග අල
 කෙඳවරයාට සැලවී පණිවුඩ කාරයින් ආචාරියාගේ ගෙදරට
 එව්වේය. විමසන්ට ආචාරියාගේ ගෙදරට ආ පණිවුඩකාර
 යින් දැකලා පතුටුල (කෙවිට) ගෙන තමාගේ පැටියාට පහරක්
 ගසා හරක් බලන්ටකියා කුමාරයාගේ එක්ක එලවීය. ඒ
 පණිවුඩකාරයෝ ආචාරියාගේ ශ්‍රමයාගේ සිතා ආපසු රසිගමට
 ගියාහ. ඔවුන් ගියපසු ආචාරියා ඒ කුමාරයා කැඳවාගෙන
 ගොස් ඒ ආචාරියාගේ නගා සිටින ගම ගමරදළගේ ගෙදරට.
 ඇරලා ඇතිතතු ගමරදළට කියා දී ආපසු ගමට ආවේය. මෙසේ
 ඒ කුමාරයා සොළොස් හැවිරිදි වයසට පැවිණිවිට විසිදුගම
 තෙරස්වාමීන්ගේ ප්‍රධානවරුන් ගෙන්නවා කථාකරගෙන ඒ
 කුමාරයා ගෙන්නවමින් අලකෙඳවරයාට රහසින් වෙසගපුර
 සතවක් ලත් ගුරුදින පුස්තකයින් මහාසේනාවට භාරකරදී
 අලකෙඳවරයාට හදිකර ශ්‍රී පරාක්‍රමබාහු නමින් සිංහාසන ප්‍රාප්ත
 කෙළේය. ශ්‍රී පරාක්‍රමබාහු vi රජ කුන්දවුරුද්දක් රසිගම්
 නුවර වැඩහිඳ පසුව ජයවර්ධන පුරයට වැඩමවා මහාසගයා
 වැඩහිඳිනා ගණපනතියන්ද රාජමාලිගාද වීදි ආදිවූ සියල්ලක්ද
 කරවා සීමාපවුරු කෝට්ටිය බැඳ කිරිවැල්ලෙන් බිසෝ කෙනෙ
 කුන් ගෙන්නවා අගමෙහෙසුන් කොට සේනානායක සපුමල්
 කුමාරයින් ඇමති කොට අම්බුඑගල උන් කුඩා කුමාරයින්
 ඇමති කොට මහරජකම් කරනසඳ ලඛකාවේ දෙතැනෙක රජ
 සිරි විදීම සුදුසුනොවෙයි සිතා සේනානායක සපුමල් කුමාර
 යින්ට සේනාව භාරකර දී ඇරියතැන යාපාපවුනට අඩුත්තු ගම්
 කීපයක් කොටා හිර අල්ලාගෙන කෝට්ටේ නුවරට ගෙනවුත්
 පරාක්‍රමබාහු මහරජහට දී සිටිසඳ කැවනත් සේනාව භාරකරදී
 සේනානායක සපුමල් කුමාරයින් ඇරියතැනේදී ඒ ඒ තැන

1 VI ශ්‍රී පරාක්‍රමබාහු මහරජතුමාගේ පියාගේ ජයමහලේන නම් සහ
 ත්‍රියොත්තමයෙක් බවත් මවුනොමෝ කාලිඛ රාජවංශයේ සුදුනතු
 මහාදේවී බවත් ඇතම් පොතක පෙනේ.

බැඳි කෝට්ටුවල අරමින් යාපාපටුන් නුවරට වදිනවිට සපුමල් කුමරු තිල් අඹයා පිටට. පැනනැගී නුවරට වැද දෙළුවර දෙමළ සෙනඟ රජුගේ අඹයාට කොටන්ට සැහවී සිටිකල සපු මල් කුමරු (“සෙම්බඳප්පෙරාමාල්”) මහා වෑයමින් අසු විහිදුවා දෙමළ සෙනඟ කොටා යාපාපටුන් නුවර පිදිවල ලේවතුරු හෙළමින් අයාච්චකුවනීති රජු මරා ඔහුගේ අඹුදරුවන් අල්වා ගෙන කෝට්ටේ නුවරට අවුත් පරාක්‍රමබාහු මහරජු දැක්කේය.¹ පරාක්‍රමබාහු මහරජාණන් වහන්සේ බොහෝ තාත්ත මාත්ත දී යාපාපටුන භාරකර සපුමල් කුමාරයින් ඇරියේය, පසුව මේ රජ වෙළඳුමට සම්බානක බඩු පටවා ඇරියතැන අයපට්ටනමේ විරරුම කියන මලවරා (මල්ලවයා) නැව හා බඩු උදුරාගන, ඒබව පරාක්‍රම බාහු රජ අසාවදුරා නැව් සියගණනක් පිටත් කරවා විරරුම කියන මලවරාටත් කොටා මරාදමා සොළීරටින් ගම් කීපයකුත් පට්ටනමකුත් නොල්ලකා ගෙන සොළීරට මකු බම් කෝට්ටිය කියන ගම් සතරකින් අයබදු අවුරුදුපතා ගෙන් වා ගත්තේය, ශ්‍රී පරාක්‍රමබාහු රජ වොඩුනුපැලඳ පනස්දෙකක් අවුරුදු මහරජකර උබරට රජකරන සොපාන සිටුරජු වැඩට එන මිනිසුන් නොඑවා අවුරුදුපතා එවන අයබදු නොඑවා අං ගම්පොර (කැරලිගැසීම) ඇර හිඳිනබව අසා මහසේනාව එක්ක රවා අම්බුළුගල උත් කුඩා කුමාරයින්ට භාරකරදී උබරට කොටා ජයගන්ව අවසර දුන්නේය අම්බුළුගල රජ උබරට කොටා ජයගෙන ඒරජුගේ වරිගෙන් කීපදෙනෙකුත් අල්ලා කෝට්ටේනුවරට එවීය. ගම්පල රජපෙළපතින් පැවතඑන රිවිකුල රජ කුමාරයාට හා ඇමතියන්ට උබරට භාරකරදී අය බදු ගෙන්වා ගත්තේය. අම්බුළුගල රජ කෝට්ටේනුවරට අවුත් පරාක්‍රමබාහුරජ දැක බොහෝසේ තාත්ත මාත්ත ලැබ අම්බුළු ගලට ගියේය. ශ්‍රී පරාක්‍රමබාහු රජ පනස්දෙකක් අවුරුදු ගිය තැන එමරජුගේ දුවතියවූ උලකුඩ දේවියගේ පුත්‍රයාට ජයබාහු² නම් තබා සිංහාසන ප්‍රාප්තකොට දෙවිලොවගියේය. ජයබාහු

1 එවකට විසූ ෂඩ්‍රිකාමාරාජපරමෙශ්වර තොටගලුවේ ශ්‍රී රාහුලමාහිමියාගේ සපුමල්කුමරුගැන සැලකිණිඅස්නෙති මෙසේවැණිණතාකොටතිබේ.

තිල තුරඟුට නැගෙමින් රිවිදෙවි සිර	න
දුල කැරසේසත් මිණිබරණ කිරණ	න
බල පිරිසෙන් සහ යාපා පටුන් ගෙ	හ
බල සේනා නායක සපු කුමරු එ	න

2 විරපරාක්‍රමබාහුගේ ඇතැම්පොතක් පෙනේ.

රජ රාජ්‍යයට පැමිණ දෙවතීයකට පසු යාපාපවුනට සැලව සේනා
 නායක සපුමල්කුමාරයා යාපාපවුන නබන්දුකර සිටින ප්‍රධානී
 වරුන් හා සේනාව එක්ව යාපාපවුනෙන් පිටත්ව කෝට්ටිවරට
 වැද ජයබාහු රජු මරා ශ්‍රී භුවනෙකබාහු vi යන නමින් සිංහා
 සන ප්‍රාප්තවිය. ශ්‍රී භුවනෙකබාහු රජු රුවන් රාජ්‍යය කරන
 අවධියට පස්සොදුන් කෝරළය කැලැණ්දෙල ශ්‍රී ජයවර්ධන
 පතිරාජයා කුරගම හිමියාණන් එක්ව කපාකරගෙන කළුගඟින්
 එපිට වලවේඔය දකිනාකුරු සිංහල පෙරප්‍රිකෙළේය. භුව
 නෙකබාහු එපවත් අසා වදාරා තමාගේ මල්වූ සතරකෝරළයේ
 උන් අම්බුළුගල කුඩාකුමාරයා ගෙන්නවා සතරකෝරළයේ
 පඩිත්තලවරු (යුඩුමුලාදැනි) සහ නොයෙකුත් සේනාග භාරකර
 යුධයට ගත්ව අවසර දුන්නේය. ඒ අම්බුළුගල රජ පස්සොදුන්
 කෝරළය මැද වාහිලා හිඳ පතිරාජයා සහ කුරගම හිමියාණන්
 දක්වා ගෙන මහසෙනග පිරිවර ජයවර්ධන නුවරට අවුදින් භුව
 නෙකබාහු මහරජහට පතිරාජයා භාරකරදී සිටිවිට පතිරාජයා
 මාවිසින් කළවරදට මා දහගෙයි ලව සි කිවිට ඒ සැටියට පති
 රාජයා සිරගෙයි ලැව්වේය. අම්බුළුගල රජ අම්බුළුගලට ගියේය.
 ශ්‍රී භුවනෙකබාහු මහරජ වොටුනුපැලඳ සත්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය
 කර සවර්ණද්වීප ලද්දේය. භුවනෙකබාහු රජ ඉකුත්වන්ට
 පළමුවෙන් පතිරාජයන් සිරෙන් හැර ඒ පතිරාජයන්ට හා කුර
 ගම හිමියාණන්ටත් ඇතිකළ කුමාරයා භාරකරදී උන්විට ඔවුන්
 ඒ කුමාරයා පණ්ඩිත පරාක්‍රමබාහු vii නම් තබා සිංහාසන ප්‍රාප්ත
 කළහ. භුවනෙකබාහු රජ ඉකුත්වූ බව අම්බුළුගල රජ අසා
 සතරකෝරළේ නොයෙකුත් ගමුදුව ගෙන්නවා කෝට්ටියට
 යුධ සඳහා පිටත්ව ගොස් සියනැකෝරළේ වාහිලා උන්නේය.
 කැලැණ්දෙල වාහිලාහිඳ ඉන්නෙන්ද යන ගමදී යුධකර පතිරාජ
 යන් කුරගම හිමියාණන් වැටී යුධයෙන් පරාජයවූවාහ. අම්බුළු
 ගල රජ කෝට්ටේ නුවරට වදිනකල පණ්ඩිත පරාක්‍රමබාහු රජ
 දොරවල් අගුල්ලවා බිසෝවරුන්ටත් ඇතලා මරාදමා බණ්ඩාර
 වරුන් තුන්දෙනෙක් කැටුව උන්නේය. අම්බුළුගල රජ මර්ගම
 රාත්‍රියේ පණ්ඩිත පරාක්‍රමබාහු රජ මරාදමා පසුවද රාජහවනය
 සරසා විරපරාක්‍රමබාහු viii නම් තබාගෙන සිංහාසන ප්‍රාප්තවිය.
 පණ්ඩිතපරාක්‍රමබාහු රජ නවඅවුරුද්දක් රාජ්‍යය අනුභව
 කෙළේය සි දැනගතයුතුයි. විරපරාක්‍රමබාහු රජ කුමාරවරු
 සතරදෙනෙකුත් කුමාරිකාවකුත් ලැබ සැපසේම දෙවිසිඅවුරුද්

දක් රජය කර සවිච්ඡේදයලද ¹ ඉක්බිති ඒ රජුගේ පුත් වැඩි මහලු කුමාරයින්ට බ්‍රිහස්පතිමාස ix නම් තබා සිංහාසනප්‍රාප්ත කළාහ. විජයමාල රජු රුවෝගේ රජසිංහ රජු රුවෝගේ මැණික්කඩවර නුවර කරවා බාල අවස්ථාවෙහිම එකතැන එකඳේ ශ්‍රීය (එකකුමාරිය) සරණපාවාගෙන විසුවෝය. බාලකුමාරයා ² රස ගම්නුවර විසුවෝය. බ්‍රිහස්පතිමාස රජුගේ මවු බිසවට නගාඩු කුමාරිකාව අම්බුඑහල රජහට දී අගමෙහෙසුන්කොට ඉද බාල බිසෝ අදහසින් ඒ රජහට දාව වැඩු කුමාරයෝ දෙදෙනෙකු උනුනම් සසලකලාවලල රජ උඩුගම්පල උන්නෝය. නතිසවලල රජ මාදම්පේ උන්නෝය. බ්‍රිහස්පතිමාස රජකරන අවසියට කාශලපට්ටනමෙන් කදිරු යන නම් ඇති සොර යොනෙක් සලාවන මුතු කිම්බිදින්ටත් බලාත්කාරයෙන් ඇතුන් ගන්ටත් බොහෝ යොන්ගොල්ලක් රැගෙනවුත් සලාවනට ගොඩබැස උන්නෝය. ඒබව බ්‍රිහස්පතිමාස රජ අසාවදුරු සසලකලාවලල රජුගෙන්වා මහසේනාව භාරකර දී යුඩියට යනලෙසට අවසර දුන්නෝය. මහසෙනග පිරිවර සසලකලාවලල රජ මාදම්පෙට ගොස් තමාගේ මල්වූ තනියවලල රජු හා කපාකරගෙන ඇත් වාහනයට පැනනැගී ³ තනියවලල රජ අභවයට පැනනැගී දෙමුනෙන් ගොස් යොන්සේනාව මැදට පැන බොහෝ යොනුන් මරා කදිරුයන මුදලියාවත් ඇත මරා මුතුකිම්බිදින්ට ඇ යොන් ගොල්ලත් අල්ලා ගෙන සම්බන්ධ ඇතුන්ලවා පොඩිකරවා දමා අසුතවදෙනෙකු අල්ලා ගෙන ජයවසීන නුවරට අවුත් පරාක්‍රම බාහු රජු දෑක බොහෝ තාත්ත මාත්ත ලැබගෙන රජ දෙකට වුව තමනමන්ගේ නුවරට ගියහ. එකලට උඩරට රජ කරන රජ සිංහාසන පැනනැගී අණබෙර ගස්වමින් අංගම්පොර අරවමින් (ගම්පෙරශ්‍රීකරවමින්) අයබදු නොදී සිටිතාබව අසාවදුරු මැණික්කඩවර උන් ශ්‍රී රජසිංහ රජු රුවන් ගෙන්තවා වදුර මහාසේනාව භාරකර දුන්සද සතුරකෝරලයෙ වාඩිලාඉද තමාගේ සහෝදරවූ කිරවැල්ලේ මහරළුහාමින්ට හමුදාවදී ඇරියවිට යුඩියට යටිනුවර වාඩිලා කුණුකොහුපිටිය ඇල්ලුනැනේදී උඩරට රජ පණම් තුන්ලක්ෂයකුත් ඇතුන් දෙන්නෙකුත් දෙශියට

1 විසිඅවුරුද්දක්යයි ඇතැම්—මේ විරපරාක්‍රමබාහු රජුගේ කාලයෙහි ලක්දිවට ප්‍රතිකාලයෙන් ගොඩබැසීම සිබවු පළමුවෙනි වාරයයි.

2 අනිකුත් කුමාරයා ඇතැම්—

3 තනියවලල රජ ඇත්වාහනයට නැගී—ඇතැම්—

තමාගේ දුවණිකෙනෙකුත් එවා සන්නාතවුනේය. ඒ කුමාරි
කාව කිරවැල්ලේ රුහුණම වෙලාවද අයනම් කවරේදැයි දැනගත
යුතුයි. වැලිකොල රුහුණය, ගුම්ගොමුවේ රුහුණය, ඔබ්බේ
රියේ රුහුණය, වලගෙයි රුහුණය, ඇත්තෝරුවේ රුහුණය,
කිරවැල්ලේ රුහුණය, ජයවීර බණ්ඩාරගේ බිසෝ අදහසින්
ඇතුළුවූ සන්දෙනකු වැදුවයි දැනගතයුතුයි. එතැන්සිට නොබෝ
දවසක් ගියකල සතරකෝරලයට අවුල්කළාහ. ධර්මපරාක්රමබාහු
රජ ඒබව අසාවදුරු තමාගේ මල්වූ උඩුගම්පල සකලකලාවල්ල
රජුට මහාසේනාව භාරකරදී උඩරට අල්වන්ට ඇරියේය. සකල
කලාවල්ලරජ ගොස් යටිනුවරමැද වාඩිලාගත්තේය. උඩරට රජ
ඉදිරියට අවුත් සකලකලාවල්ලරජුට වදිනාහැටියට ආකාර දක්
වා මුතුකුඩයක් සක් පළිඟත් තමාකර පැළදී දෙරිසනයක්(මාල
යක්) එව්නැන්දී ඒ දෙරිසනය මුල්කර ගෙන ශ්‍රී පතුලේ බැද
එමවිටම ඒකතායකමුදලින්ගේ කරෙහිලමින් මතු මෙවැන්නක්
නොකරන හැටියට තරවටුකර උදහස් වදුරු ජයවර්ධන නුවරට
අවුත් ධර්මපරාක්රමබාහු රජ දැක තමාගේ නුවරවූ උඩුගම්පලට
ගියේය. එකලට ජමුවිපයෙහිවූ ප්‍රතිකාලදෙශයෙන් නැවක්
පිටත්ව ක්‍රිස්තු වර්ෂයෙන් ¹ එක්දහස් පන්සිය විසිදෙවැන්නෙහි
දේවානුභාවයෙන් ² අනතුරුසමුද්‍රයෙහි කිසි උපද්‍රවයක් නැතිව
කොළොන්නොටට ගොඩබැස හිඳිනාකල තොට සිටින අය
අවුත් පරාක්‍රමබාහු රජුට මෙසේ සැලකළාහ.

ඒ කෙසේ සැලකුණේද? “අපගේ කොළොන්නොටට ඉතා
සුදුසු පැහැ ඇති ජාතියක් බොහෝ රූපශ්‍රීයෙන් යුක්තව යකඩ
සැට්ට ඇඟලා යකඩතොප්පි ඉසලාගෙන විගසක් එකතැනක
නොසිට සක්මන් කරන්නාහ’ කියාද, පාන් මුද්දිරජපලම් අරක්
කුආදිය ³ කනු බොනු දැක කුඩුගල් සපාකමින් ලේ බොන්
නාහ, ⁴ එක මස්ටකයාට එක දෙහිගෙඩියට රන් රිදී දෙක තුන
දෙහි උන්ගේ කාලතුවක්කුවලින් තිබෙන වෙහිගබද යුගකිර
පව්වය සෙහනහඬටත් දැඩිය කාලතුවක්කු උණකය ගව්ගණනක්
ගොස් කළුගල් කෝට්ටිවල් පොතිවෙලායෙහි’ කියාද මෙකී වග

1 ශ්‍රී බ්‍රහ්මවර්ෂ ප්‍රමාණයෙන්, ඇතම්-අපගේ සමාමිවූ යේසුස් ක්‍රිස්තු වර්ෂ
යෙන්- ඇතැම්-අපගේ සමාමිදරුවූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ වර්ෂ
ප්‍රමාණයෙන්-

2 ලෝකපාලක දෙවියන්ගේ-ඇතැම්-

3 අරක්කු කනුබොහුදුක-ඇතැම්-

4 බොන්තන්න-ඇතැම්-

පමණක් නැතිව විසාර වශයෙන් සාලකලාංග, බිම් පරාක්‍රම බාහු රජතෙම එපවත්අසා වදාරා මල් සතෝදර රජ සතරකට වුව තුරට ගෙන්වා අනෙකුත් ප්‍රධානවරුන්හා නුවණ ඇති අමාත්‍යවරුන්ට මෙපවත් වදාරා ඔවුන් හා සන්නාන වෙමුද යුතු කරමුද? කියා වදාලන “චක්‍රයුගරජතෙම” මම ගොසින් මගේ ඇසින් ඔවුන්ගේ ගති බලා දෙකින් එක සැලකරමි කියා අප්‍රසිද්ධ වෙගයකින් කොළොන්නොටට වැඩ ප්‍රතිකාලයන්ගේ ගති බලා ඇදිනගෙන නැවත තුරටවැඩ මොවුන්හා යුගයෙන් කමිනැත දක්වාගැනීම යහපතැයි කීය. ඒ අසා බිම්පරාක්‍රමබාහු රජ තෙම ප්‍රතිකාණ්ඩගෙන් එකකු දෙන්නකු දක්වාගෙන කැහි හොග දී ඔවුන්ගෙන් පසුරු පාක්කුබිම් ගෙන්වාගෙන ප්‍රතිකාල මහරජ්ජරුවන්ටත් නැතත් සමාන දෙවා ප්‍රතිකාල රජ්ජරුවන්ට ඉමටිමුව උන්නේය, එදාපවත් ප්‍රතිකාණ්ඩ කොළොන්නොට විසුවාගති දැනගතයුතුයි.

බිම්පරාක්‍රමබාහු රජ දන් ඇති ඇතුන් සදෙනෙකුන් පිණිව ඇර දේශවාසින්ට විසිදවුරුද්දක් ¹ රාජ්‍යය කර ඉකුත්වුණේය, ² මේ රජ ඉකුත්වුණිට මහාසේනාව හා මනත්‍රිවරු උසාවි කර ගෙන තුරින් පිටත්ව උඩුගම්පලට ගොස් සකලකලාවලල රජ්ජරුවන් වැඩමවාගෙන ජයවර්ධන තුරට අවුදිත් මහරජකමට ආරාධනාකළවිට සකලකලාවලල රජ ඊට කාරණා කීපයක් ඇතැයි කීය, බිම්පරාක්‍රමබාහු රජුගේ එකකුස උපන් මැණික් කබවර උන් ශ්‍රී රාජසිංහරජ්ජරුවන්හා විජයබාහු රජ්ජරුවන්හා දෙදෙනා බාල අවස්ථාවෙහි සිට එක දෙමුඛ සරණපාවා ගෙන උන්නති දැනගතයුතුයි, ශ්‍රී රාජසිංහ මැණික්කබවරදී ඉකුත්විය, බාල විජයබාහුකුමර උන්නේය; සකලකලාවලල රජ එකුමරු තුරට ගෙන වොටුනු පලදවා විජයබාහු, නම්කබා සිංහාසන ප්‍රාප්තකොට මහාසේනාව දක්වා දී උඩුගම්පලට ගියේය, ශ්‍රී රාජසිංහ රජ්ජරුවන් හා විජයබාහු රජ්ජරුවන් එකගෙහි හිඳිනා අවධියට දෙදෙනාට දැව වැදූ කුමාර වරු තුන්

1 විසිදවුරුද්දක් යි-ඇතැම්-

2 ප්‍රතිකාලවරුන් පලමුකොට ලබාගැනීමට ගොඩබිහිකළද්දේ ක්‍රි. ව, 1522දී නොව-1505 දී බැවින් ව 1505 දී රජකලේ බිම්පරාක්‍රමබාහු නොව පිරපරාක්‍රම බාහු බැවින් මෙහි-“බිම්පරාක්‍රමබාහු”යයි කියන කිම පිළි ගතයුත්තක් නොවනබව සැලකියයුතුයි-රාජාවලි කීපයකම මේ ප්‍රවාසිතිය මේ අගමැති හිටුණු බැවින් අපිට එය අහන් නොහැරෙමු. එහි වැරදි කරුණ පමණක් මෙතෙකින් සඳහන් කරමු-

දෙනෙක් වූහ, මේ කුමාරවරයින්ගේ මවුබිසෝ අදහසිනුත් රාජ සිංහ රජු රුවනුත් යනමේ මාතෘපිතෘ දෙදෙනා ඉකුත් වූවාහිත් පසුව විජයබහු රජු රුවන්ට කිරවැල්ලෙන් බිසෝකෙනකුත් ගෙනවුත් ඇතිකිරීමට කිරවැල්ලෙන් කුමාරයකුත් ගෙනවුත් ඇතිකලාහ.

විජයබාහු රජකරනවිට දෙවනුව තැවක් ප්‍රතිකාල් දෙස යෙන් එනවිට සෙනාවක් ආයුධ ඇරගෙන සිටියදක උන්ගේ නැවින් කාලතුළක්කුවකින් වෙඩිතිබූ කල වෙඩිඋණකිය කොස් අත්තක වැදී බිඳගෙන ගියා දක එ හමුදාව බිදී ජයවර්ධන නුවරට අවුදිත් විජයබාහු රජහට සැලකලාහ, ප්‍රතිකාණුන්ගෙන් සතරපස් දෙනකු නුවරට ගෙන්වා තැබී දී යන්නට ඇරියේය, විජයබාහු රජකරන අවධියටත් ප්‍රතිකාණෝ කොළොම් තොට වෙලදුම් කරමින් උන්නති දැනගතයුතුයි, මේ විජයබාහු රජ එකගෙහි හුන් අවධියෙහි ¹ දෙදෙනාට දුව උපන් කුමරුකුන් දෙනාට අහිමිකොට තමා ඇතිකල දේවරාජකුමාරයාට රට දෙන්නට ඕනෑ නිසා කඳුරේ බණ්ඩාරත් එකතායක මුදලින් දෙන්නා බස් ගිවිසවා එ රාජකුමාරයින්ට සදියට උසාවිකර යෝජනා කෙළේය.

භුවනෙකබාහුය, මහරහිගම්බණ්ඩාරය, මායාදුන්නේය,² යනමේ රාජකුමාරවරු තුන්දෙනා තමන්ට සදියට උසාවිකරන බව දැන ගණපනතියටවැද සැගවීහිඳ රාත්‍රියේ කරුණාධිපති වාසලින් පිටත්ව බෝරලැස්ස පාරේ මගමුවට ගොස් යාපා පටුන කරුණාධිපතියාගේ ගෙදරට ගොස් වැඩිමාලු රජදෙදෙනා එගම පටබැන්දුව භාරකරදී බාලරජ කන්දඋඩරටට ගියේය. කන්දඋඩරටට කවරෙක් නිසා ගියේද?³ කිරවැල්ලේ රාලහා මිත්ට ගෙනා බිසෝඅදහසින් වැදු දරුසත්දෙනා අතුරෙන් උඩු ගම්පල සකලකලාවලා රජ කුමාරිකාව ගෙනත් සුතප්‍රේම යෙන් ඇතිකරගෙන ගිදිනා අවදියේම උඩරට රජකරන ජය විර රජු රුවන්ට දුන්නේය. එ කුමාරියට අක්කා කියන්නට යොග්‍ය නිසා කන්දඋඩරටින් උදව් බලා මායාදුන්නේ රජු රුවෝ වැඩිය ගි දනගුතුයි, කෙසරුන් මැදට යන සවණික කෙසරෙක් මෙන් ⁴ සෙන්කඩ ගල නුවරට වැද ⁵ ජයවිර රජු

1 එකගෙහි සානකලට-ඇතැම්-

2 මේ කුමාරතුන්දෙනා කිනම්කුදයත්-ඇතැම්.

3 ගියේදැනගතයුතුයි-ඇතැම්-

4 ගිජුදත්මැදට නොබායන කේකරසිංහ රජයකුමෙන්-ඇතැම්-

5 ගම්පලයයි මහාවංශයෙන්පෙනේ-

රුවන් දක්කේය, ඒ රජ්ජරුවන්ට තමාගේ පියරජ්ජරුවන් කළ කාරණා කියා උඩරවින් බොහෝ උදවියක් ඒ ජයවීර රජ්ජරුවන්ගෙන් ඉල්ලාගෙන කන්දෙන් පහළට පිටත්කරගෙන අවුත් කැලැණියේ වාඩිලැවේය, වැඩිමහලු රජ දෙකවිටුව ගෙන්නවා සිටිනවිට විජයබාහු රජු යුධයට යන ලෙසට කියමි කළවිට කෝච්චේ සේනාව උඩප්පරන් (අහඹිකාර) කර අපි රාජකුමාරවරුන් හා යුධ නොකරමු කියා විජයබාහු සන්නාන වෙනබවට පණිවුඩ කාරයින් එවුවේය. ඒ පණිවුඩකාරයෝ රජ තුන්කවිටුව දෑක මෙපවත් කිවිට අපට මෙතෙක් අනතරා යෙදූ කළුරේ උන්තැගෙත් ඒකනායක මුදලියාත් අප සම්පයට එවුවිට අපි සන්නාණ වෙනවාය කියා රජ තුන්කවිටුව ගිවිස්සාහ. විජයබාහු රජ්ජරුවෝ ඒ දෙදෙනා කැලැණියට යැවූවේය. කළුරේ බණ්ඩාර තලාදුමුවාහ. ඒකනායක මුදලි උපායෙන් ගැලවී ගණ පනතියට වන්නේය. රජ තුන්කවිටුව රහසින් හමුදාව සදාගෙන කෝච්චේ නුවරට වන්නාහ, විජයබාහු රජ මාසිතුදේ සිඬවෙයිකියා නැතක් හමුදාව කුඩාවත්තේ සිටුවා මාලිගාවල දොරවල් අගුල් ලවා උන්නේය, විජයබාහු ඇතිකළ දේවරාජ කුමාරයින්ගෙන් මායාදුන්නේ රජ “කිමෙක්ද මේ නුවර කාරණා” ඇසුවිට ඒ දේවරාජ කුමාරයා සත්තැවිරිදි වයස නිසා පියරජ තමා නිසා කරන කාරණා නොදන මේ කුමාරයා මායාදුන්නේ රජ්ජරුවන්ට කියන්නේ නැතක් හමුදාව උඩලාට හදියට කුඩාවත්තේ හදාගෙන ඉන්නවය” කී විට එපවත් මායාදුන්නේ රජු වැඩිමහලු රජ දෙකවිටුවට කියාලා රජතුන්දෙනා කරුණාධිපති වාසලින් පිටතටඅවුත් දෙදෙනා ඉස්සරකර දොර පිවිසෙත් වසාගෙන පිටකෝට්ටියට ගොසින් තමාකැටුව ආ සේනාවටත් නුවර සේනාවටත් මාලිගා බිඳ කොල්ලකන්ට කිය නියෝග කළ ඉක්බිති අනාභ පුරයට වැද මාලිගා බිඳ කොල්ලකන්ට වන්නාහ. මාලිගා බිඳ පනතායම් බිඳ පෙට්ටගම් බිඳ රාජවහුව පටපිළි මුතු මැණික් රන්රිදි කොල්ලකාගෙණ නුවර විදි කොල්ලකන්නා අවධියට අණබෙර ලා අමතනුකලාහ. (නැවැත්තුවාහ) ඒ කොල්ලයට විජයබාහු කොල්ල ගි නම්වේය, ඉක්බිති රාත්‍රිවූ කල විජයබාහු හට හදියට කීපදෙනෙකුන්ට කීනමුත් අපේ රජුට අපරාධ නෙකරමුව කිවිට සලමාන් කියන ආගනනුකයා ලවා හදිකරවා විජයබා රජ මරාදමුවාහ, විජයබාහු vi රජ පස්විසිහවුරැද්දක් රාජ්‍ය ශ්‍රී වැළඳුවහයි දැනගතයුතුයි” පසුවද රාජහවනය සරහා වැඩිමාලු කුමාරයින්ට භූමිදෙනාකබලු vii නම්තබා සිංහාසන ප්‍රාප්තකර නුවර බෙරලවා සේනාව දක්වාගෙන උන්නේය,

විජයබාහු රජපුරාවන්ගේ ඇවැස්ස බැණවු විරසුයා නම් පිලස්සේ විදියේ බණ්ඩාර කියන අයත් මනම්පේරි අස්සල ආරච්චිලන් නුවරින් පිටත්ව අලුත්කුරුව මැදින් ගොස් කාපිටිගම් කෝරළය මැද අම්බන පොසොන්නොරුව කියන ගම්වලට ගොස් පෙරළිකර උන්නාහ, මායාදුන්නේ රජ සේනාව ගෙන යුධකරවා පිලස්සේ විදියේ බණ්ඩාර හා මනම්පේරි ආරච්චිලන් දෙන්නා මරාදමා සාපිටිගම් කෝරළයේ ප්‍රධාන අයගේ ගම් කීපයක් තණකපන පහනසින්ට දුන්නේය, භුවනෙකබාහු වොටුනු පලදින මෙලව රජ දෙකට්ටුව වැඩ සිටිලක්කි එක්රජ කෙනෙක් රසිගමට වැඩ එහි උන්නේය, මායාදුන්නේ රජ ආයා නම් මනුෂ්‍ය අතුළුව සිතාවක නුවරකරවා එහි වැඩඋන්නේය, භුවනෙකබාහු රජපුරාවන්ට උඩරට ගම්පල වරිගෙන් බිසෝ කෙනකුත් ආශ්‍රිතෙකත් කුමාරිකාවකුත් ලැබගෙන මහරජ කම් කරන සඳ භුවනෙකබාහු රජුගේ ඇවැස්ස බැණවරු දෙදෙනක, ඔවුහු කවරුද යත්? විදියේ බණ්ඩාරය, තම්මිට බණ්ඩාරය, යන මේ දෙදෙනයි, ඉන් වැඩිමාලු විදියේ බණ්ඩාරට භුවනෙකබාහු රජපුරාවන්ගේ ආයායන් දී උන්නේය. ඒ කුමාරිකාව විදියේ බණ්ඩාරටදුව කුමාරයෙක් වැදුවාය. භුවනෙකබාහු රජ ඒ කුමාරයා මුහුටුරුකමට ගෙන ඇතිකෙළේය. මායාදුන්නේ රජපුරාවෝ රසිගම් බණ්ඩාරඑක්ක කපාකරගෙන වැඩිසිටිකම් නොබලා භුවනෙකබාහු රජපුරාවන්ට නිබෙණ රට අවුල්කලාහ. භුවනෙකබාහු රජ හට හවිලන්ට උපායක් නැතිව සකල දඩදිව රජුන් අතුරෙන් ප්‍රතිකාල් රජ සමාන රජෙක් නැතකියා ප්‍රතිකාල් රජපුරාවන්ට බොහෝ පඬුරුන් දී තමා ඇතිකල කුමාරයා හැටියට රන් රුවක් කරවා ඒ කුමාරයා ප්‍රතිකාල් රජපුරාවන්ට භාර කර දුන් සැටියට පත්ලියා වාසල් නැර සිටිනා සල් අපු ආරච්චිල අත ප්‍රතිකාලයට රන්රුව ඇරියේය.¹ ඒ ගිය ආරච්චිල ප්‍රතිකාල් රජු දක පඬුරු දී තමාගිය කාරිය පිරිමස්වා ගෙන බොහෝගේ උදවිය ගෙන්නවාගත්තේය. ධම්මපරාක්‍රම බාහු රජ විසිඅවුරුද්දක් රජකරන කල ප්‍රතිකාණෝ කොළොන් තොට වෙලදම් කර උන්නයි දැනගතයුතුයි විජයබාහු රජ පස්විසි අවුරුද්දක්² රාජ්‍යය කරනකල් ප්‍රතිකාණෝ කොළොන්තොට උන්නයි දැනගතයුතුයි. දන් භුවනෙකබාහු රජ දහහත්අවුරුද්දක් රාජ්‍යය කරන අවධියට³ දේසක්කාරසින්ට

1 ඇරියේය-ඇතැම්-

2 විජයබාහුරජ පසළොස් අවුරුදක්යයි-ඇතැම්-

3 භුවනෙක බාහුරජ විසිඅවුරුද්දක්යයි-ඇතැම්-

රට පාවාදී ලොව අනඩු කොට යාසනයටත් අනාදර පමුණුවා
 ප්‍රතික්ෂාලයන් ගෙන්නවා සිතාමතා නුවර කොටන්ට භුවනෙක
 බාහු ප්‍රතික්ෂාලයේ සේනාවක් ගෙන ජයවඩන නුවරින් පිටත්ව
 සිතාමතාට යන මග බැදී බලගතු කෝට්ටුවලින් අරමින්
 යන විට මායාදුන්නේ රජ මාලිගාව සරසා විසන්බදවා වට
 තීර ඇද මාලිගාවේ පහනුන් අවුලා තමාගේ රජකම්වලයන්
 සේනාවක් ගෙන බඩුගෙදර ගියේය. භුවනෙකබාහු රජ සිතාම
 තාට වැද මාලිගා සරසානිබුවා දක කිපදවසක් සිතාමතා වැඩ
 හිඳ ආපසු කෝට්ටියට වැඩියේය. මායාදුන්නේ රජුරුවෝ
 බඩුගෙදර තුන්අවුරුද්දක් නැවත සිතාමතාට වැඩ කොල්ලක්
 කාවෙන් වඩක්කරාත් ගෙන්නවා කුණකුළු මරක්කලයා ඇතු
 ලුවු නිලමක්කාරයින් දෙන්නන් සිතාමතාට ගෙන්නවා නැව
 තත් යුධයට ආරභාකෙළේය. රසිගම් බණ්ඩාරත් සිතාමතාට
 ගෙන්නවා මාපිටිගම ඉන්ට සැලැස්විය, රසිගම් බණ්ඩාර නැවත
 සිතාමතාට යනමග කෝට්ටි බදවා යුධ පුණ්ඩුකර කෝට්ටියට
 අසිති රවචල අවුල් කෙළේය, මායාදුන්නේ රජුරුවෝත්
 වඩක්කරාණුන් ගිරාගුලට ඉදිරියෙන් අවුත්. ගුරුබැවිල් කඩදී
 යුධ පුණ්ඩුව ප්‍රතික්ෂාලයන් එක්ක වඩක්කරාත් යුධකරන්ට
 බැට්ට මායාදුන්නේ රජ පරාජයවී සිතාමතා ඉදනොහී දර
 ණියගලට අස්ව ගියාහ. භුවනෙකබාහු සිතාමතාට වැඩමවා
 නුවර ගිනිලවා නැවත කෝට්ටේ නුවරට වැඩියේය. මායාදුන්
 නේ රජුරුවෝ කෝට්ටියට පණ්ඩුවකාරයින් එවා සන්නාණ
 යට කපාකළුව වඩක්කරාත් දුරුකලොත් සන්නාණවෙනවාය
 කියා එවූ නිසාත් වඩක්කරාත්ගේ අවගති නිසාත් මුල්ලින
 වඩක්කරා දෙදෙනෙක් අල්ලාබැඳ කෝට්ටේ නුවරට එවා
 සන්නාණ උනේය. මාදම්පේ වැඩසිටි තනියවලල රජුරුවන්
 ගේ දෙණියෝ මුදුදේවි සොළීරජ කෙනෙකුන්ට දව වැදූ කුමා
 රයින් විදියේ අදහසින් තම්මට අදහසින් යන දෙදෙනාගෙන්
 වැඩිමහලු විදියේ අදහසින් (විදියේ බණ්ඩාර) මාදම්පෙන් කෝට්
 ටේට ගෙන්නවා භුවනෙකබාහු රජ දුවණියන් දීලා සිටිකල්හි
 භුවනෙකබාහු රජුගේ දුවණියෝ ආයාස ගතියකින් ඉකුත්වූ
 වාය නැවත සන්නාණයට මායාදුන්නේගේ කුඩා ටිකිරි අදහසින්
 විදියේ රජුරුවන්ට දෙලියට ගෙනත්දී සන්නාණවිය. රසි
 ගම්බණ්ඩාර මාපිටිගමඉද ඉකුත් වූයේය, බොහෝ අවුරුදු ගණ
 නක් පසුව ගියකල්හි නැවතත් කෝට්ටියට අසිති රවචලට
 මායාදුන්නේ රජ අවුත් අවුල් කළාහ. භුවනෙකබාහු පෙරකි

පරිද්දෙන් ප්‍රතිකාල් සේනාව හා සිංහල සේනාව ගෙන යුධයට යනසැටියට ගොස් කාලාණියේ වාහිලා දියපිට මතුමාල්ගෙයි දොරවල් ඇර ගත ඉහළ පහළ බලමින් සක්මන් කරනවිට ප්‍රතිකාණෝ වෙතිල්ලක් තිබූහ, ඒ වෙතිල්ල භුවනෙකබාහු රජුගේ සිරසෙහි වැදී එවේලෙහිම රජ ඉකුත් වූයේය,¹ ප්‍රතිකාණුන් සමග අත්වැල් බැඳ අනුවණ කම් කළ භුවනෙකබාහු රජ තමා ඇතිකළ කුමාරයින් ප්‍රතිකාල් රජහට භාරකරදී අනුවණකම් කළබාවින් ඒ රජුට ප්‍රතිකාණෝ හදි කළහයි මතු සිරිලක උපදනා සතහට අනාදරවල් භුවනෙකබාහු රජවිසින් පැමුණුවයි දතයුතුයි, මතු බ්‍රහ්මසතයට අනාදර වල් ඒ රජ නිසා පැමුණු නයි දතනන යුතුයි. භුවනෙකබාහු රජ ඉකුත්වූ බව අසා මායාදුන්නේ රජ්ජුරුවෝ යුධයට ආවිට ප්‍රතිකාල් සේනාව යුධකර එනගමන් වළක්වා එන්ට තැර නිලලා (රුකවල්ලවා) සිටියාහ. ප්‍රතිකාණෝ ධම්මපාල කුමාරයින් රජකමට තබා ගෝවේට ලියා ඇරියාහ. නැවතත් භුවනෙකබාහු ඉකුත්වූ හෙයින් මායාදුන්නේ රජ්ජුරුවෝ යුධයට ආවිට නිලලුසේදීන් ධම්මපාලකුමාරයන් රජකමට ගත්සේදීන් ගෝවේට ලියාඇරිය සඳ බොහෝ උදවිය සහ² විසුරේගේ බැණා දෙන් ජුවන් අරික්කු කියන පිදුල්ගුවාත්(සසඤ්ඤායේ වංශවත් කෙනෙක්)විල්පොත්සි අපොත්සු පෙරේර කියන පාදිරියාත් ගෝවෙන් අවුත් කොළොන් තොටට ගොඩබැස කෝවිචේනුවරට අවුත් ධම්මපාලරජ දක කථාකරගෙන ක්‍රියාකූගේ සමය ධම්මපාල රජුට දී දෙන් ජුවන් ප්‍රොපන්දර කියන කුලවන්නම (ක්‍රිස්තියානියට ඇතුළත්වීමේදී ලබනනම) කියවාගෙන එරජ කුලවදිනවිට කෝවිචේ නුවර තැනක් ප්‍රධානිවරුන් කුලවැදුනාහ. ප්‍රතිකාල් විසුරේ හා කෝවිචේනුවර සේනාව කථාකරගෙන කොට්ටේ නුවරින් පිටත්ව සිතාවකට නික්මුණාහ.

මායාදුන්නේ රජු දරණියගල සිට සිතාවකට වැඩමවා නුවර එළිකර වැඩිහිදිනා සඳ කෝට්ටේ සේනාව හා ප්‍රතිකාල් විසුරේත් ධම්මපාල රජ්ජුරුවනුත් යුධයට පිටත්ව ගොස් සිතාවක නුවරට වදිනවිට මායාදුන්නේ රජ සිතාවකින් පිටත්ව දරණියගලට අස්වුනේය. විසුරේ සිතාවක නිලලා කොටා කීපදවසක් ධම්

1 ඒ හදිස සමහරු දැනකළහයි කියති- සමහරු නොදැනකළ වාදද්දය කියති. දෙකම දෙවි ය් විනා නොදැනින්- යනමේ වගහනිඇතැම් පොතක පෙනේ

2 බොහෝගේ උදවිය සහ -ඇතැම්-

පාල රජුජුවන් එක්ක සිතාමතා සිටලා දෙවනු නුවර ගිනිලා කෝවිටේ නුවරට ආපසු ආයේය. එදා පටන් කෝවිටේනුවර ප්‍රධානිවරු ප්‍රතිකාණ්ඩයේ සැපයම්පත් බලාද වෙනත් නොයෙක් ගිනි ජාතිහු අඩුකුල නොබලා උන්හා හිර ගණුදෙනු කර කුලවැදිගෙන උන්හාග. විසුරේ කීපදවසක් කෝවිටේ නුවර සිටලා රුජවසනුවකුත් අත්කර ගෙන ගෝවේට යනවිට තමාගේ බැණුව නිලයක් දී උදව්වට දියගුදමේල් කප්පින්නත් සිටුවා ගෝවේට ගියේය. කෝවිටේ නුවර උන් සබසයා සිතාමතා කන්දලබ රටට ගියාන ¹ නොබෝදවසක් පසුව ගියකළ විසුරේගේ බැණා වාසු ව්‍යසනයකින් මියන විට දියගුදමේල්ට නිලය දී විදියේ බණ්ඩාර හිරකරන්ට ලියා තැබීය. එරජ හිරකරන්ට ලියා තැබුවේ කුමක් නිසාද කිවහොත් මායාදුන්නේ රජුජුවන්ගේ දුවණියන් විදියේ රජුට දී සිටිනවාටය සි දූන ගිනියුතුයි.

දියගුදමේල් නිලයට පැමිණ විදියේ රජ අල්වා ගෙන ගොස් කොළොම්තොට හිරකෙළේය. බාලතමිමට සුය්බණ්ඩාර අල්වා ගෝවේට ඇරියේය. භුවනෙකබාහු කළ අනුවණකම් අත්පිට පළ දුන්නේය. එරජුට වෙහිතිබා මරාපුව, ඔහු ඇතිකළ කුමාරයාට කුලවද්ද සමයම දිපුව, දැන් මේ විදියේ රජුජුවන් අල්වා හිරකරපුව එරජුගේ මලයා අල්වා ගෝවේට ඇරපුව, කුල අමුදරුවන් කුහියට(දසකමට)ගෙන උතුම් කරවාපුව, සිරිලක මතු බෝවාකාලයක් ශාසනයට අනාදර භුවනෙකබාහු නිසා පැමුණු තාය සි දූනගතයුතුයි.

විදියේ රජුකෙරෙහි වැස උන් බියෝඅදහසින්ගේ (බිසවුන්නාන්සේගේ) උපායෙන් පල්ලරැන් ² ලවා හිරගෙය උමංකතවා විදියේ රජ ඇරගෙන කොළොන්නොටින් රුත්තේ රසි ගම්කෝරළයට ගොස් අව්වාගම ³ උන්තාය. කොවිටේ සේනාවන් ප්‍රතිකාල් සේනාවක් කෝවිටෙන් පිටත්ව යුගියට යන විට විදියේ රජ අව්වාගම ඉදහොගි කළගින්න එගොඩ ගොස් පස් යොදුන් කෝරළය මැද උන්නේය. පස්යොදුන් කෝරළය පැළැඳ නුවර කරවා කෝවිට බදවා “නුවටරුකණ්ණ අභිනවිර”

1 භුවනෙකබාහුවන් දෙත් ජුවන් බම්පාලටත් අතර මහනුවර විරවි කුම නම් රජෙක් නිස්අවුරැද්දක් පමණ කාලයක් රජකළබව ලබක, කපාදියෙන් පෙනේ, කන්දලබට-ඇතැම්-

2 පල්හොරැන්-ඇතැම්-

3 අට්ටහම්-ඇතැම්

යයි, විරිදු (සතුතිවාමකනාම) නමුත් කියා සතරදිසාවට විරි
දුත් කියා විදියේ රජු පැළැඳ ඉදහෙත කෝට්ටේ නුවරටත්
සිතාවකටත් විශේෂව උන්නේය. මායාදුන්නේ රජු රුවන්
ගේ දුවණියන්වූ එබ්බෝ අදහසින් ආත්තු පත්තු (සාත්තු)
නැතිව වැද කුමාරිකාව විදියේ රජු පළමුවෙන් පුත්‍රයාට සරණ
පාවාදින. ඒ පුත්‍රයාණම් විජයපාල ආසන්න බමිපාල රජු බව
දනගත යුතුයි. උඩරට පසුවීර රජ මායාදුන්නේ රජු රුවන්ට
අසිති සතරකෝරළයට අවුල් කරන්ට වන්කල්හි නේරැක්කං
ගල පාරෙන් සේනාව සමගින් ආයතීනම් මනත්‍රියා ඇරිය
තැනේදී ජයවීර රජ පතුම් සාරලක්ෂයකුත් ඇතුත් දෙදෙන
කුත් දී සන්නාණව උන්නේය සතල කලාවල රජ ඇතිකල
කිරවැල්ලේ බිසෝඅදහසින් ජයවීර රජකටදව වැදු දරු දෙදෙන
නාගෙන් කුමාරයා කරල්ලියැද්දේ කුමාර බණ්ඩාර කියා උන්
තේය. කුමාරිකාව තුවනෙකබාහුරජු උන් අවසියේ බමිපාල
රජුට මෙල් කර ගෙනාවාය. ඒ බිසවගේ මවුබිසෝ අදහසින්
ඉකුත්වූවාය පසුව ජයවීර රජුට ගම්පළ රජවරිගෙන් නැකම්
වරද්ද බිසෝකෙනකුත් ගෙනවුත් කරල්ලියැද්දේ බණ්ඩාර
අසිත්වී ¹ දුම්බර පන්සිය පත්තුවට වැද පස්වරේ ප්‍රධානිවරුන්
ලබාගෙන ජයවීර රජ කන්දට්ට රට ඉන්ටනොදී එලෙව්වේය.
ජයවීර රජුට වදිනාආත්තැතිව සිතාවකට අවුත් ඵෙරවණා
ඇතුළුව ඇතුත් කීපදෙනෙකුත් ගෙන තමා සිරස බැදි වොටුන්
තත් මායාදුන්නේ රජු රුවන්ගේ ශ්‍රී පාදමුලතබා නමස්කාර
කර සිටිවිට මායාදුන්නේ රජු රුවෝ ජයවීර රජුට බොහෝ
ගම්බිම් දී සිටුවා ගත්තාහ. මායාදුන්නේ රජු රුවන්ගේ දුවණි
යන්ට විදියේරජ කරන ගැහැට කීපවරක් කියා එවා ඊට
කරුණාවක් කියා ඇරියේනැත මායාදුන්නේ කුමාරවරුන්
සතරදෙනාගෙන්ම රජු බණ්ඩාර විසිවයසේදී ඉකුත්වූයේය.
කිහිරිපළ අදහසින් හා විදියේ රජු රුවන් ශ්‍රී උන් බිසෝඅද
හසින් හා මේ තුන්දෙනාට බාලවූ ශ්‍රී ලබ්‍යාව එකසත්කළ රජ
සිංහයාණෝ එකලට එකොළොස් වයස පිරි කිරිමවුන්ගෙන්
වෙන්නොවී විකිරිබණ්ඩාර යන නමින් ප්‍රසිද්ධව උන්නේය.
මායාදුන්නේ රජ විකිරි රජු රුවන්ට හා කිහිරිපළ අදහසින්
හා වික්‍රමසිංහ මුදලින්ටත් පැළැඳට යුධයට යන්ට අවසර
දෙවිය. පස්මොදුන් කෝරළේ දියවලකඩදී යුධකොට සමර

1 කරල්ලියැද්දේ බණ්ඩාරයුත් අසිත්වී ඒ කුමාරයා දුම්බර පන්සිය පත්
තුවට වැද - ඇතැම්

කෝන් මුදලියාගේ තරමන් (සිසන්) ගෙන වෙනවෙන බොහෝ තරමුන් ගෙන සිතාවකට අවුදින් මායාදුන්නේ රජ්ජුරුවන්ට දී සිට තැවතත් මහාසේනාව පිරිවරා රජ දෙකවිටුව හා වික්‍රම සිංහ මුදලින් මායාදුන්නේ රජුගේ ශ්‍රී පාද වැද රජ දෙකවිටුව සිතාවකින් පිටත්ව අතරමග තොරතුරු කළහයින් එයොඩව ඒ ඒ තැන්වල බැඳී කෝට්ටි අරමින් පැලැඳවුරුවරට වදිනවිට මේ රූප කුමාරයින්ගේ නැගෙනහිර හා යෙහෙළියන් සිරියදී තමාගේ රජකවිටලයන් (රජපවුලෙහි) විදියේ රජ විජයපාල ආසාදන (පුත්‍රයන්) ගලවා ගෙන රන්පොත ¹ පාරෙන් වලඟ යුග්ගිබා ගියේය. මේ රජ දෙකවිටුව නැගෙනහිර හා යෙහෙළියන් සිතාවකට පිටත්කර එවා විදියේ රජු පාරේ එලවාගෙන යනවිට විදියේ රජ අතරමග තොරතුරු ඉදල්ගස් ගින්නේ කඩ වතින් කන්ද උඩරටට ගියේය. මේ රජ දෙකවිටුව මාතොටට අවුදින් දෙවනුවර සිටිනවිට ආයතීරජවරු දෙකවිටුව පිහිටි රජ්ජුරුවන්ගේ ගති බලා මේ රාජ කුමාරයා රජවරුන් කන්ඩ සිංහයාගේ කීහ. ² මාතොට දිශාවට විඩානවරු සිටුවා සිතාවකට රජදෙකවිටුව අවුදින් පියරජුණන් දැක්කාහ. එවිට විදියේ රජ කන්ද උඩ ගොසින් කන්ද උඩ රජ්ජුරුවන් දැක කපාකර ගෙන කන්ද උඩින් උදවියගෙන දෙවනගලපාරෙන් අවුත් අලුත් නුවරට වාඩිලියේය. විදියේ රජු සැරසී වඩිනාබව අසා සතරකෝරළයේ නොයෙකුත් අය පිහිටි බණ්ඩාර රජ්ජුරුවන් දැකලා නොයෙකුත් මාන්තදුන්නාහ. විදියේ රජ තමාගේ සේනාවට නොකියා රාත්‍රියේ එක් මිනිසකුගේ කරට නැගී කන්ද උඩරටට ගියේය. පිහිටි බණ්ඩාර අලුත් නුවරට වත්කල අලුත් නුවර උන් සතුරෝ බිඳී ඉස් ලුලු අත දුවනකල කෙටුම් කෑ අය ගණන් නැත ඒ ඒ තැන වැටුණු අය ගණන් නැත මේ ඇර විදියේ රජ එක්ව ගිය හැට ඇදුත්තක් අල්වා අත්වල ගලනාපියා මහරජ සම්පයට එව්වේය. එදා ලඛකාවේ සේනාව රූපසිංහ නම් කිළිහ. එදා සිට රූපසිංහ නම් විය.

i ගුප්තසිංහ රජ සතරකෝරළේට විඩානවරු සිටුවා සිතාවකට වැඩමවා පියමහරජ්ජුරුවන් දැක්කේය. තැවත විදියේ රජ කන්ද උඩ රට රජ්ජුරුවන් සමග කපාකරගෙන සතරකෝරළයට බැස ඇල්පිපිකන්දෙන් අවුත් ගල්බඩකෝරළය වාඩිලා

1 රන්පෙන්න-රනපෙන්න-රනපොන්න-ඇතැම්-

2 රජ්ජුරුවන්ට සිංහයා-රජවරුන්ට සිංහයා-ඇතැම්-

ගත්තේය. රජසිංහ රජ එපවත්අසා මහාසේනාව පිරිවර කවුගහවල වාසිලාගත්තේය. වික්‍රමසිංහ මුදලි කාරියගම වාසි ලාගත්තේය. විදියේ රජ දෙවනගලපාරෙන් ගොල්ලක් එක්ව අවිවාපිවිනොවේදී යුධකරවා බොහෝ හමුදාවක් බිදී විදියේ රජ ආපසු ඇල්පිටිය පාරෙන් කන්ද උඩරටට ගියේය රජසිංහ රජ සතර කෝරළයේ කීපදවසක් වැඩසිටි සතරකෝරළේ සේනාව කඩවත්වල සිටුවා නැවත සීතාවකට වැඩමවා පියමහ රජුණන් දැක්කේය. මායාදුන්නේ රජ්ජුරුවෝ තමාගේ ශ්‍රී රජසිංහ කුමාරයින්ට තමාගේම ආඥාපණතට පවතිනා හැටියට පවතිනට මහාසේනාවටත් රටවැසි ජනයන්ටත් අවසර දුන් නේය. එසේ අවසර ලබාගෙන රජසිංහ කුමාරයා පියමහ රජුණන් දැක සිත්ලෙස විසුවේය. මායාදුන්නේ රජ උඩරට රජහට පතක් ලියා ඇරියේය. විදියේ රජ කන්දඋඩ ඉන්ටනොදී එලවන්ටත් නොඑලෙව්වොත් ශ්‍රී රජසිංහ යුධයට උඩරටට එහි යන බවටත් පත්ලියා ඇරියේය, ඒ පත උඩරට රජ බලාගෙන විදියේ රජ උඩරට හරියේ ඉන්ටනොදී පිටත් කෙළේය, එවේලාවට සීතාවක විරෝධ පවත්නා නිසා විදියේ රජහට වදිනා අත්තැනිව සත්කෝරළය ආධාරකරගෙන අවුදිත් එකලට සත්කෝරළේ දේවමැද්දේ මුණකොණකපොල නුවර කරවාගෙන ¹ රජකම් කරන ඉරාගල් පස්සෙන් එදිරි මාන්න සුරිය රජ්ජුරුවන් දැක්කේය, විදියේ රජුට බෝගොඩ යන ගම ඉන්ට සලස්වා සිටුවාගත්තේය. ² විදියේ රජු තමාගේ සේනාව දේවමැද්දේ රජුගේ සේනාව සමඟ කලහ කරන්ට කියා දෙගොල්ල උනුන්කලහ කරනකල්හි එදිරිමාන්න සුරිය රජ්ජුරුවෝ එලියට වැඩමවා අවුදිත් කලහ සමන්වනවිට වේලා යුධ ආවිච්ඡාලවා දේවමැද්දේ රජ්ජුරුවන්ට හදිකර මැරෙව් වේය, විදියේ රජ දේවමැද්දේ එදිරිමාන්න සුරිය රජ්ජුරුවන් මරවා සත්කෝරළේ අත් පත් කරගෙන කොළඹටත් කෝට්ටේ ටත් බස්පත් එව්විට තමාට පුත්වූ බම්පාල රජ්ජුරුවෝ ප්‍රති කාණුන් හා කෝට්ටේ සේනාවන් උදවියට ගෙන මිහමුපාරෙන් සත්කෝරළයට ගොස් විදියේ රජ්ජුරුවන් හා එක්ව කපා කොට සත්කෝරළෙන් පිටත්ව අවුත් පුවක්ඇල්ලේ තොට

1. මෙකල එකී ප්‍රදේශයට සත්කෝරළයට අයත් කුරුනෑගල දිසත්‍රිත්ත සේ ගහම්පත්තු කෝරළේ කවුගම්පලහත්පත්තුවේ මණ්ඩකොණ්ඩාණය නමින් වෘත්තාර කෙරේ.

2. එකී ගම මෙකලත් බෝගොඩ යන නමින් ප්‍රසිද්ධය.

වාඩිලාගත්ත, මායාදුන්නේ රජ්ජුරුවෝ තිබිරිපල අදහසින්
 ඔත් වික්‍රමසිංහ මුදලියන්ඔත් යුධයට අවසරදෙවා ඇරියේය,
 තිබිරිපල අදහසින් මැණික්කඩවර වැඩිදුටු වා වික්‍රමසිංහ මුදලි
 ඉස්සරට ගොස් පුවක්ඇල්ලේ නොවේදී යුධකර ඔබින් මොබින්
 බොහෝ හමුදාව වැටී ප්‍රතිකාණුන් කීපදෙනෙක් වැටී සමහරු
 තුවාලවී පස්සට වාංගුව කෝට්ටේ සේනාවන් ප්‍රතිකාණුන්
 කොළඹ කෝට්ටේට ආවාහ, විදියේ රජ දේව මැද්දට ගියේය,
 සීතාවක සේනාව හා වික්‍රමසිංහමුදලි හා මහරජ්ජුරු බණ්ඩාර
 සීතාවකට අවුදින් මායාදුන්නේ රජ්ජුරුවන් හා රුජසිංහයා
 ණන් දක්කාහ, සීතාවක වෙඩික්කාරයෝ එමහේවාකමින්
 ඇතකු ලද්දහ, නැවත නොබෝ දිනකින් විදියේ රජ සත්තෝ
 රජයට අවුල්කෙළේය, මායාදුන්නේ රජ්ජුරුවෝ සත්තෝරජය
 කොටා ජයගන්ට රුජසිංහ බණ්ඩාරට අවසර දුන්නේය, පියරජු
 ගෙන් අවසර ලැබගෙන සත්තෝරජයේ මුණකොණපලවු
 රට වැද යුධකරනවිට විදියේ රජ පුත්තලමට ඉස්කිබා බිදී
 ගියේය, රුජසිංහ ඔහුපාරේ එලවාගෙන ගොස් තම්මැන්නාඅඩ
 වියට යනවිට විදියේ රජ්ජුරුවන් කැටුව ගිය වුන්ගෙන් බො
 හෝ ගොල්ලකුත් ගිරිඉඹුලේ පලිස්වඩන පෙරුමාල් ආරච්චි
 ලත් වෙන්වෙලා අවුදින් රුජසිංහ රජ්ජුරුවන් දක්කාහ, රුජ
 සිංහ රජු ආපසු සත්තෝරජයට අවුත් සත්තෝරජේ පඩත්
 තලවරු දක්වාගෙන නැවත සේනාවන් දක්වාගෙන එදිරිමාන්
 නසුරිය රජුට හදිකළ වේ යුධ ආරච්චියා අල්වාගෙනවුත් උල
 හිදුවා සත්තෝරජේට විඩානත් සමත්වා (පත්කරවා) කීප දව
 සක් වැඩසිට සීතාවකට අවුත් පියමහරජ්ජුරුවන් දක්කේය.

විදියේ රජ සහ විජයපාලආසාන දෙකටවුවත් සිල්වාරම්
 (සව්‍ය) ගොල්ලකුත් යාපාපවුනට ගොස් තාරාකුලම යනතැන
 ඉදිනා ප්‍රසාදවට යාපාපවුන, දෙමළෝ එක්ව මේ රජ මෙතන
 ඉන්ට නොදී එලවමුකියා වටකරගත්තාහ, දෙමළසේනාව වට
 කරගෙන කොටනවිට රතේපිටියේ විජයකෝන් මුදලියාගේ
 පුත් නසිදේ විදියේ රජ පස්සටකරගෙන කොටමින් දෙමළන්
 හැමටම කොටාගෙන විදියේ රජුගේ පාමුලවැටුණේය, ඔහු
 වැටුණුවිට විදියේරජු හා විජයපාල ආසානට දෙමළෝ කොටා
 මරා නැතක් රාජවසුවා කොල්ලකා ගත්තාහ, පැලැඳ සිට වෙන්
 වෙලා කොළඹට ගිය මනම්පේරි ආරච්චිල මුදලිකමුත් ලැබගෙන
 කෝට්ටේ සේනාවන් ප්‍රතිකාණුන්ගෙන් ගොල්ලකුත් ගෙන

මාතොට දිසාවට ගොසින් සමන්වාගෙන මාතොට දිසාවෙන් කෝට්ටියට අයබදු එලවා බලගතු කෝට්ටිවලින් බැඳගෙන උන්නේය, මායාදුන්නේ රජ වික්‍රමසිංහ මුදලින්ටත් මහාසේනාවටත් යුධයට යනලෙසට අවසරදෙවා ඇරියේය. වික්‍රමසිංහ මුදලි දෙණේපිටියේ වාහිලාගන්නේය. මනම්පේරි මුදලින් කෝට්ටිවේ සේනාව හා ප්‍රතිකාණෝත් දෙණේපිටියදී යුධකර ඔබින් මොබින් හමුදාව වැටී දෙගොල්ලම පස්සට උනාහ, මනම් පේරි මුදලියා මාතරදිසාවට ගියේය, වික්‍රමසිංහ මුදලි දෙණේ පිටියේ වාහිලාගන්නේය, ඒකනායක මුදලියාත් කළුකොට අමරකෝන් ආරච්චිලත් දෙණේපිටියට ගොසින් උදව්ව මනම් පේරි මුදලියා පාරේ එලවාගෙනගොස් මනම්පේරි මුදලියාගේ තරමත් ගෙන තොටගමුවේ තෙන්නකෝන් මුදලියාගේ මල් දිසානායක ආරච්චියත් ජුවන් ප්‍රේරා කියන ප්‍රතිකාල් මලවරත් ප්‍රතිකාණු බොහෝ හමුදාවකුත් අල්වා මරදමා ඒකනායක මුදලින්ට මාතොට දිසාව භාරකරදී සිටුවා වික්‍රමසිංහ මුදලියා හිතාවකට අවුත් මායාදුන්නේ රජ්ජුරුවන් දැක්කේය. මායා දුන්නේ රජ තිස්අවුරුද්දක් රජකම්කොට ¹ ඉකුත්වූයේය, මායාදුන්නේ රජ ඉකුත්වූ බව අසා ධම්පාල රජ කෝට්ටිවේ සේ නාව හා ප්‍රතිකාල් සේනාව කැවූව පිටත්ව අවුත් මාළිදණක කියන තැන වාහිලාගන්නේය, පසුවද වේරගොඩ යනගම වාහි ලුයේය, මාළිදණකට ප්‍රතිකාණෝ ආ සැටියේම සිතාවකට යුධ යට එනබව රාජසිංහ රජ්ජුරුවන්ට සැලකලු විට මහාසේනාව පිරිවරාගෙන රාජසිංහ රජ්ජුරුවෝ හේවාගම වාහිලා සිට වික්‍රම සිංහ මුදලියා පෙරමුණේට ගොස් මුල්ලෙරියාව යනගමදී ප්‍රතිකාණුන් දකලා යුධපුණ්‍යවී වික්‍රමසිංහ මුදලිගෙන් දහස්ගණනක් සේනාව වැටී වික්‍රමසිංහ මුදලි තුවාලව බිදී හේවාගමට ගියේය. ප්‍රතිකාණෝ කොටා ජයගෙන මුල්ලෙරියාවේ වාහිලුවාහ. වික්‍රම සිංහ මුදලි බිදීගියසැටි රාජසිංහ රජු දකලා වම දකුණ පලිසක් කාරසින් (පලිස්දරා යුධකරන්නන්) හා ඇතුන් දී අතුරාගිරි කෝරළආ, හේවාගමකෝරළය, කොරතොට ආරච්චිවරාන් ලගට කැඳවා හෝකඤ්ජ හේවාසින් ගෙන්වා ඉලංගම්වල(කැවුම් සරඹ ආදිය පුරුදුකරනතැන්වල) පලිසක්කාරසින් දහකුන් දී පස්ස පොරොත්තුවට පැන කොටණකි ඇරලා රාජසිංහ රජ පෙරමුණ ඉස්සර පාරෙන් ගොස් මුල්ලෙරියා වෙලමැද සිටිනා

1 හැක්කා අවුරුද්දක් රජකලබව-ඇතම්.

ප්‍රතිකාල් සේනාව සමග යුධයට පැත්තේය. පස්සපොරොක්කු වේගය (පසුභාගෙන් ගිය) හමුදාවක් අවුත් පැනලා යුධකරන විට ජයසූරඤාගෙන් විරිද්ධ දස්සයා කියන අතා කොසියක් ගතිය, විජයසූරඤාගෙන් ඵෙරුවණයා පලිසකුන් දමුවලකුන් ගතිය, රාජසිංහ රජු අසුපිට නැගී මහාසේනාව පස්සට වෙන්ව නැර ප්‍රතිකාණුන්ගේ මැදට වැදලා පලිසක් කාරයෝත් ඇත් අස් සෙනගත් එකට කල බැගැනිව ප්‍රතිකාණුන්ගේ තුවක්කු වලට වෙඩිබෙහෙන් දමන්ට ඉඩනැර කොටනකල පලිසක්කාර යෝත් ප්‍රතිකාණෝත් ඇතුන්ගේ වල්ගා වල එල්ලී කෙටුවාහ, ප්‍රතිකාණෝ තුවක්කුවලින් ගසා පලිසක්කාරයන් මැරුවාහ, රාජසිංහ රජු අසුපිට නැගී විහිදුවා සේනාව වටකර දුවමින් රණ යුදගිහිකෙළිකෙළ කොටනවිට දුරතු ¹ ශිශිර සාතු වෙහි මිහිදුම් මෙන් වෙහිදුම් පටලාගෙන සිටිනසද මුල්ලෙරියාවේ වෙලුමැද ලේ වතුරුකොට ප්‍රතිකාල් සේනාවට අඩියක් පස්සට යන්ට නැර කොටා එක්දස් සසියක් ප්‍රතිකාල් සේනාව හා කෝටි වෙන් කීපදෙනකුත් පඩිත්තලවරුන් කොටා වැටුනාහ, රාජ සිංහ රජු රණකෙළිකෙළ ² ජයගෙන කොරතොටු හේවාගම් ආරච්චිවරුන්හා හෝකන්දර හේවායින් ලඟට ගෙන්වා පස්ස පොරොත්තුවට පැනලා කෙටුවාට නාන්ත මාන්තාදී හේවාකම් කර ජයගත්තියා හේවාගම් කෝරළය යි නම්තබා වදාළේය. එදාපටන් හේවාගම් කෝරළය යන නම පැවතඑනවයි දැනගත යුතුයි, පස්සට වාංගුව ගෙන සිට කඩුදෙවොලත් රත්ගඟවත් තේත් අමුණුගිල්ම බඳවා කාලතුවක්කුත් කොටුදෙකට හඳවා ගෙන පහලගම්වල හිර හිතාවකට පිටත්කර ඇරලා ඒ ගම් පාළකර හිතාවකට වැඩියේය. ධම්පාල රජ හා ප්‍රතිකාල් කප් පිත්තාවරු ගෝවේට ලියා ඇර බොහෝ උදවිය ගෙන්වා පඩි වදකක් එකට ඇදගෙන පොල්කඩු කපාපිහිටුවා වටකර සරක්කු (කොටුපෙනා) තනාගෙන තුන්මාසයක් මෝදර සිට දෙගොඩින් හමුදාව හදාගෙන තුම්මාසයකින් රත්ගඟවත්තට පඩිව ලංකලාහ. රාජසිංහ රජ රත්ගඟවත්තට වැඩ කාල තුවක්කු දෙකක් අද්දවාගෙන ඉවුර කපා පාතබස්වා කාල තුවක්කු හදාගෙන හිඳ කන්තලකියන පඩිවිට ලංවුනුවිට වෙහිලි දෙකක් පත්තුකලාම පඩිවිටට වැදී කලාසිකාරසින් (මරුකාර සින්) කීපදෙනකුවත් වැදී පඩිවිට දියකාවැද ගහපහලට කර

1 දුරතුපුර - ඇතම්-

2 රණකෙළියක් යුදකරවා ජයගෙන - තැනම්-

ගත්ත, මහාසේනාවට කොටන්ට නියමකළවිට වික්‍රමසිංහ සීතා කෝරළේ ගොසින් අවුත් නාකොළඟනොටට එලවා¹ සීතා කෝරළේ ගොසින් ආ හමුදාව එකෙකුත් නැතිව කොටා අල්වාගෙන ප්‍රතිකාල කෙනකුගේ කරපිටින් අවුත් රාජසිංහ රජු දක්කේය. පබ්බතේ තිබුණු අඩුබඩු තුවක්කු ලංග රත්ගතවත්තේ ගොඩ කළාහ, ප්‍රතිකාණුන්ගෙන් හේවාගම් කෝරළේ ගොසින් ආ අය ගැලවී කොළඹට ගියහ, රාජසිංහ රජ කොළඹ කෝට්ටේට අගිති රටවල් අඩස්සිකරගෙන වෙළඳුමට යනෙක මිනිසෙකුට යන්ට නොදී අඩකෝට්ටිකර (වලක්වා) ගෙණ සිටිනකලට බම්පාල රජ රාත්‍රියේ කොළඹට ගියේය. එදාපටන් ප්‍රතිකාණෝ බම්පාල රජ හා කොළොම්තොට විසුවාහ. ඒ අතර රාජසිංහ රජ කන්දඋඩ රට කොටන්ට බලතේ වාසිලා උන්සඳ උඩරට රජ ඉස්සරහට අවුත් බලතේදී සුඛකර පැරදී සෙන්කඩගලට ගියේය. රාජසිංහ රජ මහාසේනාව පිරිවරගෙන සෙන්කඩ ගලට වදිනවිට උඩරට රජ බිඳි දුම්බර පන්සිය පත්තුවට ගියේය. ඔහුපාරේ ලුහුබදවාගෙන යනවිට දුමින් අතර්මග ගෙවාගෙන යාපාපටුනට ඉස තිබාගෙන ගොස් වනමැද උන් තේය. එරජුගේ කුමාරයාත් බැණාත් දෙළු කුමාරිකාවත් තමාගේ බිසෝඅදහසින් හා පිරිවර හා යාපාපටුන කිව්වුව කටුපන එළිකරගෙන උන්හ. කුමාරයෝදෙන්න කන්දඋඩ රට අල්වන්ට වන්තිපත්තුවට ගොස් මලාහ. උඩරට රජ යාපාපටුන හිඳිනා අවධියට කුරුඳු රජ කියන දෙමල රජ අල්වන්ට ආවිට සුරුවන නැකම් ඇතිගෙසින් කටුපන වැඩ කිඳගෙන බම්පාල රජහට එපවත් ලියාඑව්විට බම්පාල රජු එපවත් බලා ප්‍රතිකාණුන් හා කෝට්ටේ සේනාව කොළඹින් නැව් නැගී මන්නාරමින් ගොඩබැස යාපා පටුනට ගොස් ඒ දෙමල රජු කොටා එරජ හා පිරිස හා බිසව හා කුමාරිකාවත් කැඳවා ගෙන මන්නාරමට අවුත් මන්නාරම ඉන්ට සලස්වා දුන්නේය. නොබෝදවසක් ගියකල කන්දඋඩ රටින් වැඩිය රජු හා බිසව මලාහ. කුමාරිකාව මන්නාරම තමාගේ පිරිවර හා කැටුව උන්හ. රාජසිංහ රජ කන්ද උඩරට එකසත් කරගෙන අයබදු සීතාවකට ගෙන්නවාගෙන වැඩවසනකල්හි පේරාදෙණියේ රජාවලියෙන් පැවතඑන විරසුඤ්ඤ බණ්ඩාර කන්දඋඩරට පෙරලිකරනවිට රාජසිංහ රජ විරසුඤ්ඤ බණ්ඩාරට වලගම වට්ටාරම දෙනවාය කියා දිවුරුම් දී උපායෙන් ගෙන් වනු සඳහා වික්‍රමසිංහ මුදලින් හා සෙනෙවිරත්න මුදලින් හා

1 මෙකල නාකුළඟනොටයයි වෘත්තාරකෙරේ-

දෙදෙනා යවා කැඳවාගෙන අවුත් ගොලැබොක්කේ විදියේ වලකපා කොල අතුරුවා වසාතිබා වීරසුන්දර බණ්ඩාර මැදිකර ගෙන මුදලිදෙදෙනා දූලෙන් අවුත් වල දෙකොණින් යනවිට වීරසුන්දර බණ්ඩාර බොරුවලේ වැටී උල් ඇති මලේය. වලගම වට්ටාරම දෙනව්‍ය කිවේ වලකපා වැටෙන්නට සලස්වා දීමටය¹ යි දැනගතයුතුයි.

වීරසුන්දර බණ්ඩාර මලබව කන්ද උඩ රටට සැලව වීරසුන්දර බණ්ඩාරගේ පුත් කොනප්පු බණ්ඩාරත් සල්අප්පු කියන අයත් වෙන්වෙලා කොළඹට අවුත් ධර්මපාල රජු දූත බොහෝ මාත්ත ලැබ තමිමිට රාලගේ දොණියත් කසාද බැඳලා කුල වැදී කොළඹ උන්නාහ. රාජසිංහ රජ කන්දඋඩ පස්රට හා උඟ පානව වෙල්ලස්සද දහඅට වන්නියද එකසත්කරගෙන රජ කරණසද ප්‍රතිකාණෝ කොළොන්නොට ධර්මපාල රජුරුවන් එක්ක උත්ත. රාජසිංහ රජ වෙළඳුමක්ගෙනෙණ මිනිසෙකුට කොළඹට යන්ට නැර සිටියේය. ප්‍රතිකාණෝ කොළොම් නොටින් පඩිවිගෙන මුහුද කිවටු ගමවලින් හිරඇල්ලීමද එදින් එදව එ් ඒ තැන්වලදී යුධකර දෙපැත්තෙන් වැටුණු අයද ලියන්ට පත්තරු පන්දහසක් ඇතත් සමාප්තනොවේමැයි දැන ගතයුතුයි. ඉන්පසු රාජසිංහ රජ මහසේනාවට පතිදී කොළඹ ප්‍රතිකාණුන් එලවන සැටියට කොත්තන් දේවැලයේ පලිහක් කාරයින් හා වම දකුණ මහාසේනාව හා ඇත් සෙනහ හා මෙකි මහසෙනහ පිරිවරා වික්‍රමසිංහ මුදලින් පෙරමුණ කරවාගෙන සිතාවකින් පිටත්ව වෙරළවේ නොටින් මෙගොඩ වාහිලාඉද වික්‍රමසිංහ මුදලි බොරළු ගොඩ පහල සරක්කු දමා වාහිලුවේය. බොරළුගොඩ හින්නේ ආදිරිප්පු පල්ලිය තිබෙන්නේය (ආදුප් පල්ලිය) බොරළුගොඩ පහල සනතුම් පිටිය (ජිත්තුම්පිටිය) දැනගතයුතුයි.

රාජසිංහ රජ දෙමටගොඩ වත්තේ වාහිලාගෙන කොළඹ වටකර අඩස්සි කරගෙන කන්දඋඩ අය ලවා උමංකතවන විට ප්‍රතිකාණෝ දූතලා වෙහිබේත් උමග දමාලා ගිනි දන්නාහ. කන්දඋඩ සෙනහගෙන් නැතත් අය මලාහයි දැනගත යුතුයි.

මේ සැටියේ අඩස්සිකරගෙන සිටින වේලාවට වික්‍රමසිංහ මුදලිගේ හේවායකුත් සෙනෙවිරත්න මුදලිගේ හේවායකුත්

දෙන්නා ඔබරකොට ගෙන සෙනෙවිරත්න මුදලිගේ හේවායාට ගසාපිය. සෙනෙවිරත්න මුදලින්ට ඒ සැලව සෙනෙවිරත්න මුදලි වික්‍රමසිංහ මුදලිගේ හේවායා ගෙන්වා උභව ඇත්තාහ. උභවිකා ගෙන ගොස් උගේවරද වික්‍රමසිංහ මුදලිහට කියා හැකිය. සෙනෙවිරත්න මුදලින්ට විරසුන්දර බණ්ඩාර උපකාර ගෙනාවාට විරිදු දවුණ්ඩේ (එනම් කොතිවරයා) දුන්නාහ. මේ රාජසිංහ රජ කුමාරඅවදිබියේ සිට කැටුව කොටා ඇවිදිනා ලද්දේ වික්‍රම සිංහ මුදලියාය ඒ මාත්ත දුන්නාටත් හේවායාට ඇත්තාටත් වික්‍රමසිංහ මුදලි ක්‍රොධව බමිපාල රජ්ජරුවන්ට රහසින් පත් ලියා ඇර කළුමැලිලේ කඩවනින් ප්‍රතිකාණේ එලියට බැස අවුත් වික්‍රමසිංහ මුදලියාගේ වාසි පසුකර ගොස් සෙනෙවිරත්න මුදලියාගේ වාසියට වැදී යුබවිය. එවෙලෙහි සෙනෙවිරත්න මුදලි පහඩ (දුදු) කෙල කෙල උන්නේය. සතුරන් ආ බව දැන සෙනෙවිරත්න මුදලි කඩුව පලිහ ගෙන කොටන්නට වත්විට සෙනෙවිරත්න මුදලිගේ වාසිකුලපුව සෙනෙවිරත්න මුදලි තුවාලව දෙමටගොඩ වත්තට දුටුගෙන අවුත් රාජසිංහ රජ්ජරු වන්ට වැද වැටී සිට කහිතමට ආපස්සට වසින්ට කියා වික්‍රම සිංහ මුදලින්ගේ වාසි මැදින් සතුරන් ආබවත් වික්‍රමසිංහ මුදලි උදව්වනුවත් තමාට තුවාල වු බවත් සැලකරපුවිට රාජසිංහ රජ්ජරුවෝ පස්සට වාංගුව වෙරළවේ නොට මෙගොඩට අවුදින් වාසිමට්ටු පඩුත්තුව (කැලඹීමක්නැතුව) සිටින වේලාවට යටකි කොනප්පු බණ්ඩාර කොලඹ ඉඳලා සල්අප්පු බණ්ඩාරට කෙටු වරදට බමිපාල රජ්ජරුවෝ ප්‍රතිකාල් කප්පිත්තාවරු හා නඩු බලා ඒ වරදට කොනප්පු බණ්ඩාර ගෝවේට ඇරියහ. ගෝ වේට ගොස් තුන්අවුරුද්දක් සිටිකල ගජබාහු කප්පිත්තා කියන එකාගේ දොරකඩින් කඩුබැඳගෙන ගෝවේ විසුරේටත් (වෙරේට් සිකියන උපරජ්වත්) යන්ට බැරිය. ඒකා එක්ක කොටන්ට කැමතිකෙනකුට බැරිය. ¹ නැතත් පිදුල්ගුවෝ හා කොටා පරදවී උගේදොරකඩ විරිදුකොඩි බැඳ තිබෙණ වග අසා කොනප්පු බණ්ඩාර “මමකොටම්” කිවිට ගෝවේ විසුරේ එබසට ප්‍රිතිව කොනප්පු බණ්ඩාර ගෙන්වා කොටන්ට පුලුවන්දැයි ඇසු විට “මමකොටම්” කියා කඩුව බැඳගෙන කොනප්පු බණ්ඩාර යනවිට උගේ දොරකඩදී “සිංලයානොය” කියා කොටන්ට වත් කල්හි මේ කොනප්පු බණ්ඩාර ඉලංගම්වල හරඹ උගත්තෙයින්

1 කැමතිකෙනෙක් ඇත්නම් මිස බැරිය-ඇතම්-

ගජබාහු කප්පිත්තාට කොටා දෙපළකර දුමුට්ට ගෝවේ විසුරේත් නැතත් කප්පිත්තාවරුත් කොනප්පු බණ්ඩාරව බොහෝ තැනි දුන්නාහ. රූපසිංහ රජ්ජුරුවෝ වෙරළවෙ තොටින් මෙහොඬ කුරක්කන් වත්තේ¹ වාඩිලා ඉදහෙන වික්‍රමසිංහ මුදලි ගෙන්නවා සිතාවකට පිටත්කර එවා සිටින අවධියට කොළඹ අධිස්සිකරගෙන ඉන්නබව ගෝවේට ලියා ඇරියතැන කොනප්පු බණ්ඩාර ගෙන්නවා ගෝවේ විසුරේ ඇසුට්ට මා මත්තාරමෙන් ගොඩබස්සා ඇරපුවොත් මට කන්දඋඩට ගොස් උඩරට පෙරළී කරන්ට පුළුවන යුඩපුණ්ඩුකලව්ට රූපසිංහ රජ්ජුරුවන්ගේ වාඩි පස්සට වෙති කියා කීතැන ඒ සැටියට අවසර ලැබ ගෝවෙන් නැව් නැගී මත්තාරමත් ගොඩබැස කන්දඋඩ රටට ගොස් පෙරළියට උඩරට අවුල්කෙළේය. රූපසිංහ රජ උඩරට අවුල්වුනබව අසා සිතාවකට වැඩමවා සිට වික්‍රමසිංහ මුදලින්ට උදහස් වදාලුව්ට වික්‍රමසිංහ මුදලින්ට රකතානිසාරයක් වැලඳිකල්හි වසදමා බෙහෙත් දෙත්ට වෙදට කීව්ට ඒ සැටි දුන්නාම වික්‍රමසිංහ මුදලිමළේය. සොළීරටින් අවුත් උන් අපිට්ට කීවෙන්වු පෙරුමාල් කියන ආභියාට මන්නම් පෙරුම (මන්නාරම) මොහොට්ටිකමුත් දී යකඩදෙයියට (බිසවුන්ගේ පිරිවර සත්‍රි බවට) ඇරගෙන උන් රජ ගෙට්ටියාගේ දුට මන්නම්පෙරුම මොහොට්ටියාට දී බොහෝ කරුණා ඇතිව ඉදිනාසද කන්දඋඩ රට පෙරළිබව අසා මහාසේනාව භාරකර යුඩයට ඇරිය විට බලනේට ගොඩනැගෙත්ට නොදී කොනප්පු බණ්ඩාරත් කන්දඋඩ පස්රට (උඩුයටි දෙකුවර හාරිස්පත්තුව හේවාහැට දුම්බර) හමුදාවත් කන්දඋඩ කඩවත් බැඳගෙන සැදී සිටියාහ.

ජට පළමුවෙන් සිතාවක මහා අතපත්තුවෙන් බලගතු පලිසක්කාරයෝ අයියත් මලයත් දෙදෙන වෙන්වෙලා කොළඹට යනවිට කඩුදෙවොල කඩවතට වැදී කොටාගෙන කොළඹට ගොස් ධම්පාල රජ්ජුරුවන් දැක්කාහ. ඉන් වැඩිමහළු පලිසක්කාරයාට පතික්කි මුදලිකමුත් දුන්නේය. ජට පළමුවෙන් හේවාගම කිබන් පළගෙයි හිද්ද නයිදේගේ පුතා කොළඹට ගොසින් ධම්පාල රජ්ජුරුවන් දැක විජය සේකර මුදලිකමුත් ලැබ කොළඹ ඉදහෙන නොයෙක් කෙටුම් කොටා නැතත් හිර අල්වාගෙන කොළඹට එක්සිත්ව උන්නාහ. රූපසිංහ රජ මහාසේනාව පිරිවරාගෙන කන්ද උඩ රට කොටන්ට ගොස්

1 කුරක්කන් වත්ත නම් නිබාගෙන-ඇතමි-

මාවෙල වාඩිලා සිට බලනේ කඩුගන්නාව පාරෙන් මහසෙනග ඇරියවිට කොටායන්ට නැර බිඳී ආවිට රාජසිංහ රජ සක් පලිහ ලා වැඩසිට කොටනකලු උඩරට සෙනග කොනප්පු බණ්ඩාර හක්පලිහ ලා හක්දුරේ ලා (සක්ගෙඩිය පිඹලා) සිටියාහ. රාජසිංහ රජ එකොළොස් වයස පටන් හේවාකම් කල මහේඉදිරියේ රජෙක් සිටියේනැත මෙද උඩරටට පැමුණුත අය පින්ඇතිකෙනෙක. මහේ පින්බල අඩුය කියා මන්නම්පෙරුම මොහොව්විරාලට ගල්බඩකොරලය පණකුරුව දී කදුරු කපල්ලේ සිටුවා ආපසු පෙනන්ගොඩ උයනට වැඩමවා ගෙන ගියේය. ශ්‍රී පතුල උණ කටුව ඇතුනාව දෙබිම්පේ ගණිතයා හුනියම් කර විස බැඳපිය. රාජසුරිය අදහසින් වින කරපිය හි දැනගත යුතුයි.

රාජසිංහ රජ දේව අභූලෙන් පෙනන්ගොඩ සිට එනකොට කුකුළුබිත්තර වැල්ලේදී කපා කලා මස දෙවනු කිකල දෙයක් නැතිව ඉකුත්වූයේය,¹ සකවම්ඵකාදහස් පන්සිය දහහතර² ගියාය හි දැනගත යුතුයි, ගුරුදින හතවකලත් හතේ නකතින් සිරිලක එකසත් කල රාජසිංහ රජ එකොළොස් වෛසක් රාජ්‍යශ්‍රී වලද ඉකුත්වූයේය. ඉන්පසු එල්ලාවල³ උන් රජසුය් කුමාර සින්ට රාජ්‍යය භාරකරවා සිංහාසනප්‍රාප්ත කලාහ. රාජසුය් මහාසේනාව දක්වාගෙන පඩි වෙට්ටන් (රක්‍ෂාව) දීලා කඩුදෙ වොල කඩවතට හා රත්ගහවත්තට අවුත් කඩවත සිටිනා අය ටත් පඩි දීලා දෙවනු සිතාවකට ගොස් රාජසුය් කුමාරයාගේ මල්බැ ජයසුය් කුමාරසින් බෙලිගල්කෝරලේ තුන්තොට ඉන්ට සලස්වා තුන් අවුරුද්දක් රාජ්‍යයකරන සද උඩරට දෙ වනගල තෙරුන් වහන්සේ හා කන්දඋඩ පස්රවේ සේනාව කපාකරගෙන කොනප්පුබණ්ඩාරට විමලදහම්සුය්; රජ්ජුරු වෝය හි නම් තබා උඩරට රජකමට සිංහාසන ප්‍රාප්තකරගත් තුය.

සිතාවකරජකරන රාජ සුය් කුමාරයා දෙබිම්පේ ගණිතයාට කියාලා රාජසිංහරජ්ජුරුවන් සුනියම් කර මැරෙවියේය, ඒ රාජසුය් කුමාරයා මාලිගාවේ දවල් දවස ඉද රාත්‍රියේ දෙබිම්

1 මොහුගේ කාලයෙහි සමනොලශ්‍රීපාදසථානය සිවහකතිකයන්ට භාර කෙළේය. තමාගේ පියාද මාමාද සහෝදරයෝ තුන්දෙනද බොහෝ සුමිණවරුද මොහු විසින් මරවන ලද්දෝය.

2 දහහතත්-ඇතැම්-

3 පල්ලෙවෙල-ඇතැම්-

පේ ගණිතයාගේ දුටු ගෙන්වා මානියන්ගම ඉන්ට සලස්වා එක
 නට හැමදුම රුත්‍රියෙහි යන බව සිතුවක අය දැනගත්තාහ,
 රජසිංහ රජ්ජුරුවන්ගේ අක්කාවන බිසෝ අදහසින් විදියේ
 රජ්ජුරුවන් ලග උන් බිසෝ අදහසින් හා යෙහෙලනියෝ රජ
 සිංහ රජ්ජුරුවන් ඉන්නා අවසියේම මත්තමගොඩ උන්නාහ,
 සිතුවක සේනාව ඒ බිසවට බස පන එවැලා මන්නම්පෙරුම
 මොහොවිටියට කදුරුගස් කපල්ලට කියා ඇරලා තුන්තොට
 වාඩියට රුත්‍රියෙහි පැනලා ජයසූර්‍ය කුමාරයාට අන්නවා සිතා
 වක රජසූර්‍ය කුමාරසිත්ටත් හදිකර මරදමා මත්තමගොඩ
 උන් බිසෝ අදහසින් හා පස්අවුරුදු කුමාරයින් සිතුවකට
 ගෙන්නවා මාලියාවට ඇරලවා මහාසේනාව දක්වාගත්පසු
 සිතුවක සේනාව කොල්ලකන ලෙස පෙරළිකර ගත්තාහ. රජ
 සිංහ රජ්ජුරුවන් නැතිබව අසා ධම්පාල රජ ප්‍රතිකාල් සේනා
 වට කියා අළුත්කුරුවේ ඔරුතොට කොටුව කොටන්ට සේනාව
 ඇරියේය. ගිය ප්‍රතිකාල් සේනාව මිගමුවේ වාඩිලූහ, ඒ බව සිතා
 වකට සැලව මන්නම්පෙරුම මොහොවිටිලට මහාසේනාව හාර
 කර දී කොඹි තුවක්කු නවසියයකුත් ගෙන්වා දී සිතුවකින්
 පිටත්කර ඔරුතොට කඩවතට ඇරියාහ. මන්නම්පෙරුම මො
 හොවිටිල ගොස් ඔරුතොට නිරෝගි කෙළි කෙළියේය, ප්‍රති
 කාල් සේනාව මිගමුවේ වාඩිලාගත ප්‍රතිකාණ්ඩ කැටුවසිටිනා
 පිදසිල්ලකියන යොන් මුදලියා රජසිංහ මහරජ්ජුරුවන් අවසි
 යේ නැතත්කෙටුම් කොටා ධම්පාල රජ්ජුරුවන්ට ඔප්පු දී සො
 දින් එක්පක්‍ෂව ¹ සිටිනාසද මන්නම්පෙරුම මොහොවිටි ඔරු
 තොටට අවුත් නිරෝගි කෙළිබව පිදසිල්ල කියන යොන් මුද
 ලියා අසා ඔහුඅල්ලා මිස බත්තොකම් කියා ප්‍රතිකාල් සේනාව
 කැඳවාගෙන ඔරුතොටට පිටත්විය. එපවත් මන්නම්පෙරුම
 මොහොවිටිලට සැලව කොඹිතුවක්කු සාදගෙන හමුදාව තුන්
 පේළියක් සද සිටුවා මම මෙනන වෙඩිදෙකක් නිබනකල් වෙඩි
 නිබන්ට එපාය සි අණකොට ප්‍රතිකාණ්ඩ යොන් මුදලියාත්
 කොටුවට කිව්වුනිකැන මන්නම් පෙරුම මොහොවිටිල වෙඩි
 දෙක පත්තුකෙළේය. එවිට අනෙකුත් කොඹිතුවක්කු නවසිය
 යම ගිනිදුන්නාහ, ප්‍රතිකාල් සේනාවටත් යොන් මුදලියාටත්
 වැදී යුඬු පරජයව බිඳී දුටන හමුදාව පාරේ එලවා අල්ලාගෙන
 නැතත් තරමුත් ගෙන මහත් සන්තොෂයෙන් සිතුවකට මන්
 නම්පෙරුම මොහොවිටිල ගියේය.

පළමුවෙන් මේ මන්නම්පෙරුම මොහොව්විල මොහොව්වින අවුදින් ආසිසමග සිරියා දහ රජසිංහ රජ මොහු හපතාය සි අසාවදුර කැඳවාගෙන මන්නම්පෙරුම මොහොව්විනම් දී සිරියාය සි දූතගහසුතුයි. ඒ ආසිත් සමග සිරියාට මහඅතපත්තු වේ දෙළොස්හමුදුව භාරව ඉන්නා අතපත්තු වේ ආරච්චියා සිව්පද පදබැඳ එතෙක්වෙත පද කොක්කනම (පසුමිබිය) කියා සැමසිව්පදම මෙතමිත් සිතාවක ගැම විදිවලම කියවන්ට පටන්ගත්තාහ, මන්නම්පෙරුම මොහොව්විල ලජ්ජාවෙන් මෝරුවන්තට ගොසින් උන්නේය, ඒ ගිය නොබෝදවසකින් බිසෝ අදහසින් 'මන්නම්පෙරුම මොහොව්විල ගෙන්වතා සිතා වක සිරියාහ, එහි සිටිනවිටත් එමසිව්පද කොල්ලෝ දක්වා කියන්ට පටන්ගත්තාහ, එවර මන්නම්පෙරුම මොහොව්විල අවසර ඉල්වාගෙන ගිරාඉඹුලේ කොටුවට අවුත් එහිඋන්නේය, ගිරා ඉඹුලේ කොටුවේ ඉඳලා අතුලක් ගෙන පිටත්ව කඩුදෙවොල රත්ගහ වත්තට අවුදින් හිටලා රාත්‍රියේ කොළඹට වෙන්වෙලා ගොසින් ධම්පාල රජුරුවන් දැක්කේය. ධම්පාල රජුරුවෝ ජයවීර බණ්ඩාර යනනම පටබැන්දේය, ඉන්පසු කොළඹ සිටිනා සිංහල සේනාව හා ප්‍රතිකාල් සේනාව කොළඹින් පිටත්ව අවුදින් තුන්මසකින් රත්ගහවත්ත අරවා කුරුප්පු ආරච්චියා කඩවත රැකගෙන සිටි නිසා කඩුදෙවොල අරවන්ට බැරිව එතකොට සිතාවක සේනාව රැස්ව හේවාකම් කරනවිට හේවා ගම වීරසේකර මුදලියා කොළඹට වෙන්වෙලා අවුදින් ² සල්පිටි කෝරලේ පාරෙන් ගොස් කොරතොට කුරුප්පු ආරච්චි ලාගේ හිර අල්ලාගෙන ගොසින් කොළඹ ධම්පාල රජුරුවන්ට දුන්නේය. ඒ වග ධම්පාල රජ ලියා කුරුප්පු ආරච්චි ලට එවුනැනේදී ප්‍රතිකාල් සේනාවට කඩුදෙවොල කඩවතට එන්ට ඉබ්දී කුරුප්පු ආරච්චිල මහආරියේය. කඩුදෙවොල අමුණ කපා ජයවීර බණ්ඩාර ප්‍රතිකාල් සේනාව ගෙන ගිරා ඉඹුලේ කඩවත් අරවා සිතාවකට වන්විට කඩුදෙවොල සිට සිතාවකට යනතුරු දහස්ගණන් පලිසක්කාරයෝ වැටුණාහ. සිතාවක උන් බිසෝඅදහසින් රිදී ගෝණියකට පටවා ඇතිනක පිට තැඟි යනවිට ජයවීර බණ්ඩාර පාරේඵලවාගෙන ගොසින් දෙතවකදී එබිසෝ අදහසින් අල්ලා සිතාවකට ගෙනායේය.

ප්‍රතිකාල් කප්පින්නා එබිසව හිරකර උන්තැනට ගොස් කී බසට දිවආද කා මලාය. එබිසවගේ පස්තැව් රිදි කුමාරයා ප්‍රතිකාණෝ ගෙනගියාහ. ජයවීරබණ්ඩාර සිතාවක අරවා පාත කට්ටුව ධම්පාල රජුට නිලලා දී සිටිනවිට ධම්පාලරජු හා ජය

1 රජසිංහරජුගේබිසව.

2 නැතත් අවබිසේ සල්පිටිකෝරලේ පාරෙන් ගොස් ඇතම්-

වීර බණ්ඩාර හා ප්‍රතිකාලී කප්පිත්තාවරු හා උසාවිකර විමල දහම් සුය්‍යී රජ බැඳපු බිසොඳදහසින් කොළඹ ඉන්දි ගිය ප්‍රතිකාණුන්ට එකතු වෙති සිතා කන්ද උඩරට රජවරුගෙන් රජසිංහ රජ ඉන්නා අවධියේ ඒ රජුගේ උදහසින් එහි ඉන්ට බැරිව ගොස් මන්තාරම ඉඳ මවුපියෝ නැසීගොස් බම්පාල රජ උදවු වී උන් එබිසෝ අදහසින් කොළඹට ගෙනනවා උඩරට සමන්වාගන්ට එබිසෝ අදහසින් හා මහාසේනාවද ප්‍රතිකාලී සේනාවද සමඟ බලතේට ගොඩනැගී දන්තුරේ වෙලමැද වාඩි ලාගෙන විමලබම්සුය්‍යී රජහට පත් ලියා ඇරියාහ. විමලබම් සුය්‍යී රජ ඒ පත බලා කන්දඋඩ මිහිසුන්ට පෙනෙන්නට නැර කළ නැගී උන්නේය. විමලබම්සුය්‍යී රජ ප්‍රතිකාණුන්ගේ වාඩි යට මන්තන්පෙරුම ජයවීරබණ්ඩාර නිසා කොටන්ට බැරිව උපායෙන් ජයවීරබණ්ඩාර ලියවූ සැටියට තල්පතක් ලියා විමල බම්සුය්‍යී රජුරුවන්ට ජයවීර බණ්ඩාර ලියා ඇරිය සැටියට ප්‍රතිකාණුන්ගේ වාඩි මැද්දෙන් ඒ පත ගෙනෙනවිට ප්‍රතිකාණෝ ඒ පත ඇරගෙන කප්පිත්තාව දුන්නේය. ඒ පතේ “කෝටි චෙන් ගිය උණ්ඩුරුළු සහ කප්පිත්තාවරුන්ට දන්වන වගනම් මේ පරංගින් හෙට ඉරවුදුනෙන් මෙපිට අල්ලා දෙකැකිය. පාත රටට මම රජකම්කර උඩරටට කප්පන් දෙනවාය” කියා ලියා තිබුණුවන බලාගෙන දන්තුරේ වෙළේදී ප්‍රතිකාණෝ ජයවීර බණ්ඩාරට මද අනුවණකමින් හදිකර මැරුවාහ. ජයවීර බණ්ඩාර නැතිහෙයිනුත් ප්‍රතිකාණුන්ට පඩිතලකමට වෙනත් නැතිහෙයිනුත් විමලදහම්සුරිය රජ හා කන්දඋඩ පස්රවේ සේනාව අවුත් ප්‍රතිකාණුන් වටලාගෙන දන්තුරේ වෙළේදී අල්වමින් යුධ ජයගෙන මන්තාරම උන් බිසෝඅදහසින් බිඳි දුවනවිට ඒකතායක මුදලියාත් හමුදාවත් බලතේ රැකලා වටකරගෙන කොළඹට යන්ටනොදී අල්වා ගෙනවුත් විමල දහම්සුරිය රජහට දුන්නාහ. ඒ කතාසාධිසව ඒ රජ අගමෙහෙ සුන් කමට ගත්තේය. විමලදහම්සුරිය රජ ඒ ප්‍රතිකාණුන් අල්වා ඇස් කණකර ¹ කන් කපා පස්දෙනකුට එකකුගෙන් එක ඇසක් තබා අත්වැළ ගෙන යන්ට පස්දෙනෙක් කොළඹට එව්වේය. ඒ බිසව විමලදහම්සුරිය රජහට දුකොට කුමාරයන්

1 ඇස් කණකර අල්ලා ඇතමි-

සතරදෙනකු හා කුමාරිකාවකුත් වැදුවාය. ඔව්හු කිනම්හුද
යත්? රුජසුය්ඝී ආසානය, උඩුමාලේ ආසානය, කුමාරසිංහ
ආසානය, විජයපාල ආසානය, යන මේ කුමාරවරු සතර
දෙනාය.

පසුව ධම්පාල රජහට හවිලන්ට ප්‍රතිකාල් සේනාව සත්
කෝරලයට ගොසින් රටමැද වාඩිලා සිටිනවිට එදිරිල්ලේරුලු
කියන අය අවුත් ප්‍රතිකාණුන්ටත් ධම්පාල රජුජුවන්ටත් යුධ
පුණ්‍යකර ධම්පාල රජ රට මැද හිඳගත නොහි ප්‍රතිකාල් සෙන්
සමගින් පිටත්ව එනවිට එදිරිල්ලේරුලු ඔවුන් පාරේඵලවා
හේවාකම් කරමින් පුස්සාල්ලේ ඒදණ්ඩ කඩාදමා කොළඹට
එන්ටනැර යුධ කෙළේය. එවිට ජලතොට වික්‍රමසිංහ ආරච්චිල
පුස්සාල්ලේ ඔයලගදී වැටී ප්‍රතිකාණුන් කොළඹට යානොහි
සිටිනවිට ධම්පාල රජුජුවන්ගෙන් මාතොට ලැබගෙන ගිය
සමරකෝන්රුලු මාතොටින් සේනාව ගෙන ධම්පාල රජුජුරු
වන්ට උදව්වට අවුත් පතහවත්තට පැමිණියේය. ඒ ආ උදවිය
අසා ධම්පාල රජුජුවෝත් ප්‍රතිකාල් සේනාවත් අගලගෙදර
පාරෙන් පිටත්ව ගියහ. එදිරිල්ලේරුලු ඔවුන් පාරේඵලවා
අගලගෙදරදී යුධකරනවිට එදිරිල්ලේරුලුට තුවාලවිය. නුමුත්
ප්‍රතිකාණෝ මිල්ලාවට ගියාහ. එවිට සමරකෝන්රුලු උදව්වට
ඉස්සරහට අවුත් රසිගම්කෝරලේ පාරෙන් කොළඹට ගියේය.
නොබෝ දවසකින් එදිරිල්ලේරුලු රසිගම්කෝරලයේ උඩුනුවර
සිටිනවිට සමරකෝන්රුලු කොළඹින් පිටත්ව අවුත් යුධකර
එදිරිල්ලේරුලු ඇල්ලුවේය. පසුව ධම්පාල රජ පාතරටසමන්වා
එදිරිල්ලේ වලිය අල්ලා මරාදමා ගැනුන් හා එදිරිල්ලේරුලුගේ
මලයාත් අල්ලා ගෝවේට ඇරියේය. ඔහු ගෝවේට ගෙන
ගොස් මරන්ට ගෙනයනවිට පිතා මාතා නැතිගෙසින් ඕරෙජ්
පුමේ (මවුපියන් නැති ස්ථානයේ) ඇතිකර උන් ප්‍රතිකාල්
කෙනකුගේ දුට්ක් “මම බදිමිසි” කියාලා මරන්ට නොදී ගලවා
ගෙන බැඳලා දෙවනු කොළඹට අවුදින් උත්තාය. විමලදහම්
සුය්ඝී රජ දුරණිගලට වැඩමවා පාතරට අවුල්කරවා මීගමුවට
සටන් පුණ්‍යකර හමුදාව පිටත්කර ඇරියේය. ඇරලා සිටිවිට
සියනැකෝරලේට ගොසින් කන්තංගර ආරච්චිලත් හේවාගම්
කෝරලේට ගොසින් වෙල්ලප්පුලි ආරච්චිලත් කොළඹට
ගොසින් කුරුප්පු මුදලියාත් පෙරප්පිකර රට අවුල්කර සිටිනාසද
ධම්පාල රජුජුවෝ එදිරිල්ලේරුලුගේ මලයා කැඳවාගෙන

සුරුළුකරගෙන සිඹ සනහා මෙසේ කියේය. “මලක්ඛවෙති! මාගේ මාන්තය කිබා මේ හසුරුපෙරළිය කරපන්න” කියා හමුදාව භාරකර දුන්විට සිමන්කුරේරුලු හත්තංගර සෙබලාත් අල්ලා සියකැකෝරළේ සසුරුත්තන් කොටා සුරුළු මුදලිකුත් එලවා සිටිනවිට විමලදහම්සූරිය රජ උඩරට ගියේය. සිමන් කුරේරුලු සහරකෝරළය ¹ හා කොක්කාගලින් හා සුදු පුරුදු ගලින් මෙපිට සමන්වාගෙන ඉදිනාසඳ උඩරට හැර පාතකවිටුව ප්‍රතිකාණුන්ට එකසත්තරදී දෙළොස්අවුරුද්දක් රජසිටිදි බම්පාල රජ මිය පරලොමගියේය. බම්පාල රජුගේ මලකඳු ගෙන ප්‍රතිකාණුන්ගේ පල්ලියේ වැදලුවාහ.

ඉක්බිති ප්‍රතිකාණුන්ගෙන් විසුරේ හෙතෙක් පාරවට රජකම් කෙළේය. විමලදහම්සූරිය රජු කොළඹට වෙන්වෙලා අවුදින් බැඳසිටි බිසෝවු උදම්මිවරුලුගේ දෙතිකෙනෙක් ප්‍රති කාණෝ උඩරට යන්ට ඇරිය තැනදී බලනෙන් උඩ යන්ට තැරිය නිසා ආපසු කොළඹට අවුත් දෙත් පුන්සිසකු කියන ප්‍රතිකාණුව දෙවනු බැඳ උත්තය. විමලදහම්සූරියරජ දෙළොස් අවුරුද්දක් උඩරට රජකර කළුරිය කරනවිට තමාගේ මල්වූ කුමාරයෙකුත් පුතු සිවුරුආර ගෙන්වා තමාට ද කුමාරවරු සහරදෙනා ² භාරකරදී තකවම් එක්වාදහස් පන්සිය විසි හතක්වූසඳ ඉකුත්වූයේය. ³ ඔහු මල් ඒ බිසව ගෙන විමලදහම් සූරිය රජුට ද කුමාරවරුන් ඇතිකරගෙන සෙහරන් රජුරු මෝස කියා පටබැඳ උඩරට රජය කරනවිට එබිසව සෙහරන් රජුරුවන්ට සෙනෙහසින් කල්බැඳ ගිඳ කුමාරයකු වැදුවාය. ඒ කුමාරයාට දේවග්ජයාහ ii නම් තිබුවාහ. විමලදහම්සූරිය රජුට දාව වැදු වැඩිමහලු කුමාරයා දිය කෙළියට මාවැලිගහට ඇරලා කුමාරයාගේ මවුබිසවට නොදන්වා එක්කගියවුත් ලවා දියේ ඔබා මරාදමුහ. පසුව දිය කෙළියට ගිය අය කුමාරයාට සදිකලායකියා රටටත් බිසවටත් සැලවී රජ දිවගොස් ඉකුත්වූ බව බිසවට කියා මලකඳු නිදන් කෙළේය. සිමන් කුරේරුලු ප්‍රතිකාණුන් ගෙනගොස් සත්වරක් කන්දඋඩ රට ගිනිලනවිට සෙහරන් රජ දියතිලක කුවර කරවා වැඩඋත්තේය.

1 සන්කෝරළස කොක්කාගලෙන් සුදුපුරුදු ගලෙන් මෙපිට ඇතම්-

2 කුමාරවරු දෙන්න ඇතම්-

3 ගකවම් එක්වාදහස් පන්සිය විසිපහක්වූ f

දෙග් කොන්ස්තන්තිනු රජ පාතරවට රජකළ සද සිමන්
 කුරේරුළු කියන අය සතරදේවාලය නොබලා ලොවට උතුම්
 බුබුදාසනය නොබලා අනඤ්ඤා සතුන් ගරුනැතිව මරු පව
 කරනවිට සිරිලකට අරක්ගන් දෙවියන්ගේ බලෙන් සිමන්කුරේ
 රුළු ගිනියම් ව්‍යසනයකින් කාලයාත්‍රාවිය. කුමාරදේවතාව
 කතරගම කන්දසාමන් වහන්සේගෙන් හීන වඩා මහකතර
 ගම දේවාලය සමීපයේ කෝවිලක් තනවා ලැබී රුහුණුරට හාස්
 කම් පැවැය. ඉන්පසුව දෙග් කුස්තන්තිනු ජනරුල් සහ ප්‍රති
 කාල් සේනාවන් පාතරට සිංහල සේනාවන් කන්දඋඩ රට
 කොටා උගවපාරෙන් එනවිට කුමාරසිංහ ආසාදනන් විජයපාල
 ආසාදනන් රජසිංහ ආසාදනන් සෙනරත් රජ්ජුරුවෝත් උභේ
 කාදපල්ලේ වැල්ලවායේ රන්දෙණි වෙළෙඳි යුධවිය. එකල
 කුස්තන්තිනු ජනරුල් සහ කප්පිත්තාවරු හා සතරදිසාව කළ
 ප්‍රතිකාණුන් සතරදෙනා හා සවන්කර නොයෙක් ප්‍රතිකාල්
 සේනාව අල්ලා මරදමා උන් කැටුවගිය පාතරට සිංහල සේනාව
 ඇරලා ප්‍රතිකාණුන්ගේ ඉස් කප්පවා ගොඩකළාහ. පසුව රජ
 සතරකවටුව පාතරවට වැඩමවා එකතුකර හවිලත්ව (ශකති
 මත් කරත්ව) පාතරට ජනයාගේ අවගුණ කමින් බැරිව උඩ
 රටට වැසියාහ. සෙනරත් රජ කිස්අවුරුද්දක් රජයකර ¹
 ශතවම් එක්වාදහස් එකසිය හතක් ගියකල ² ඉකුත් වුණේය.
 ඊට පළමුවෙන් කුමාරසිංහ රජ ඉකුත්විය. විජයපාල රජ්ජුරු
 වන් හා රජසිංහ රජ්ජුරුවෝ උඩරට රජකරන සමයෙහි නැව
 තත් ප්‍රතිකාල් ජනරුල් හා කප්පිත්තාවරු සතරදිසාව කරවන
 ප්‍රතිකාල් සතරදෙනා හා නොයෙක් ප්‍රතිකාල් සෙනගන් පාත
 රට සිංහල සෙනගන් සමග නවදහසක් සේනාව උඩරටට ගොස්
 කන්දඋඩ නුවර ගිනිලා දේවාලවල ගෙරිසම් කපා තිබා ආපසු
 එනවිට ගන්තොරුවේදී ³ රජ දෙකවටුව වටලාගෙන යුධකර
 ඒ ජනයන් අල්ලා මරදමා නොයෙක් ප්‍රතිකාල් සෙනගන් ඉස්
 කපා ගන්තොරුව වෙළේ ගොඩකළාහ. ඉන්පසු රජසිංහ රජ
 සංකඩගල නුවර වැඩිහිඳිනාසද මාතලේ ගොඩපළ නුවර විජය
 පාල රජු වැඩිහිඳි ඔබමොබ අවුල්නිසා උභේ බදුල්ලේ නුවරට
 වැඩමකර වදාර එහි උන්නේය. ඉන්පසු නොබෝ දවසක් ගිය

1 පස්විසි අවුරුද්දක් ඇතමි-

2 පනස් පහක් ඇතමි-

3 යුධයට ආරම්භකර ඇතමි-

විට විජයපාල රජු හා යුධයට කන්දඋඩ රටපහේ සෙනඟ හා රුජසිංහ රජුරුවෝ උභේ දෙඩංආතු කපලලට වඩිනකලට උභේ මහ බලසේනාව ගෙන විජයපාල රජුරුවෝ වැඩමවා සිට උභව ගොඩනගින්ට නොදී ගල් මුල් පෙරලා යුධයෙන් ජය ගත්තේය. රුජසිංහ රජුරුවෝ ආපසු සංකඩගල නුව රට වැසියාහ.

තැවතත් යුධාරම්භ කොට කාලතුමක්කු කීපයක් වාත්තු කරවාගෙන වඩිනාවග ¹ උභව විජයපාල රජුරුවන්ට සැලකී ² “රුජය ලොහකමින් සහෝදරවූ රජ දෙකවිටුව යුධකරගන්ට සුදුසු නැත” කියා බොහෝසේ අවවාද වදාරමින් මුවත්තේ බණ්ඩාරත් ඊට යුතු දුග්ගැහ හිටි කීපදනකුත් සමඟ රහසින් රුත්රියේ කන්දඋඩ පල්ල කෝරළේට වැඩමවා වලවේ ගහින් එගොඩවී කොළඹට වැඩමවා ඇතුල් කොටුවේ උඩුමාලෙක ප්‍රතිකාණුන්ගේ පක්ෂපාත ආහරෙකුත් පාදු (ප්‍රවේසම්) ඇතු වත් ³ තුන්අවුරුද්දක් වැඩඉද ගෝවේට වැඩියේය. ඒ වගට රුජසිංහ රජුරුවෝ බොහෝ වික්ෂෙපවී වදාර මේවා මතු එන අවුලෙකැයි සිතා මිට ඕලන්දේසි ගෙන්නවා උත්සමග අප්‍රමාදව කොළඹ අරවන රහට ඕලන්දේ ජගදරුවට (ආණ්ඩුවට) පත් ලියා ඇර ලන්දේසි මඩකලපුවට ගෙන්නවා දක්කවාගෙන වදාරමින් බොහෝසේ කරුණාඨානානර දෙවා වදාර ප්‍රතිකාණුන් සමඟ යුධයට අවසර දුන්නේය. පලමුකොට තිරිකුණාමලේ උන් ප්‍රතිකාණුන් අල්වා පසුව දෙවෙනි අවුරුද්දේ මිහමුවේ කොටුව අල්වා එම අවුරුද්දේම ශාල්ලේ කොටුවත් අල්වා උන් විට තැවත ප්‍රතිකාණෝ ඕලන්දේසින් එලවා කොළඹ වටකර ගෙන මිහමුවේ උන් ලන්දේසිකුත් අල්වා ගෙන පාතරට හවිලා ගෙන උන්නාහ. ඒ සිටි නොබෝ දවසකින් ආපසු ලන්දේසි මිහමුවට ගොඩබැසලා ප්‍රතිකාණුන් එක්ක සටන් කොට ප්‍රතිකාල් ජනරාල්ට හා ප්‍රතිකාණුන්ට කොටා ලේ විලක් කර ප්‍රතිකාණුන් පරාජයකොට මිහමුව ගත්තාහ. ප්‍රතිකාණෝ තැව තත් මිහමුව ගන්ට ගොසින් ලන්දේසින් එක්ක යුධකර පැරදී ආපසු කොළඹට ආවාහ. ඊට නොබෝ දවසකින් ඕලන්දේසි කොළඹගන්ට අවුත් කළුමැල්ලේ උන් ප්‍රතිකාණුන් අල්වාගෙන

1 වඩිනාවග සැටි උභවට ඇතම්-

2 සැලවෙලා ඇතම්-

3 පාදු ප්‍රවේසම් ඇතු ව ඇතම්-

ලුණුමෝදර උන් ප්‍රතිකාණුන්ටත් කොටා යුධ ජයගෙන
 කොළඹ වටලා අරවන්ට ගොස් කොළඹට පැනලා යුධකර ලන්
 දේසි පරජයවූහ. එවිට රජසිංහ රජ රත්ගහවත්තට වැඩමවා
 සිට ලන්දේසින්ට උදව්කෙළේය. යුධයේදී ප්‍රතිකාල් ජනරල්
 වැටී ¹ සන්මාසයකටපසු ² කොළඹ කොටුව ඕලන්දේසින්ට භාර
 කරදී ප්‍රතිකාණෝ ගෝචේට ගියේය. පාතරට සේරම කෝට්ටේ
 රජවරුන් විසින් ප්‍රතිකාණුන්ට අත්කරදුන් රට ප්‍රතිකාණුන්
 ගෙන් ශකව්‍ය් එක්වාදහස් පන්සිය හැත්තෑඅවෙන් අත්ඇරී
 ඕලන්දේසින්ට අත්වුනේයයි දැනගත යුතුයි. රජසිංහ රජුජුරු
 වෝ කෞමාර ප්‍රානවු විමලබද්ධසිංහී ii රජකුමාසින්ට රජය
 භාරකොටදී පනස් අවුරුද්දක් රජසිරි විද ගතව්‍ය් එක්වාදහස්
 සසියදහහතරක් පිරිසිටිකල ඉකුත්වී සවගිපදවිය ලද්දහ.

සි බි රජතු.

1 ලන්දේසින්ගේ ජනරල් වැටිලා ඇතම්-

2 නවමාසයක්-ඇතම්-